

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 15
21 ΙΑΝΟΥΑΡ. 1939-Δ'

Η Νεοφυΐα

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ Ι. Τζορτζ
ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.85
ΑΡΙΘ. 36000

Η Νεολαία

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ, ΗΘΙΚΗΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ, ΤΗΣ «ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ»

ΑΙ ΗΓΕΤΙΚΑΙ ΕΥΘΥΝΑΙ

Ὁ αὐστηρὰ θετικός, ὁ ὑπηρεσιακός, ἄς τὸν ποῦμε ἔτσι, τόνος μὲ τὸν ὁποῖο τὸ πρῶτο συνέδριο τῶν περιφερειακῶν Διοικητῶν τῆς Ε. Ο. Ν. διεξήγαγε τὰς συζητήσεις του, εἶναι καὶ αὐτὸς ἓνα ἀπόκτημα, ἓνα ἀπὸ τὰ ἀποκτήματα, τὰ ὀφειλόμενα εἰς τὸ πνεῦμα τῆς 4ης Αὐγούστου. Ἐνα πνεῦμα ἰσορροπημένης νηφαλιότητος καὶ ὀρθοῦ λόγου. Ἐντελῶς ξένο καὶ ἐντελῶς ἀντίθετο ἀπὸ ἐκεῖνο εἰς τὸ ὁποῖον μᾶς εἶχε συνηθίσει ὁ ρητορισμὸς τοῦ παρελθόντος. Διὰ πρώτην ἴσως φοράν εἰς τὰ χρονικά τῆς ἱστορίας του, τὸ παλαιὸν μέγαρο, ποῦ ἐστέγαζε ἐπὶ δεκαετηρίδας πολλὰς τὸν νεοελληνικὸν ρητορισμόν, τὸν ἄδειο καὶ φλύαρον καὶ ἄπραγο λόγο, ἐφιλοξένησε μίαν συνάθροισιν ἀνθρώπων, ποῦ δὲν ἤθελον νὰ δρέψουν ρητορικὰς δάφνας καὶ νὰ προκαλέσουν εὐκόλως χειροκροτήματα. Ἐτσι ἐζημιώθη μιὰ θλιβερὴ παράδοσις, ἐκέρδισε ὅμως τὸ νέον θετικὸν πνεῦμα. Τὸ πνεῦμα τῶν ἔργων, ποῦ ἔχουν μόνον τῶν ἀρκετῶν ποιήσιν, ὥστε νὰ μὴν αἰσθάνωνται τὴν ἀνάγκην τῶν ἐκζητημένων λέξεων διὰ νὰ ἐκφρασθοῦν.

Ὅσο διὰ τὴν πνοήν, τὴν γνησίαν καὶ τὴν ἀληθινήν, αὐτὴν τὴν ἔδωκε ἀφθονον εἰς τὸ συνέδριον ὁ καταστατικὸς λόγος τοῦ Ἀρχηγοῦ.

Οἱ νέοι ἡγέται, ἐπιστρέφοντες εἰς τὰς ἑδρας τῶν διοικήσεών των, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι θὰ ἔχουν συναποκομίσει μαζί των καὶ γνῶσιν ἀρτιωτέραν καὶ συνείδησιν φωτεινότεραν καὶ ἑμ-

πνευσιν πολλὴν διὰ τὴν συνέχειαν τῆς προσπάθειας, ποῦ τοὺς ἀναμένει ὅλους μαζί καὶ χωριστὰ τὸν καθένα. Πρὸ παντὸς εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ ἀπεκόμισαν περισσότερον ἀρτιωμένον καὶ περισσότερον ἀγρυπνὸν τὸ αἶσθημα τῆς ἡγετικῆς εὐθύνης. Εἴπαμε διὰ τὴν συνέχειαν τῆς προσπάθειας καὶ αἰσθανόμεθα πῶς ἡ φράσις δὲν ἀποδίδει μὲ ὅλην τὴν ἀναγκαίαν πληρότητα τὴν σκέψιν μας. Ὁμιλήσαμε περὶ συνέχειας, ἐνῶ τὸ ἔργον εὐρίσκεται εἰς τὴν ἀρχήν. Εἰς τὴν θεμελίωσίν του. Ἡ ἀλήθεια αὕτη δὲν ἐπιτρέπεται οὔτε μίᾳ στιγμῇ νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν σκέψιν κανενός. Εὐρισκόμεθα εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ πρῶτα βήματα πρέπει νὰ εἶναι σταθμισμένα καὶ ὑπολογισμένα καλὰ, ἀκόμη καὶ ἂν πρόκειται ἡ στάθμισις καὶ ὁ ὑπολογισμὸς νὰ ἐπηρεάσουν τὸν ρυθμὸ τῆς ὅλης πορείας.

Τὸ 1938 ἦτο ἔτος ἐξορμήσεως. Τὸ ὅτι ἡ ἐξορμησις ἦτο πληθωρική, εἰς ὁρμήν, εἰς δυναμισμὸν, εἰς ἐνθουσιαστικὴν ὡραιότητα, δὲν ἐλαττώνει, ἀλλ' αὐξάνει μᾶλλον τὰς δυσχερείας καὶ περιπλέκει τὰ προβλήματα τῆς συντάξεως. Καὶ τὸ 1939 δὲν ἔμπορὶ παρὰ νὰ εἶναι ἔτος συντάξεως. Καὶ διὰ τὴν συντάξιν δὲν ἀρκεῖ ἡ ὁρμὴ μόνον, οὔτε μόνος ὁ ἐνθουσιασμός. Βεβαίως ἡ ὁρμὴ καὶ ὁ ἐνθουσιασμός θὰ εἶναι εἰς πᾶσαν ὥραν ἡ συνδετικὴ ὕλη. Ὅμως ἡ πολυτίμος αὕτη ὕλη πρέπει νὰ κυριαρχηθῇ καὶ νὰ πειθαρχηθῇ καλὰ, ὥστε νὰ μὴ σπαταληθῇ ἄσκοπα. Συγχρόνως πρέπει ἡ ὁρμὴ καὶ ὁ ἐνθου-

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΩΝ ΕΞΩΦΥΛΛΩΝ ΜΑΣ

ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ: Μία χαριτωμένη σκηνή ἀπὸ τὴν ὑπαιθρον.

ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ: Θαλασσινοὶ ἀθλούμενοι.

σιασμός να συγκρατηθούν και να υποταχθούν εις τους αυστηρούς μαθηματικούς νόμους της οργανώσεως. Η φύσις κάθε εξορμήσεως, ὅσες φορές ἔχουμε να κάνουμε με ζωντανούς ανθρώπινους ὄγκους, εἶναι χαοτική. Ἡ τάξις εἶναι τὸ μόνον ἀσφαλές πλαίσιον, μέσα εις τὸ ὁποῖον χαλινάγεται καὶ στρώνει καὶ γίνεται γόνιμον τὸ ἐξαπολυμένον στοιχεῖον τῆς ἀνθρωπίνης δυνάμεως.

Ἐὰν τὸ 1938 ἐκινήσαμε ἀπὸ τις πρῶτες πηγές των τὰ μικρὰ ρεύματα τῆς ἑλληνικῆς νεότητος, ἂν ἐχαράξαμε τις πρῶτες στενές αὐλακίαι, διὰ νὰ τὰ οδηγήσωμε νὰ συμβάλουν ὅλα μαζί εις ἓνα μεγάλο ποτάμι, τὸ μέλημα ποὺ προβάλλει ἄμεσον καὶ κατεπεῖγον διὰ τὸ 1939, εἶναι τὸ πῶς θὰ πυργωθῇ στερεὰ ἡ νέα πλατεῖα κοίτη καὶ πῶς θὰ ὀχυρωθῇ μετὰ σφικτὰ, γρανιτωμένα φράγματα, ὥστε νὰ χωρέσῃ, νὰ ἐγκλείσῃ καὶ νὰ δαμάσῃ τὴν χειμαρρῶδη δύναμιν καὶ νὰ τῆς κάμῃ τὸν ροὺν εὐτακτον, ἥρεμον, τιθασσευμένον καὶ δημιουργικόν. Τὰ στοιχεῖα τῆς στρατιωτικῆς καὶ τῆς ἀθλητικῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν συντεταγμένων τμημάτων, ἡ στενὴ συνεργασία μετὰ τὸ Σχολεῖον, ὁ σταθερὸς σύνδεσμος καὶ ἡ κανονικὴ ἐπαφὴ τῆς ὁργανώσεως μετὰ τὴν οἰκογένειαν, τῆς Ἐκκλησίας ἡ πολύτιμος συμβολή, ὁ αὐστηρὸς ἀλλὰ καὶ συμπαθὴς μαζί καὶ στοργικὸς ἔλεγχος τῆς Κοινωνίας, ἡ ψυχαγωγία καὶ ἡ πνευματικὴ καὶ ἡ ἰδεολογικὴ παιδείαι, εἶναι ἓνα ἓνα χωριστὰ καὶ ὅλα μαζί τὰ ἀναγκαιιστικά μέσα καὶ τὰ φράγματα, ποὺ θὰ χρησιμοποιηθοῦν συντονισμένα καὶ μεθοδικά, διὰ νὰ μᾶς δώσουν αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα ποὺ τὸ ὠνομάσαμε μετὰ μίαν λέξιν σύνταξιν.

Καὶ ἐδῶ εἶναι τὸ σημεῖον ὅπου συγκλίνει καὶ πληθαίνει καὶ ὀγκοῦται ἐκεῖνο ποὺ ὠνομάσαμε εις τὴν ἀρχὴν ἡγετικὴν εὐθύνην, ἡ εὐθύνη τῶν στελεχῶν. Ἡ νεότης τῶν στελεχῶν, ἡ ἀπειρία των, ἡ ἀπειρία ποὺ ἦτο πλεονέκτημα καὶ ἴσως - ἴσως καὶ προσὸν κατὰ τὰς ὥρας τοῦ ξεκινήματος, εἰς τὸ νέον στάδιον τῆς προσπαθείας, ποὺ ἀρχίζει καὶ ἤρχισεν ἤδη, ἡμποροῦν ν' ἀποδοῦν μειονεκτήματα καὶ ἐλλείψεις. Ἄς μὴ παρανοηθῇ ἀπὸ κανέναν καὶ ἄς μὴ ἐκληφθῇ ὡς φόγος αὐτῇ ἡ παρατήρησις. Διότι δὲν εἶναι. Εἶναι ἀπλῶς προειδοποίησις. Προειδοποίησις ὅχι περιωρισμένα χρήσιμη, ἀλλὰ ἀναγκαία. Καὶ ἡ προειδοποίησις δὲν γίνεται καθόλου μετὰ σκοπὸν νὰ ἐμπνεύσῃ τὸν δισταγμένον καὶ τὸν φόβον τῆς εὐθύνης εις τὰ στελέχη, ἀλλ' ἀπεναντίας νὰ βοηθήσῃ τοὺς νέους ἡγέτας νὰ λάβουν βαθυτέραν συνείδησιν τοῦ ρόλου καὶ τῆς εὐθύνης των, νὰ τοὺς βοηθήσῃ ἀκόμη νὰ υποτάξουν τὸν φόβον καὶ νὰ τὸν ἀντικαταστήσουν μέσῃ των τὸν φόβον αὐτὸν μετὰ ἓνα ἄλλο ἀνδρικότερον καὶ γενναιότερον αἶσθημα, μετὰ τὸ θάρρος τῆς εὐθύνης.

Ὅπως συμβαίνει μετὰ κάθε ἔργον ποὺ ἀρχίζει πάντοτε ἀπλὰ καὶ ὅσον προχωρεῖ γίνεται σύνθετον καὶ περίπλοκον, ἔτσι καὶ τὸ ἔργον τῆς ὁργανώσεως τῆς ἐθνικῆς νεότητος μπαίνει τώρα, μετὰ τὸν νέο χρόνον, εις ἓνα σύνθετον στάδιον. Εἶναι φανερόν ὅτι τὸ στάδιον αὐτὸ θὰ εἶναι στάδιον δοκιμασίας πρῶτα - πρῶτα διὰ τοὺς ἀρχηγούς, διὰ τὰ στελέχη. Ἡ προτροπὴ μας ἡ ἐπίμονος εἶναι νὰ συνειδητοποιήσουν τὰ στελέχη καὶ οἱ ἀρ-

χηγοὶ καὶ τὰ προβλήματα ποὺ προβάλλουν μπροστά των, πρὸ παντὸς ὅμως ν' ἀναμετρήσουν ἥρεμα, ἀναλύοντες καὶ κατανοοῦντες τὰς ἰδίας των ἱκανότητας καὶ δυνάμεις. Καὶ ὅταν ὁμιλοῦμεν περὶ ἀναλύσεως καὶ κατανοήσεως, ἐννοοῦμεν ἓνα πρᾶγμα: Τὴν ἀνάλυσιν καὶ κατανόησιν τοῦ ἰδίου των ἑαυτοῦ, διότι ἀνάλυσις καὶ κατανόησις σημαίνει ἀρχὴν νίκης καὶ κατισχύσεως ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ μας. Καὶ ἐκεῖνος ποὺ ἀνέλυσε καὶ κατενόησε τὸν ἑαυτό του, σημαίνει ὅτι ἐνίκησε καὶ υπέταξε τὸν ἑαυτό του καί, υποτάξας τὸν ἑαυτό του, ἐγίνεν ἄξιος νὰ υποτάξῃ καὶ τοὺς ἄλλους. Δὲν ὑπάρχει μέθοδος ἀσφαλεστέρα, δὲν ὑπάρχει κανὴν ἄλλη μέθοδος ἀπὸ αὐτὴν. Τὰ στελέχη καὶ οἱ ἀρχηγοὶ πρέπει νὰ μὴ παύουν νὰ ἔχουν μπροστὰ τὰ μάτια των τὴν φύσιν τοῦ παιδιοῦ, διότι μετὰ παιδιὰ ἔρχονται νὰ οἰκοδομήσουν. Καὶ τὸ παιδί, ὅσον εἶναι ἀσθενὲς εις τὴν κρίσιν του, ἄλλο τόσον εἶναι ὀξὺ εἰς τὴν αἴσθησίν του. Καὶ ὅταν κρίνῃ καὶ κρίνει μετὰ τὴν αἴσθησίν του, εἶναι καὶ ἀλάνθαστον καὶ ἀτεγκτον. Ὁ ἡγέτης πρέπει ν' ἀντιπροσωπεύῃ εἰς τὴν αἴσθησιν τοῦ παιδιοῦ τὸν ἰδανικὸν τύπον, τὸν ἥρωα, ποὺ τὸ παιδί θὰ θέσῃ εἰς τὸν ἑαυτὸν του ὡς πρότυπον. Ἄν δὲν τὸ κατορθώσῃ, ἂν μετὰ ὅλην τὴν τὴν ὑπαρξιν, μετὰ τὴν συμπεριφορὰν, μετὰ τὴν διαγωγὴν του δὲν ἀποδείξῃ τὸν ἑαυτὸν του ὑποδειγματικὸν τύπον εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ παιδιοῦ, ὁποῖα-δήποτε καὶ ἂν εἶναι τὰ πραγματικὰ προσόντα καὶ ἡ ἀξία του δὲν θ' ἀποφύγῃ τὴν ἀποτυχίαν. Ἄν ἀπεναντίας τὸ κατορθώσῃ, ὅλα τὰ ἄλλα του μειονεκτήματα θ' ἀναπληροῦνται ἀπὸ τὴν πίστιν τὴν ὁποῖαν θὰ ἐμπνεύσῃ, ἀπὸ τὴν ἀφοσίωσιν ποὺ θὰ ἐλκύσῃ. Ἄλλ' ἂν ἡ προσέλευσις τῆς ἀφοσίω-σεως τοῦ παιδιοῦ εἶναι τὰ 90 % τῆς ἐπιτυχίας, ὁ ἡγέτης δὲν πρέπει νὰ λησμονῇ ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ τοῦ λείπουν τὰ ἄλλα 10 %, ποὺ εἶναι ἡ ἐκτίμησις τῆς Κοινωνίας καὶ ποὺ χωρὶς αὐτὴν, πάλιν ἡ ἐπιτυχία του δὲν θὰ εἶναι πλήρης. Ὁ ἡγέτης πρέπει νὰ εἶναι καὶ κοινωνικῶς ὑποδειγματικὸς τύπος. Καὶ ἓνα ἄλλο ἀκόμη. Αὐτὸ ποὺ ἐπιχειροῦμε μετὰ τὴν ὁργάνωσιν τῆς Νεολαίας εἶναι ἔργον νέον, τοῦ ὁποῖου δὲν ὑπῆρχον εἰς τὴν ζωὴν τὴν ἰδικήν μας καὶ εἰς τὸ ἄμεσον ἑλληνικὸν χθὲς ὑποδείγματα καὶ πρότυπα, τὰ ὁποῖα ν' ἀκολουθήσωμεν. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ξένα, αὐτὰ εἶναι ἀκατάλληλα καὶ ἡ μίμησις των εἶναι ἀδύνατον νὰ εὐδοκιμήσῃ. Τοῦτο ἐπίσης αὐξάνει τὰς δυσχερείας τοῦ ἔργου καὶ ἐπιβάλλει ἀγρυπνίαν νοὸς καὶ ψυχῆς. Ἀλλὰ αἱ δυσχερεῖαι ἀκριβῶς εἶναι τὸ στοιχεῖον ποὺ προσδιορίζει τὴν ἀξίαν τῆς προσπαθείας. Διὰ τοῦτο οἱ ἡγέται καὶ τὰ στελέχη τῆς Ὀργανώσεως ἄς ἐπωμισθοῦν τὸ ἔργον των ὡς ὑψηλὴν λειτουργίαν, ὡς ἀληθινὴν ἀποστολήν. Μόνον ἔτσι θὰ κυριαρχήσουν τοῦ ρόλου των καὶ θὰ νικήσουν.

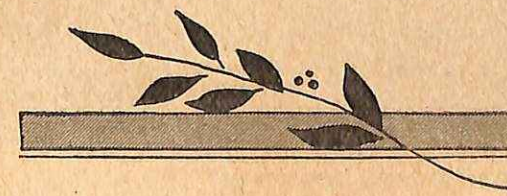
Κδς.

ΚΑΤΑ ΤΟ ΓΕΥΜΑ ΠΟΥ
ΠΑΡΕΘΕΣΕ ΤΗΝ 9/1/39
ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΙΘΟΥΣΑΣ ΤΟΥ
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ «ΒΑΣΙ-
ΛΕΥΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ» ΠΡΟΣ
ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥΣ
ΔΙΟΙΚΗΤΑΣ Ο ΑΡΧΗΓΟΣ
ΕΞΕΦΩΝΗΣΕ ΤΟΝ ΚΑ-
ΤΩΘΙ ΛΟΓΟΝ ΕΝ ΜΕΣΩ
ΖΩΗΡΟΤΑΤΩΝ ΕΚΔΗΛΩ-
ΣΕΩΝ ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΜΟΥ

«ΜΕΤΑΦΕΡΕΤΕ ΤΟ ΦΩΣ»

Σὰς εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὴν ὥρα! ἐνθύμιοι, ποὺ ἐδώκατε ἀπόψε ὅλη ἡ Νεολαία, καὶ τὰ ἰδιαίτερα ἐνθύμια ποὺ εἶχατε τὴν καλωσύνη νὰ μοῦ προσφέρετε οἱ διάφοροι ἀντιπρόσωποι. Ὑστερα ἀπὸ ὀλίγες ἡμέρες οἱ πλείστοι ἀπὸ σᾶς θὰ γυρίσετε στὶς ἐπαρχίες, θὰ ἀποκομίσετε ἀπὸ ἐδῶ ἓνα πρᾶγμα: Ὅτι ἡ Ἑθνικὴ Νεολαία τῆς Ἑλλάδος ἀποτελεῖ ἓνα ἀδιάσπαστο σύνολον, ἓνα σύνολον ἀτράνταχτο. Αὐτὸ ποὺ εἶδατε ἐδῶ, θὰ τὸ μεταφέρετε σ' ὅλες τις ἐπαρχίες τοῦ Κράτους καὶ τις πλέον μακρινές. Καὶ πρέπει νὰ φθάσῃ καὶ στὰ τελευταῖα χωριά τὸ πνεῦμα ποὺ ἀποκομίζετε ἀπὸ ἐδῶ καὶ ποὺ δὲν εἶναι τίποτα ἄλλο, παρὰ ἡ ἐνίσχυσις καὶ ἡ τελείωσις ἐκείνου, ποὺ ἔχετε ἤδη μέσα στὴν ψυχὴ σας. Αὐτὸ τὸ πνεῦμα, σὰς ἐπαναλαμβάνω, πρέπει νὰ φθάσῃ ἕως τὰ ἄκρα τῆς Ἑλλάδος, ἕως τὰ πλέον μακρινὰ χωριά, πρέπει ν' ἀκουσθῇ ἕως τὸ ὑψηλότερο βουνόν καὶ πρέπει ἡ «Ἑθνικὴ Ὀργάνωσις τῆς Νεολαίας» νὰ περιλάβῃ ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα καὶ ὅλες τις Ἑλληνοποῦλες, χωρὶς καμμιά ἐξαίρεσι. Βέβαια εἶναι προαιρετικὴ καὶ θεληματικὴ ἡ προσχώρησις τῶν νέων, πρέπει ὅμως νὰ κατορθώσετε μετὰ τὸ παράδειγμά σας καὶ μετὰ τις προτροπές σας νὰ περιλάβῃ ἡ Ἑθνικὴ Ὀργάνωσις ὅλους καὶ ὅλες. Ἰδιαίτερα ἔλω νὰ συστήσω σὲ σᾶς νὰ δώσητε τὴν μεγαλειότερη ἐπιμέλεια καὶ προσοχὴ στὰ ἐργαζόμενα παιδιὰ καὶ στὰ ἐργαζόμενα κορίτσια· θὰ ἦταν μεγάλῃ ἀτέλεια τῆς Ὀργανώσεώς μας, ἂν δὲν περιλαμβάναμε ὅλα αὐτὰ τὰ παιδιὰ καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ κορίτσια. Καὶ ὅχι μονάχα αὐτὸ ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἓνα αἶσθημα εὐγνωμοσύνης ἀκόμη ὀφείλομεν νὰ τὰ περιλάβουμε αὐτὰ τὰ παιδιὰ, γιατί δὲν πρέπει νὰ λησμονοῦμε ὅτι στὰ πρῶτα μας βήματα, ὅταν τὰ πάντα δὲν ἦσαν τόσο εὐκόλα ὅπως σήμερα, αὐτὰ τὰ παιδιὰ καὶ αὐτὰ τὰ κορίτσια, ἐλεύθερα ἀπὸ κάθε δεσμόν, σταθῇκαν στὸ πλευρό μας καὶ ἀπετέλεσαν τις πρῶτες φάλαγγες. Πρέπει ἐπίσης νὰ δώσετε τὴν προσοχὴ σας νὰ περιλάβετε ὅλα τὰ παιδιὰ τῶν δημοτικῶν σχολείων. Πρέ-

πει ὅλα νὰ ἀποτελοῦνται ἀπὸ Σκαπανεῖς καὶ Σκαπάνισσες. Χωρὶς νὰ θέλω νὰ μειώσω τὸ ἔργο κανενὸς καὶ καμμιάς, πρέπει νὰ ξέρετε ὅτι αὐτὰ τὰ παιδιὰ θὰ εἶναι τὸ καλλίτερον ὕλικόν ποὺ θὰ ἔχωμεν εἰς τὸ μέλλον. Δὲν εἶναι ἀνάγκη, παρὰ νὰ κυττάζετε μονάχα στὸν δρόμον, ὅπως τὰ βλέπω ἐγώ, ὅταν περνῶ, νὰ κυττάζετε μέσα στὰ μάτια των καὶ νὰ ζητήσετε τὴν ἀγνὴ καὶ ἄδολη ψυχὴ ποὺ ἔχουν τὰ μικρὰ παιδιὰ γιὰ νὰ ἐννοήσετε καὶ σεῖς, καὶ εἰμαι βέβαιος ὅτι τὰ ἔχετε παρατηρήσει, ποῖα σημασία πρέπει νὰ δώσετε σ' αὐτὰ τὰ παιδιὰ. Λοιπόν, Σκαπανεῖς καὶ Σκαπάνισσαι, θὰ τὴν γεμίσετε τὴν Ἑλλάδα. Σὰς εὐχομαι νὰ τελειώσετε τις ἐργασίες σας ὅπως τις ἀρχίσατε, μετὰ τὸ ἴδιο πνεῦμα τῆς τάξεως, τῆς εὐκοσμίας, τῆς πειθαρχίας καὶ τῆς πρακτικότητος. Νομίζω ὅτι μεθαύριο εἶναι ἡ τελευταία σας συγκέντρωσις. Ὅπως σᾶς εἶπα, ἐπιθυμῶ νὰ καταλήξετε σὲ πρακτικὰ συμπεράσματα, ποὺ νὰ διατυπωθοῦν μετὰ μιά συντομία καὶ μετὰ σαφήνεια σὲ ὀλίγες σελίδες, ποὺ νὰ φθάσουν ἕως τὰ πέρατα τῆς Ἑλλάδος καὶ ἕως τὰ ἄκρα τῆς Ὀργανώσεως. Πρέπει νὰ ἔχετε ὑπ' ὄψιν σας, Περιφερειακοὶ Διοικηταὶ καὶ Διοικήτριαι καὶ ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ τῆς Νεολαίας, ὅτι ἐδῶ δὲν εἰσθε γιὰ τὸν ἑαυτὸν σας μονάχα. Ἀντιπροσωπεύετε τὴν Ὀργάνωσιν, τις χιλιάδες καὶ χιλιάδες τῶν παιδιῶν καὶ τῶν κοριτσιῶν, τῶν Σκαπανέων καὶ Σκαπανισσῶν, ποὺ δὲν εἶναι ἐδῶ μέσα, γιὰ τοὺς ὁποίους καὶ γιὰ τις ὁποῖες ὅμως ἐργάζεσθε ἐσεῖς, καὶ ὅτι πρέπει νὰ τοὺς μεταφέρετε αὐτὸ τὸ φῶς, ποὺ ἐδημιουργήσατε στὸ συνέδριό σας, νὰ τοὺς μεταφέρετε τὴ φλόγα, ἀπὸ τὴν ὁποία πρέπει κι' αὐτοὶ ν' ἀνάψουν τὴν λαμπάδα τὴν ἰδική τους. Πρέπει τὸ ἔργον νὰ εἶναι κοινόν ἀπὸ τὴ μιά ἄκρῃ ἕως τὴν ἄλλη ἄκρῃ τῆς Ἑλλάδος, σὲ ὅλα τὰ παιδιὰ καὶ σὲ ὅλα τὰ κορίτσια τῆς Ἑλλάδος. Μετὰ αὐτὴ τὴν βεβαιότητα πίνω γιὰ τὴ Νεολαία μας τὴν Ἑθνικὴ καὶ γιὰ τὸ μέλλον αὐτῆς.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΙΑΣΚΕΨΙΝ

Ἡ ἐπικρατήσασα τάξις καὶ πειθαρχία κατὰ τὴν ἱστορικὴν ὄντως διὰ τὴν Ὀργάνωσιν πρώτην ταύτην διάσκεψιν, ἡ πειθαρχία, μεθ' ἧς διεξήχθησαν αἱ συζητήσεις καὶ ἐπὶ πάντων ἀπὸ ὅλων ἡ δεξιότης διευθύνει τῶν ὅλων ἐργασιῶν τῆς διασκέψεως ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. Ἀλ. Κανελλοπούλου, ὁ ὁποῖος μὲ ἐξαιρετικὴν μαεστρίαν ἀπέκλειε τὰ τελαγοδρομήματα καὶ περιώριζε ἕκαστον ἀγορητὴν ἐντὸς τοῦ αὐστηροῦ πλαισίου τοῦ συζητουμένου θέματος, ἐθαυμάσθη εὐλοκρῶς ὅχι μόνον ὑπὸ τῶν μετεχόντων ἐνεργῶς τῆς διασκέψεως, ἀλλὰ καὶ τῶν παραστώτων κατ' αὐτὴν ἀκροατῶν καὶ ἐπισκεπτῶν.

Ἐθελπε κανεὶς ἐκεῖ μέσα νὰ πλανᾶται τὸ πνεῦμα τῆς 4ης Αὐγούστου μὲ τὴν πειθαρχίαν, τὴν τάξιν, τὸν οἰκοκυρισμὸν καὶ τὴν γονιμότητά του. Τὰ πορίσματα τῆς διασκέψεως, τὰ ὁποῖα θὰ δημοσιευθοῦν προσεχῶς, θὰ ἀποδείξουν πῶς ἐμπρακτὰ τὴν ἀποδοτικότητα τῆς καὶ τὸ γεγονός, ὅτι ἀπετέλεσεν ἕνα ἱστορικὸν σταθμὸν εἰς τὴν περαιτέρω σταδιοδρομίαν τῆς Ε. Ο. Ν.

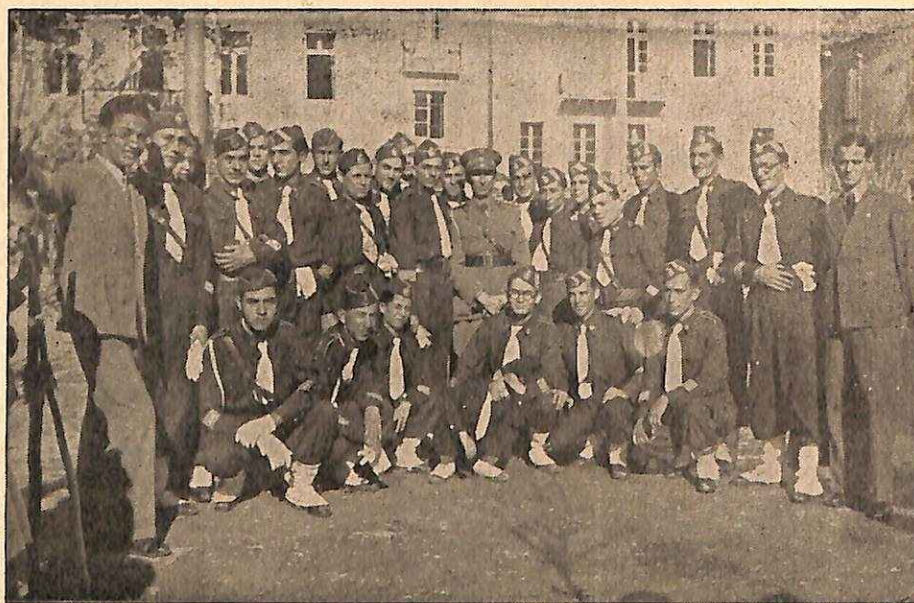
ΟΙ ΠΕΥΚΩΝΕΣ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Οἱ πευκῶνες μας εἰς τὴν ὑπαιθρον τῆς Ἀττικῆς ἔχουν προσβληθῇ εἰς μεγάλην ἔκτασιν ἀπὸ κάμπην. Εἶναι φανερόν ὅτι ἡ προσβολὴ θὰ ἐπεκταθῇ μὲ τὸν ἥπιον καιρὸν καὶ τὶς λιανικὰς τῶν τελευταίων ἡμερῶν. Περιττὸν θεωροῦμε νὰ τονίσωμεν τὸν κίνδυνον ποὺ διατρέχουν ἀπὸ τὴν προσβολὴν αὐτὴν τὰ πεῦκα, ποὺ εἶναι στολίδια μαζὶ καὶ πνεύμονες τῆς περιοχῆς τῆς πρωτεύουσας. Τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας, ἡ Διοίκησις Πρωτεύουσας καὶ οἱ ἄλλοι ἀρμόδιοι ὀργανισμοὶ κοντὰ εἰς τὴν ἀξιόλογον προσπάθειαν ἀναδασώσεως ποὺ ἐπιχειροῦν, εἴμεθα βέβαιοι ὅτι δὲν θὰ παραλείψουν νὰ φροντίσουν καὶ διὰ τοὺς κινδυνεύοντας ἀπὸ τὴν κάμπην ἀττικοὺς πευκῶνας. Ὅπως εἴμεθα βέβαιοι, ἐπίσης, ὅτι αἱ Διοικήσεις καὶ τὰ Τμήματα τῆς Ε. Ο. Ν. τῆς περιοχῆς προθύμως θὰ προσφέρουν τὴν ἐνεργὸν συνδρομὴν τῶν εἰς τὸ ἔργον τῆς ἐξοντώσεως τῆς κάμπης.

ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΓΚΑΛΑΣ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐθνικῆς Ἀσφαλείας εἰς τὸν γνωστὸν λόγον ποὺ ἐξεφώνησεν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς διασκέψεως τῶν Περιφερειακῶν Διοικήτων τῆς Ε. Ο. Ν. εἰς τὸ «Μαξίμ», παρέταξε τὰς εἰκόνας τοῦ δραματικοῦ ὄντως ἀγῶνος, τὸν ὁποῖον τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου διεξήγαγεν ἐναντίον τοῦ Κομμουνισμοῦ. Ὁ παρατηρητικὸς ἀναγνώστης τοῦ λόγου ἐκείνου ἐκπλήσσεται πράγματι μὲ τὴν ἔκτασιν τὴν ὁποῖαν εἶχε πάρει εἰς τὸν τόπον μας ἡ ἐθνοφθόρος διδασκαλία τῆς Μαρξιστικῆς οὐτοπίας, ἀλλὰ καὶ ἡ τεχνικὴ διάδοσίς της καὶ εἰς ὅλα τὰ κοινωνικὰ στρώματα, ἰδιαίτερος ὅμως εἰς τὴν νεολαίαν, τὴν ὁποῖαν εἶχεν ἐκλέξει ὡς πρόχειρον λείαν. Εἰς μίαν ἐποχὴν, ὅπου αἱ ἐθνικαὶ ἀξίαι τοῦ τόπου μας εἶχαν κατεβῇ, χάρις εἰς ἕνα κακὸν παρελθόν, εἰς τὰ πλέον χαμηλὰ ἐπίπεδα, εὗρηκε τὸν κατάλληλον καιρὸν ἡ θεωρία ἐκείνη νὰ πλησιάσῃ τὴν ἀνυποπτον νεότητά. Δὲν τὴν ἐδηλητήριασε βέβαια, πάντως ὅμως εὗρηκε μεταξὺ της καὶ εὐάλωτα θύματα, τὰ ὁποῖα εἶτε λόγῳ ἀγνοίας, εἶτε μὲ συνειδήσεις φύσει ἐλαστικὰς, εἶτε λόγῳ τῆς παραλυσίας ποὺ ἐπεκράτει σὲ ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις τῆς Ἐθνικῆς μας ζωῆς, τὸ κακὸν ἐκεῖνο παρελθόν δὲν ἐθέρμαινε πλέον τὴν ἑξαρσιν τῶν ἐλληνικῶν ἐθνικῶν καὶ θρησκευτικῶν ἀρετῶν. Ὅλα αὐτὰ ἔγιναν ἀφορμὴ νὰ ρίψουν τὴν μειονότητα αὐτὴν τῶν νέων ἐκείνων εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Κομμουνισμοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον ἔδωκαν τὴν νεανικὴν τῶν μαχητικότητα καὶ δρᾶσιν εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς ἰδεολογίας ἐκείνης, τὴν ὁποῖαν ἀθρόως ἤδη σπεύδουν νὰ ἀποκηρύξουν. Καὶ εἰς τὰς πλήρεις ἀποτροπιασμοῦ δηλώσεις τῶν, μετὰ τὴν ἀνάληψιν τῶν, βλέπει κανεὶς τὸ μέγα ἔργον καὶ εἰς τὸ πλῆθος αὐτὸ ποὺ ἐπετέλεσεν ἡ 4ῃ Αὐγούστου, ἀφ' ἐνὸς ἀνασύρουσα τοὺς ὀλισθήσαντας εἰς τὸ τρομερὸν αὐτὸ βράθρον καὶ ἀφ' ἑτέρου ἀνοίγουσα τὰς ἀγκάλας της εἰς τοὺς νέους τῆς γεμάτης ἀπὸ χυμοῦ καὶ ἐθνικῆς δροσιάς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας, εἰς τὴν ὁποῖαν καλοῦνται ὅλοι σχεδὸν οἱ Νέοι τῆς Ἑλλάδος νὰ δώσουν τὴν ἀλκήν καὶ τὸ πνεῦμα τῶν «γιά μιὰ Ἑλλάδα νέα», ποὺ τὴν στεφανώνει τὸ ὠραιότερον ἀκτινωτὸν τῆς Ἑλληνικῆς μας Δυναστείας καὶ τοῦ ἀγνωτέρου καὶ τιμιωτέρου Ἑλληνοῦ — τοῦ Ἀρχηγοῦ μας.

Ἀπὸ τὴν κίνησιν τῶν ἐπαρχιῶν

Ἀξιωματοῦχοι τῆς Φάλαγγος Ναυπλίου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΨΥΧΗΝ

Ἐνα περιοδικὸν τοῦ διδασκαλικοῦ κόσμου τῆς Πολιτείας Νιού Χαμσάϊρ τῆς Ἀμερικῆς δημοσιεύει ἕνα μακρὸν ἄρθρον γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Μιλάει μὲ πραγματικὸ θαυμασμὸ τὸ ὄργανον αὐτὸ τῶν διδασκάλων τῆς Ἀμερικανικῆς Πολιτείας γιὰ τὸ ἔργο τοῦ Ἀρχηγοῦ, γιὰ τὴ μεγάλη του προσπάθεια τῆς 4ης Αὐγούστου, γιὰ τὶς ἐπιτυχίες του. Καὶ σὲ γενικὲς γραμμὰς ὁμιλεῖ ὁ ἀρθρογράφος περὶ ὅλων τῶν ἐπιτευχθέντων στὶς διάφορες ἐκφάνσεις τῆς δημοσίας, κοινωνικῆς καὶ ἰδιωτικῆς ζωῆς. Τονίζει ἰδιαίτερος, ὅτι ἡ Ἑλλάς ἠξιώθη μιᾶς περιόδου ἡσυχίας, χάρις εἰς τὴν ἑλλειψὶν Κοινοβουλίου. «Ἡ σημερινὴ Κυβέρνησις, λέγει, ὑπὸ τὴν σθεναρὰν διεύθυνσιν τοῦ κ. Ι. Μεταξᾶ ἐξήλειψε τέσσαρα κακὰ: τὸν Βουλευτὴν, τὸν Κομμουνισμὸν, τὸ μεγάλο βάρος τῶν τόκων καὶ τὸν κιτρινισμὸν τοῦ Τύπου». Καὶ καταλήγει:

«Οἱ ἐπισκέπται, οἱ ὁποῖοι ἐπανερχοῦνται ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, ἐπαινοῦν τὸ σημερινὸν σύστημα τῆς Κυβερνήσεώς της. Ἀλλὰ τί εἶναι ἡ Κυβέρνησις αὕτη; Κυβέρνησις Ἐθνικοσοσιαλιστικῆ; Φασιστικῆ; Σύστημα Στάλιν; — Ὁχι! ἀπαντᾷ ὁ ἀρθρογράφος. Πρόκειται, βέβαια, περὶ δυναμικῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλὰ ὁ Μεταξᾶς εἶναι δικτάτωρ; Ἄν εἶναι, οἱ Ἕλληνες δὲν ταρασσονται. Διότι ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς ἔχει Ἑλληνικὴν ψυχὴν, Ἑλληνικὸν αἶσθημα καθήκοντος καὶ ὁ πατριωτισμὸς του εἶναι ἀσυναγώνιστος, καταφαινόμενος εἰς ὅλας τὰς πράξεις του.

»Ἡ Ἑλλάς προοδεύει ὑπὸ τὸν Βασιλέα Γεώργιον Β' καὶ τὸν στρατηγὸν κ. Ἰωάννην Μεταξᾶν»...

Ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἐπαινοὶ ἀποτελοῦν καὶ αὐτοὶ μίαν μικρὰν μονάδα εἰς τὰς τόσας εὐμενεῖς κρίσεις. Τοὺς σχολιάζομεν ὅμως, διότι προέρχονται ἀπὸ ἕνα περιοδικὸν συνδικαλιστικόν, — καὶ γνωρίζομεν πῶς σκέπτονται οἱ συνδικαλισταὶ τῆς Ἀμερικῆς — καὶ διότι τὸ περιοδικὸν αὐτὸ ἀνήκει εἰς ἕνα κλάδον, μὲ τὸν ὁποῖον «Ἡ Νεολαία» ἔρχεται εἰς στενωτέραν ἐπαφήν. Δηλαδή τὸν διδασκαλικόν. Καὶ γινώμα μὲ τόσῃ κατηγορηματικότητά διατυπώμεναι ἀπὸ τοὺς διδασκάλους μιᾶς μεγάλης καὶ φίλης Χώρας ἔχουν τὴν ἰδιαίτεραν σημασίαν τῶν καὶ καθιστοῦν ὑπερηφάνους τοὺς διδασκάλους καὶ τοὺς Νέους μας, ποὺ λατρεύουν τὸν Ἀρχηγὸν τῶν.

Ἀπὸ τὴν κίνησιν τῶν ἐπαρχιῶν

Φαλαγγίτισσαι Σύρου κατὰ τὸ κόσμον τῆς πῆγας.

«ΑΛΛΗΛΟΣΥΜΠΛΗΡΟΥΝΤΑΙ»

Εἰς τὸ γεῦμα, τὸ ὑπὸ τοῦ Γεν. Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας δοθὲν εἰς τὸ «Μαξίμ», ὁ κ. Σπέντζας μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῆς βραχυλόγου προπόσεως τοῦ μᾶς ἔδωκε μὲ δύο λέξεις τὴν σημασίαν ποὺ ἀποδίδει στὴν Ε. Ο. Ν. τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας, εὐχαριστήσας τοὺς ἐκπαιδευτικοὺς λειτουργοὺς γιὰ τὴν ἐνεργὸν συμμετοχὴ τῶν στα στελέχη τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ δίνοντας περιεχόμενον στὴ σπουδαίοντα αὐτὴ συμβολή. «...Διότι τὸ ἔργον τοῦτο δὲν ἐνέειναι ἄλλο τι παρὰ συμπλήρωμα τοῦ Σχολεῖου καὶ Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας καὶ Σχολεῖον ἀλλήλοσυμπληροῦνται».

ΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ

Ὁ εὐρωπαϊκὸς Τύπος μᾶλλον ἢ μεγαλύτερα του μερίς, δὲν ἀπεκόμισεν ἐνθουσιαστικὰς ἐντυπώσεις ἀπὸ τὰς συνομιλίας τῆς Ρώμης τῆς περασμένης ἐβδομάδος. Αὐτὸ εἶναι ἀδιαφιλονίκητον. Θὰ πρέπει ἀράγε ἀπὸ τὸ γεγονός αὐτό, ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι ἡ πρώτη κατὰ τὸ 1939 συντελεσθεῖσα συνάντησις μετὰ τῶν πολιτικῶν τῶν δύο ἀξόνων δὲν ἀπέδωκεν ἐντυπωσιακὰ ἀποτελέσματα, νὰ συναχθοῦν κατ' ἀνάγκην ἀπαισιόδοξοι προβλέψεις διὰ τὴν ἔκτασιν τῆς εὐρωπαϊκῆς κρίσεως; Δὲν τὸ νομίζομεν. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἀπὸ μέρους τῶν δυναμικῶν Κρατῶν προβάλλονται αἰτήματα καὶ ἀπαιτήσεις ὑπέρμετροι. Πέραν ὅμως τῆς προβολῆς ἀπαιτήσεων σημασίαν ἔχει ἡ ἔκτασις τῆς ἐπιμονῆς διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν καὶ ὁ βαθμὸς τῆς ἐτοιμότητος τῶν προβαλλόντων αὐτάς, ὅπως τὰς διεκδικήσουν μὲ κάθε θυσίαν καὶ ἐναντὶ οἰουδήποτε κινδύνου. Τοιαύτη ἐτοιμότης δὲν ἐπεδείχθη ἀρκετῇ, εἰς τὴν Ρώμην. Τούναντιον αἱ φιλικαὶ ἐκδηλώσεις μὲ τὰς ὁποίας ὁ Ἰταλικὸς λαὸς ἐχαίρεισε τοὺς Ἀγγλοὺς πολιτικούς, ἐνθυμίζοντες τὰς ἀναλόγους ἐκδηλώσεις τοῦ γερμανικοῦ λαοῦ τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου εἰς τὸ Μόναχον. Καὶ εἰς τὴν Ρώμην κατεδείχθη ὅτι οἱ λαοὶ προτιμοῦν τὴν συνεννόησιν καὶ ἀποκρούουν ὡς τερατῶδη τὴν ἰδέαν τοῦ πολέμου. Τοῦτο ἂν δὲν ἀρκῇ διὰ τὴν κατασφάλειαν τῆς εἰρήνης, παρέχει πάντως εἰς τοὺς ἀληθινούς εἰρηνοποιὺς τὴν δυνατότητα νὰ ἐπιμείνουν συνεχίζοντας τὴν προσπάθειάν των. Περισσότερον δὲ μετὰ ἄλλους λόγους τὴν ἐλπίδα τῆς τελικῆς ἀποτροπῆς τῆς καταστροφῆς.

ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΝΕΟΝ ΚΡΑΤΟΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Ἀπὸ τὰς παρατηρήσεις, τὰς ὁποίας κάνομεν εἰς τὴν καθημερινὴν ζωὴν, ἀντιλαμβάνομεθα ὅτι ὑπάρχουν ὀρισμένα πράγματα, τὴν ὑπαρξίν τῶν ὁποίων δὲν ἡμποροῦμεν νὰ ἀμφισβητήσωμεν. Ἔτσι π. χ. δὲν ἡμποροῦμεν νὰ ἀμφισβητήσωμεν τὴν ὑπαρξίν τοῦ φωτός καὶ τοῦ σκότους, τῆς δυνάμεως καὶ τῆς κινήσεως, τοῦ ἐμφύχου καὶ τοῦ ἀψύχου κ.ο.κ. Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ἀντιλαμβανόμεθα καὶ δὲν ἐπιδέχεται καμμίαν ἀμφισβόλιαν, τοῦλάχιστον ὅχι ἀπὸ ἀπόψεως καθαρᾶς φιλοσοφίας, ἀλλ' ἀπὸ ἀπόψεως ἀνθρωπίνης ἀντιλήψεως τῶν πραγμάτων, ὅτι μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ὑπάρχουν ἰδιότητες, αἱ ὁποῖαι χαρακτηρίζουν ὀρισμένην κατηγορίαν αὐτῶν καὶ αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἀποτελεσμα νὰ κατατάσσουν αὐτοὺς εἰς διαφόρων εἰδῶν ομάδας. Ἡ κατὰ τὰς αὐτῆς εἶναι βέβαια ἐμπειρικῶς κατ' ἀρχάς. Ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ ἀνατρέξῃ κανεὶς εἰς τὸ ἀπώτερον παρελθόν, τὸ ἀδεύσιον καὶ τὸ ἀδύηλον, καὶ διὰ νὰ περιορισθῇ εἰς τὴν σημερινὴν πραγματικότητα, τὴν ζωντανὴν πραγματικότητα, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας καὶ μόνον θὰ ἡμποροῦσε νὰ κρίνῃ, ἡ κατὰ τὰς εἰς αὐτὴ δύναται νὰ γίνῃ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀκολουθῶν ἰδιοτήτων. Τοὺς ἀνθρώπους διακρίνουν ἰδιότητες φυλετικά, ἰδιότητες ψυχικά, ἰδιότητες βιολογικά, ἰδιότητες θρησκευτικά, γλωσσικά, ὅπως ἐπίσης καὶ ἰδιότητες ἱστορικά. Ἄν θελήσωμεν ὅλας αὐτὰς τὰς ἰδιότητας νὰ τὰς ὀνομάσωμεν μὲ μίαν λέξιν ψυχικά ἰδιότητες καὶ ἀναλόγως τῆς συμπάσεως τῶν περισσοτέρων νὰ προσδώμεν εἰς τὴν κατάταξιν ὁμάδων ἀνθρώπων, θὰ καταλήξομεν νὰ δεχθῶμεν ὡς ἀνεπίδεκτον ἀμφισβόλιας ὅτι ὑπάρχουν εἰς τὸν κόσμον ψυχικῶς, Ἑλληνες, Τοῦρκοι, Γάλλοι, Ἀγγλοὶ, Γερμανοὶ, Ἴταλοὶ κ.ο.κ. Ἄλλὰ διὰ ν' ἀφήσωμεν κατὰ μέρος τοὺς ὑπολοίπους, ἐφ' ὅσον ὅλοι οἱ παριστάμενοι ἢ οἱ περισσώτεροι ἐξ ἡμῶν εἴμεθα Ἑλληνες, ἂς ἐπιχειρήσωμεν νὰ ἴδωμεν τί εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μᾶς διακρίνει ἀπὸ ἄλλας ομάδας ἀνθρώπων, τὰς ὁποίας ἀνεφέραμεν. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μᾶς διακρίνει, εἶναι ἐν πρώτοις ἡ ψυχὴ ἡ ἑλληνικὴ, εἶναι δὲ αὕτη μία ἰδιότης ποὺ δὲν εἶναι ἐπικτητος. Δὲν ἡμποροῦμεν, ἂν δὲν ἐγεννήθημεν Ἑλληνες, νὰ γίνωμεν ψυχικῶς Ἑλληνες, ὅσονδήποτε καὶ ἂν προσπαθῶμεν. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἡμποροῦμεν νὰ κάνωμεν, εἶναι νὰ ἀφομοιώσωμεν ἕνα μὴ Ἑλληνα, εἰς τρόπον ὥστε, ἐπειδὴ εἴμεθα ἰσχυρότεροι ὡς φυλὴ, νὰ ἐπιβάλῃ μετὰ μίαν ἢ δύο γενεὰς τὴν ἀφομοίωσιν τοῦ ξένου, ὁ ὁποῖος εἰς τὰ παιδιὰ του ἢ εἰς τὰ ἐγγόνια του θὰ εὕρῃ Ἑλληνας.

Ἡ ἑλληνικὴ ψυχὴ, ὅπως γίνεται ἀντιληπτόν, εἶναι συνδυασμένη μετὰ τὴν ἑλληνικὴν φυλὴν. Ἡ τελευταία αὕτη εἶναι ἡ ἀφορμὴ, ἡ ὁποία μᾶς διακρίνει εἰς τὰς ἐκδηλώσεις μας, τὸσον τὰς πνευματικὰς, ὅσον καὶ τὰς αἰσθηματικὰς, ὅπως καὶ τὰς κοινὰς ἐκδηλώσεις ἀκόμη τοῦ καθημερινοῦ μας βίου καὶ αὐτὰς τὰς μηχανικὰς ἐκδηλώσεις ὡς ἀνθρώπων καὶ τὰς κινήσεις μας ἀκόμη, ἀπὸ ἄλλους ἀνθρώπων, μὴ ἀνήκοντες εἰς τὴν ἰδίαν, δηλαδή, τὴν ἑλληνικὴν φυλὴν. Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον ἡ ἰδιότης τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς. Τὸ γεγονός ὅτι ἐγεννήθημεν εἰς ἕνα ὀρισμένον τόπον, εἰς τὸν ὁποῖον ἔζησεν ἄλλοτε ἡ φυλὴ ἐκείνη, ἡ ὁποία ἔδωκεν εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τὸν κλασσικὸν πολιτισμόν, δὲν εἶναι τυχαῖον. Ὁμοίως, ὅτι ἀποτελοῦμεν μίαν ἐνότητα θρησκευτικὴν, εἶναι ἐπίσης ἀποτέλεσμα σημασίας καὶ κατὰ τοῦτο διακρινόμεθα ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Ὅτι ὁμιλοῦμεν καὶ γράφομεν τὴν ἰδίαν γλῶσσαν διαφορετικὴν ἀπὸ ἄλλας κατηγορίας ἀνθρώπων, γλῶσσαν καὶ αὐτὸ ἕνα χαρακτηριστικόν. Ὅλων αὐτῶν, διὰ εἶναι καὶ αὐτὸ ἕνα χαρακτηριστικόν, ὅτι δὲν νὰ ἐπανέλθω εἰς τὴν ἀρχικὴν μου σκέψιν, νομίζω ὅτι δὲν θὰ ὑπάρξῃ κανεὶς, ὁ ὁποῖος νὰ ἡμπορέσῃ σοβαρῶς νὰ ἀμφισβητήσῃ τὴν ὑπαρξίν. Καὶ αὐτὰ τὰ στοιχεῖα εἶναι ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα, ὅπως λέγομεν συνήθως, ἀποτελοῦν τὴν ἑννοίαν τοῦ Ἑθνους. Ἑθνὸς ἐπομένως δὲν εἶναι κατὰ ἀπρημέμον, κάτι ἀνυπαρκτόν, κάτι τὸ ὁποῖον ν' ἀποτελῇ

πλάσμα καὶ κατασκευάσμα τῆς ἰδιοτροπίας ἢ τῆς θελήσεως ὀρισμένων ἀνθρώπων. Διότι καὶ ἂν ἀκόμη ἀπεφάσιζαν καὶ ἀνελάμβαναν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως διάφοροι ἀνθρώποι, χιλιάδες ἀκόμη ἀνθρώπων, ἀνήκοντες ὁμῶς εἰς διάφορα Ἑθνη, ἡ ἀπόφασιν αὕτη οὐδέποτε θὰ ὠδήγει εἰς τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ νὰ ἐπιτύχουν, οὕτως εἰπεῖν, τὴν σύμπεξιν ἐνὸς Ἑθνους, διότι ἀκριβῶς θὰ ἔλειπε καὶ θὰ ἐστεροῦντο οἱ ἀνθρώποι αὐτοὶ τῶν κοινῶν ἰδιοτήτων, γνωρισμάτων καὶ τῆς ψυχικῆς ἐκείνης ταυτότητος, ἡ ὁποία θὰ ἦτο προϋπόθεσις διὰ τὴν ὑπαρξίν τοῦ Ἑθνους. Ὡστε κατ' ὅν τρόπον δὲν ἡμποροῦμεν ν' ἀμφισβητήσωμεν τὴν ὑπαρξίν τῆς ζωῆς καὶ τῆς κινήσεως, κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον δὲν δυνάμεθα ν' ἀμφισβητήσωμεν, ἀπ' ἐναντίας εἴμεθα ὑποχρεωμένοι, εἴτε θέλομεν εἴτε δὲν θέλομεν, νὰ δεχθῶμεν τὴν ὑπαρξίν τοῦ Ἑθνους καὶ νὰ ἀνήκωμεν εἰς τὸ Ἑθνὸς. Λέγω νὰ ἀνήκωμεν, διότι ὁ κάθε ἕνας ἀπὸ ἡμᾶς ἀποτελεῖ ἕνα κύτταρον τοῦ Ἑθνους. Αὐτὴν ὁμῶς τὴν ἑκφράσιν πρέπει νὰ τὴν ἐξηγήσω, διὰ νὰ μὴ τυχὸν γεννηθῇ εἰς κανένα ἀπορία. Λέγω ἀνήκει ὁ κάθε ἕνας ἀπὸ ἡμᾶς ὡς κύτταρον εἰς τὸ Ἑθνὸς. Ἀλλὰ ἂν ὑποθεθῇ ὅτι μετρήσῃ κανεὶς τοὺς ἔχοντες τὰς ἰδίας ἰδιοτήτας ἀνθρώπους, μετρήσῃ κανεὶς τοὺς Ἑλληνες, ὅσοι ζοῦν μέσα στὴν Ἑλλάδα, ὡς καὶ τοὺς εὕρισκομένους εἰς τὸ ἐξωτερικόν καὶ ἀριθμῇ αὐτοὺς καὶ εὕρῃ ὅτι ἀποτελοῦν 10 ἢ 12 ἑκατομμύρια, ἀρὰ γε αὐτοὶ ὅλοι ἢ μόνον αὐτοὶ ἀποτελοῦν τὸ Ἑλληνικόν Ἑθνὸς; Εἶναι δηλαδή ἡ ἑννοία τοῦ Ἑθνους μία ἑννοία «στατική» ἀπὸ ἀπόψεως κοινωνιολογικῆς; Ἡ ἀπάντησις δὲν εἶναι δύσκολος.

Ἑθνὸς δὲν ἀποτελοῦν ἀνθρώποι ὀρισμένοι ἀριθμητικῶς καὶ ἐν ὀρισμένῃ ἱστορικῇ στιγμῇ. Τὸ Ἑθνὸς ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς παρελθόντας καὶ τοὺς μέλλοντας πλὴν τῶν παρόντων.

Ἐκτὸς ὁμῶς αὐτῶν τῶν ἰδιοτήτων, τὰς ὁποίας ἀνέφερα, ἐκείνη ἡ ὁποία προέχει, διὰ νὰ χαρακτηρισθῇ ἕνα ἀνθρώπων ὡς ἀποτελοῦντα μέλος τοῦ Ἑθνους, εἶναι τὸ ἐθνικὸν φρόνημα, ἡ συνείδησις δηλαδή ὅτι ἀνήκει κανεὶς εἰς ὀρισμένον Ἑθνὸς.

Οἱ ἄπλοοι οὗτοι συλλογισμοί, οἱ ὁποῖοι ὠδήγησαν εἰς τὸ ν' ἀνεύρωμεν τὴν ὑπαρξίν τοῦ Ἑθνους φέρουν ἡμᾶς εἰς παρεπόμενα ἐξ ἴσου σπουδαῖα συμπεράσματα. Ἀπεδείχθη, χωρὶς νὰ τὸ θέλωμεν, ὅτι ὁ ἀνθρώπος δὲν εἶναι μόνος, ἀπεναντίας, ὅπως συνήθιζεται νὰ λέγεται, εἶναι ὃν κοινωνικόν. Βέβαια ὑπάρχουν καὶ ἐξαίρεσις καὶ εἶναι δυνατόν νὰ φαντασθῇ κανεὶς ἕνα ἄτομον, τὸ ὁποῖον εἰς ὅλην τὴν ζωὴν εὐρίσκεται ἀπομονωμένον καὶ τὸ ὁποῖον δὲν θέλει νὰ ἔρχεται εἰς ἐπαφὴν μετ' ἄλλους ἀνθρώπων. Πλὴν ὁμῶς καὶ τότε ἀκόμη, ἂν αὐτὸ τὸ ἄτομον ἀδιαφορήσῃ διὰ τὸ τί κάμνουν οἱ ἄλλοι συνάνθρωποι του, θὰ ἔλθῃ στιγμὴ ὅπου, ἐπειδὴ οἱ ἄλλοι δὲν θὰ ἀδιαφορήσουν διὰ τὸ τί κάμνει αὐτός, θ' ἀναγκασθῇ νὰ ἐνδιαφερθῇ διὰ νὰ ἀποκρούσῃ ἔστω τὴν κοινωνικότητα τῶν ἄλλων. Ἀλλ' αὐτὸ εἶναι ἐξαίρεσις. Ἡ κοινωνικότης τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ὁποία δὲν ἡμπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ἀλλοιότικα καὶ ἀσχετα πρὸς τὴν ἐθνικὴν κοινωνικότητα, δηλαδή πρὸς τὴν τάσιν ἐκείνην, ἡ ὁποία ὠδηγεῖ τὸν ἀνήκοντα φυλετικῶς καὶ ψυχικῶς εἰς ὀρισμένην κατηγορίαν ὁμοειδῆ, εἰς τὸ νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψει τοῦ χάριν ἔστω καὶ τῶν στοιχειωδὲς τῶν ὁλικῶν ἀναγκῶν τοὺς ὑπολοίπους ἀνήκοντες εἰς τὴν ἰδίαν κατηγορίαν, τοῦτο ὠδηγεῖ εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς ἐθνικῆς κοινωνίας. Δηλαδή μετὰ αὐτὸ θέλω νὰ εἰπῶ τὸ ἐξῆς: ὅτι ὑπάρχουν ἀνθρώποι ἀνήκοντες εἰς Ἑθνη διακεκριμένα ἀπ' ἀλλήλων. Καὶ ἀναμφισβήτητον ἀφ' ἑτέρου εἶναι ὅτι ὁ ἀνθρώπος, λόγω τῶν ἀναγκῶν, πνευματικῶν καὶ ὁλικῶν, ἔρχεται εἰς ἐπαφὴν μετὰ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἔχουν τὰς αὐτὰς ἀνάγκας ἢ παρομοίας. Εἶναι καὶ αὐτὸ ἀνεπίδεκτον ἀμφισβόλιας. Πῶς εἶναι λοιπὸν δυνατόν, ἀφοῦ εἰς τὴν πρώτῃν κατηγορίαν ὑπάρχει καὶ τὸ δεύτερον ζήτημα, πῶς θὰ ἦτο δυνατόν νὰ φαντασθῶμεν κοινωνίαν ἀνθρώπων, ἡ ὁποία νὰ μὴ εἶναι μία ἐθνικὴ κοινωνία; Καὶ ναὶ μὲν ὑπάρχουν

Κράτη, τὰ ὁποῖα ἀπετελέσθησαν ἐκ δύο ἢ περισσοτέρων Ἑθνῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ἀκόμη, ὅταν δὲν συμβαίῃ τὸ νὰ ἀλληλοπολεμοῦνται μεταξύ των τὰ Ἑθνη αὐτὰ, μέσα εἰς ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ Κράτος, καὶ ἐκεῖ ἀκόμη οἱ ἀνήκοντες εἰς ἕκαστον Ἑθνὸς αἰσθάνονται ἀναμφισβητήτως τὴν διαφορὰν πρὸς τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὸ ἄλλο Ἑθνὸς. Ἐπομένως αἰσθηματικῶς τοῦλάχιστον εὐρίσκονται μετὰ τὴν μίαν ὁμάδα, ὁμοειδῆ κατηγορίαν, ἐθνότητα, ἀνάγκης δὲ τυχούσης ἀποσπώνται καὶ εἴτε ἀποτελοῦν ἀνυπαρκτόν πολιτεῖαν, εἴτε συγχωνεύονται μετὰ ὁμάδας, ἀπὸ τῶν ὁποίων λόγοι ἱστορικοὶ ἐπέφεραν τὸν χωρισμόν.

Παράδειγμα ἔχομεν τὴν Πολωνίαν καὶ τὴν Αὐστρίαν καὶ τὴν Τσεχοσλοβακίαν.

Ἀλλὰ περὶ αὐτῶν τῶν ζητημάτων δὲν πρόκειται νὰ ἀσχοληθῶμεν. Αὐτὰ ἄλλα τε δὲν παρουσιάζουν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν Χώραν μας. Ἡμεῖς ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης ἔχομεν τὸ προνόμιον νὰ ἔχωμεν σχεδὸν ἀπόλυτον ὁμοιογένειαν, φυλετικὴν, θρησκευτικὴν, γλωσσικὴν καὶ ψυχικὴν.

Ἐὰν ἐπανέλθωμεν εἰς τὰ πρὸ ὀλίγου λεχθέντα, θὰ καταλήξωμεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι: 1) Ὁ ἀνθρώπος εἶναι μὲν βιολογικῶς μόνος, ἀλλὰ δὲν ἡμπορεῖ νὰ ζῇ ὡς μόνος. 2) Ὁ ἀνθρώπος ἀνήκει εἰς ἕνα Ἑθνὸς κατ' ἀνάγκην. 3) Εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ δεχθῶμεν τὴν ὑπαρξίν τῆς ἐθνικῆς κοινωνίας.

Τί εἶναι ὁμῶς αὕτη ἡ ἐθνικὴ κοινωνία; Ἑθνικὴ κοινωνία εἶναι μία μεγάλη ὁμάς ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι διὰ τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους ἐξεθέσαμεν, εὐρίσκονται συνδεδεμένοι μεταξύ των μετὰ κοινὰ σημεῖα συνδέσμου, δηλαδή μετὰ κοινὸν φρόνημα, κοινὴν φυλετικὴν καταγωγὴν, κοινὴν θρησκείαν, κοινὴν γλῶσσαν, κοινὰ ἥθη καὶ ἔθιμα, κοινὴν ἱστορίαν, ἐπομένως καὶ μετὰ κοινὸν συμφέρον, τὸ ὁποῖον θὰ ὀνομάσωμεν εἰς τὸ ἐξῆς ἐθνικὸν συμφέρον.

Ὑπάρχουν ὁμῶς εἰς τὸν κόσμον ἐθνότητες, ἡ Ἑθνη, τὰ ὁποῖα δὲν ἡμποροῦμεν νὰ διακρίνωμεν σαφῶς. Τοῦτο δὲ διότι ἐκ λόγων ἱστορικῶν τὰ ἀνήκοντα εἰς αὐτὰ ἄτομα, κάποτε, λόγω ἐξασθενήσεως τῆς δυναμικότητος τῶν ἢ τῆς ὁλικῆς καὶ ἠθικῆς ὑπεροχῆς ἄλλων, ἐξηφανίσθησαν ἀπὸ τὸν γεωγραφικὸν χάρτην. Ἡ χώρα εἶναι ἕνα στοιχεῖον ἄπτόν, τὸ ὁποῖον μᾶς ἐμφανίζει συνήθως τὴν ὑπαρξίν τοῦ Ἑθνους. Ἀλλὰ Ἑθνὸς καὶ χώρα συμπλεκόμενα ὀργανοῦνται εἰς Κράτη καὶ ἡ ὑπαρξὶς τοῦ Κράτους εἶναι ἐν ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ φαινόμενα, τὰ ὁποῖα εἶναι ὁμοίως ἀνεπίδεκτα ἀμφισβήτησεως. Ἀκόμη καὶ εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι διὰ διαφόρους λόγους ἀρνοῦνται ἢ προσπαθοῦν νὰ ἀρνηθοῦν τὴν ἑννοίαν τοῦ Ἑθνους, τὴν ἑννοίαν τοῦ Κράτους, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ τὴν ἀμφισβητήσουν. Ἡ ὑπαρξὶς τοῦ Κράτους εἶναι ἀναγκαῖα διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ζωῆς τοῦ Ἑθνους, ἀλλ' ὅχι πάντοτε. Διότι ἕνα Ἑθνὸς ἡμπορεῖ νὰ ζῇ καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ Κράτους. Ἀλλ' εἶναι φυσικὸν ὅτι ἡ δυναμικότης του πρέπει νὰ εἶναι μεγάλη, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ διατηρηθῇ ὡς Ἑθνὸς καὶ νὰ μὴ ἀφομοιωθῇ ἀπὸ τὸν κατακτητὴν τῆς χώρας του. Ἀφ' ἑτέρου τὸ Κράτος παριστᾷ τὴν ὀργάνωσιν τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων, αἱ ὁποῖαι ἐκδηλοῦνται ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῶν χωρικῶν ὁρίων τοῦ Κράτους. Εἶναι τὸ Κράτος ὁ ἀντιπρόσωπος ἐκάστου ἀτόμου ἀνήκοντος εἰς τὸ Ἑθνὸς καὶ μάλιστα ὅχι μόνον τῶν ζώντων εἰς ὀρισμένην στιγμὴν, ἀλλὰ καὶ τῶν μελλόντων ν' ἀνήκουν εἰς αὐτό. Τὸ Κράτος δὲν δρᾷ πρὸς χάριν τῶν ζώντων μόνον, ἀλλ' ἐνεργεῖ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν υποθηκῶν τοῦ παρελθόντος καὶ τοῦ συμφέροντος τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος. Εἶναι τὸ ὄργανον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἔχει ἀναλάβει πρὸς χάριν μας νὰ κάμῃ ὅ,τι χρειάζεται διὰ τὴν ὑπαρξίν, τὴν εὐμερίαν καὶ τὴν πρόοδον τοῦ Ἑθνους. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ Κράτος μεριμνᾷ διὰ τὴν στρατιωτικὴν μας παρὰσκευὴν, διὰ τὴν φύλαξιν τῶν συνόρων, διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας, διὰ τὴν ἐσωτερικὴν μας ἀσφάλειαν, διὰ τὴν ἀπονομήν τῆς δικαιοσύνης, διὰ τὴν πνευματικὴν μας μόρφωσιν καὶ καθοδήγησιν, διὰ τὴν ἐκπροσώπησιν μας εἰς τὰς σχέσεις μας πρὸς τὰς ἄλλας πολιτείας κ.ο.κ. Ὁ προορισμὸς τοῦ Κράτους ὡς φορέως τῆς ἐθνικῆς θελήσεως, θελήσεως, ἡ ὁποία δὲν εἶναι δυνατόν νὰ υποθεσώμεν ὅτι ἡμπορεῖ νὰ ὀπισθοδρομήσῃ, ἀφοῦ τὸ συμφέρον τοῦ Ἑθνους ἐπιβάλλει τὴν πρόοδον, γίνεται σήμερον ἐμφανέστερον ἀντιληπτὸς. Ὁ προορισμὸς αὐτὸς εἶναι δύο εἰδῶν, ἀφ' ἐνὸς μὲν ἀρνητικὸς, ἀφ' ἑτέρου δὲ θετικὸς. Τρεῖς εἶναι αἱ βασικαὶ ἰδέαι, τὰς ὁποίας ἀρνεῖται, διότι εἶναι ἀσυμβίβαστοι πρὸς τὴν ἰδέαν τοῦ Ἑθνους καὶ τοῦ συμφέροντος τοῦ Ἑθνους, τὸ Νέον Κράτος: Ὁ

ἀτομικισμός, ὁ λιμπεραλισμός καὶ ὁ ἱστορικὸς ὕλισμος. Ἀρνεῖται τὸν ἀτομικισμόν, τὴν θεωρίαν ἐκείνην δηλαδή, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ ἄτομον ἔχει αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ δικαιώματα λόγω τῆς φύσεως τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος τοῦ ἀνεξάρτητα, τὰ ὁποῖα ἡμποροῦν νὰ εἶναι καὶ ἀντίθετα πολλάκις πρὸς τὴν ἑννοίαν τοῦ Κράτους. Ἡ θεωρία αὕτη θὰ ἦδύνατο νὰ εἶναι ἀληθής, ἂν ὁ ἀνθρώπος δὲν ἦτο ὃν φύσει κοινωνικόν.

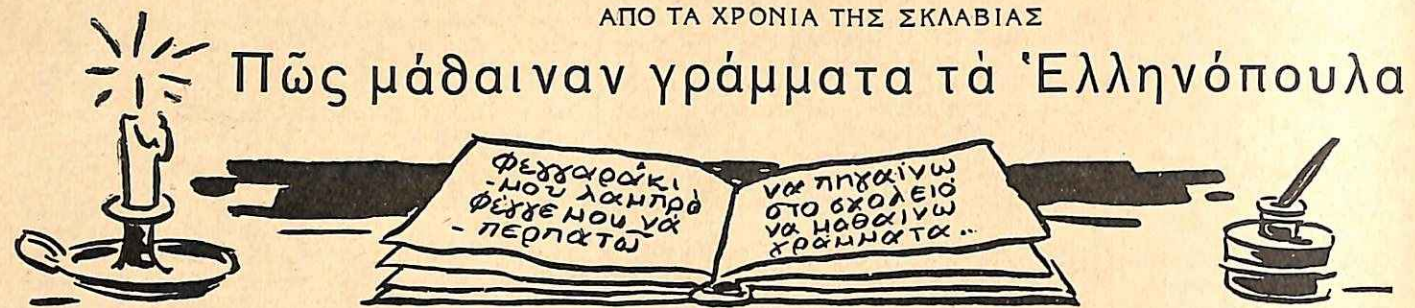
Ἀρνεῖται ὁμοίως τὴν θεωρίαν ἐκείνην, ἡ ὁποία διδάσκει ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν ἀτομικισμόν τὴν ἀξίαν τῆς ἐλευθερίας αὐτῆς καθ' ἑαυτήν, λαμβανομένης δηλαδή ὡς ἀπώτερου σκοποῦ τῆς εὐτυχίας τοῦ ἀνθρώπου. Οἱ ἴδιοι λόγοι, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀσυμβίβαστον τῆς ἐννοίας τῆς ἀνθρωπίνης ἐλευθερίας, πρὸς τὴν ἰδέαν τῆς ἐθνικῆς ὑποστάσεως, δηλαδή τῆς ἀλληλεγγύης τοῦ ἀνθρώπου, ὠδήγησαν εἰς τὴν ἀπόρριψιν τοῦ φιλελευθερισμοῦ. Ἐλευθερία ὑπὸ τὴν ἑννοίαν τοῦ λιμπεραλισμοῦ εἶναι μία οὐτοπία, ἡ ὁποία καὶ εἰς τὸν φυσικὸν κόσμον ἀκόμη εἶναι ἀνυπαρκτός. Διότι βλέπομεν καὶ ἐκεῖ ὅτι τὸ ἐνστικτὸν ὠδηγεῖ καὶ τὰ ζῷα ἢ καὶ τὰ φυτὰ εἰς τὸ νὰ προφυλάσσωνται κατὰ τῶν κινδύνων, οἱ ὁποῖοι ὑπάρχουν γύρω των. Ἐπομένως τὸ ἐνστικτὸν αὐτῶν τὰ κάνει ν' ἀποπεριορίζωνται. Ἀλλ' ἀκόμη καὶ εἰς τὰς πολιτείας ἐκεῖνας, ὅπου ἡ ἐλευθερία ἀποτελεῖ, ἐκ λόγων ἱστορικῶν, ἕνα ἐμβλημα ἢ ἕνα σύνθημα καὶ ἐκεῖ ἡ ἐλευθερία εἰς τὴν πραγματικότητα δὲν ὑφίσταται. Ὁ ἀνθρώπος γεννᾶται ἀδύνατος, ἔχει δὲ ἀνάγκην, ὑπὸ τὰς σημερινὰς βιολογικὰς συνθήκας, νὰ διακινῇ τὸ ἐν τρώγον, ἂν μὴ τὸ ἥμισυ τοῦ συνόλου τῆς ζωῆς του, ἐξαρτώμενος εἴτε ἀπὸ τὴν οἰκογένειάν του, εἴτε ἀπὸ τὸ Κράτος, εἴτε ἀπὸ ἄλλους, τὸσον δὲ πνευματικῶς καὶ ἠθικῶς, ὅσον καὶ οἰκονομικῶς, διὰ νὰ καταλήξῃ νὰ εἴπῃ ὅτι εἶναι αὐτεξούσιος. Ἀλλὰ καὶ τότε ἀκόμη δὲν ἡμπορεῖ νὰ εἴπῃ ὅτι εἶναι ἐλεύθερος. Ἐλεύθερος εἶναι μόνον νὰ ἐνεργῇ σύμφωνα μετὰ τὸ πρέπον, τὸ ὁποῖον ἐκάστοτε κανονίζει ἡ θέσις του καὶ ἡ κατάστασις του καὶ τὸ περιβάλλον του. Ἐλεύθερος ὁμῶς δὲν εἶναι εἰς τὸ νὰ κάμῃ τὸ κακόν, διότι, ἂν μὴ τι ἄλλο, ἔχει νὰ ὑποσθῇ τὰς συνεπείας εἴτε τοῦ νόμου, εἴτε τὰς κοινωνικὰς κυρώσεις, εἴτε καὶ βιολογικὰς κυρώσεις ἀκόμη.

Ἡ τρίτη ὁμῶς θεωρία, ἡ ὁποία εἶναι ἐπίσης ἀσυμβίβαστος μετὰ τὴν ταύτην τὴν φύσιν τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος, ὅπως εἶναι δυνατόν νὰ τὴν ἀντιλαμβανώμεθα ὅλοι μας, εἶναι ἡ θεωρία, ἡ ὁποία διδάσκει ὅτι δὲν ὑφίσταται ἀξία ἄλλη πλὴν τῆς ὁλικῆς καὶ ἀρνεῖται παντάπασιν τὴν πνευματικὴν, ψυχικὴν καὶ αἰσθηματικὴν πλευρὰν τοῦ ἀνθρώπου. Ἀπόρροια τῆς καταστρεπτικῆς καὶ διανοσομικῆς αὐτῆς κοσμοθεωρίας, ἡ ὁποία μετὰ τὴν ἀρνήσιν κάθε πνευματικῆς ἀξίας κατέληγεν εἰς τὸ νὰ ἀποδώσῃ πᾶσας τὰς πράξεις τοῦ ἀνθρώπου καὶ νὰ ἐξηγήσῃ ὅλα τὰ φαινόμενα τῆς ζωῆς ὡς ἀναγόμενα εἰς οἰκονομικά καὶ μόνον αἰτία, ἀγνοοῦσα τοὺς θρησκευτικούς, τοὺς ἱδεολογικούς, τοὺς ἠθικούς καὶ τοὺς πνευματικούς, ἀπεναντίας δὲ ἀντιφάσκει πρὸς τὴν κοσμοθεωρίαν καὶ τοῦ ἀπλοϊκωτέρου ἀνθρώπου.

Ἐν τούτοις ἡ ἐπιρροὴ τῶν τριῶν αὐτῶν συστημάτων ὑπῆρξεν ὀλεθρία εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἐφθασε νὰ θέσῃ ἐν κινδύνῳ αὐτὴν ταύτην τὴν ὑπαρξίν τοῦ Ἑθνους. Διότι: 1ον) Ὁ κάθε ἕνας δὲν ἔβλεπε πέραν τοῦ στενοῦ ἀτομικοῦ του, ἐγωϊστικοῦ, ἐγωκεντρικοῦ συμφέροντος. 2ον) Διότι ἐθεώρει ἑαυτὸν ἐλεύθερον νὰ ἐνεργῇ ὅπως ἤθελε, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ὠδήγει εἰς τὴν ἀναρχίαν καὶ 3ον) Διότι ἐπέφερεν ὀπισθοδρομήσιν εἰς κάθε πνευματικὴν ἐκδηλώσιν καὶ πρόοδον.

Αἱ τρεῖς ὁμῶς αὗται συνέπειαι δὲν εἶναι ἀσυμβίβαστοι πρὸς τὴν ἑννοίαν τοῦ Ἑθνους, τὴν ὑπόστασιν τοῦ ὁποίου παραδεχόμεθα ὡς ἀναμφισβήτητος ὑπάρχουσαν, δὲν εἶναι ἀσυμβίβαστοι πρὸς τὴν ἑννοίαν τοῦ ἀτόμου ὡς μέλους τοῦ Ἑθνους καὶ ἐπομένως πρὸς τὴν ἐθνικὴν ἀλληλεγγύην, ἀσυμβίβαστοι πρὸς τὴν ἑννοίαν τοῦ ἀτόμου ἔχοντος πνευματικὰς ἰδιοτήτας καὶ ἀναγνωρίζοντος πνευματικὰς ἀξίας; Ἡ ἀντίφασιν αὕτη εἶναι ἐκείνη, ἥτις ὠδήγησεν εἰς τὴν ἀπόρριψιν ὑπὸ τοῦ Ἑθνικοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου τῶν τριῶν τούτων συστημάτων καὶ παρέχει εἰς ἡμᾶς καὶ τὸ συμπέρασμα περὶ τοῦ θετικοῦ προορισμοῦ τοῦ Νέου Κράτους.

Γεώργιος Α. Μαντζούφας

Πώς μάθαιναν γράμματα τὰ Ἑλληνόπουλα

Εὐρίσκεισθε στὸ 1453. Ἡ ἄλωση τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐσήμανε τὴν ὑποδούλωση τῆς μεγάλης καὶ πανισχύρου Βυζαντινῆς Αυτοκρατορίας. Ὁ θρόνος τοῦ Μαρμαρωμένου Βασιλῆα ἀρχίζει νὰ δίνει κουράγιο στὶς ψυχὲς τῶν ὑποδούλων. Σ' ὅλα τὰ κρατίδια τοῦ Αἴμου οἱ Ἕλληνες κύπτουν ὑπὸ τὸν βαρὺν ζυγὸν τοῦ κατακτητοῦ τῶν. Οἱ Ὀθωμανοὶ εἶναι σκληροὶ καὶ ἐκδικητικοί. Μέσα σ' αὐτὴ τὴν τρομοκρατία ἡ ψυχὴ τοῦ Ἕλληνοῦ ὅμως ἐπιμένει νὰ διατηρήσῃ τὸν ἐθνισμὸ τῆς. Ὁ Πατριάρχης Γεννάδιος Β' κατορθώνει νὰ ἐπιτύχῃ ἀπὸ τὸν Σουλτάνον Μωάμεθ Β' τὸ προνόμιο, ὅπως ἡ Ἐκκλησία γίνῃ ἀντιπρόσωπος τοῦ δουλωθέντος Γένους. Μὰ δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἀσφάλεια καὶ καμμιὰ ἐγγύησις γιὰ τὴν ζωὴ τῶν Ἑλλήνων. Πῶς θὰ πῆγαιναν τὰ παιδιὰ στὸ σχολεῖο; Πῶς θὰ τολμοῦσαν νὰ διασχίσουν τοὺς δρόμους; Οἱ φοβεροὶ ἔμποροι τῶν λευκῶν σκλάβων εἶχαν ἀπλώσει παντοῦ τὰ δίχτυα τῶν. Γι' αὐτὸ μεταχειρίζονται χίλια τεχνάσματα καὶ χίλιες πονηρίες. Πηγαίνουν στὸ σχολεῖο τὴν νύχτα. Ἐκεῖ στὸ φῶς τοῦ λύχνου μαθαίνουν νὰ συλλαβίζουν καὶ νὰ γράφουν. Τὴν ἴδια ὥρα κτίζονται ἐπίσης τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα. Μὰ οἱ μαθηταὶ δὲν δειλιάζουν νὰ διασχίζουν τοὺς ἔρημους δρόμους, μέσα στὶς ἀγριεὶς καὶ παγωμένες νύχτες τοῦ χειμῶνα, δίχως φῶς, σὰν σκιεὶς, σὰν φαντάσματα, γιὰ νὰ μὴ γίνουν ἀντιληπτοὶ καὶ παρακαλοῦν μὲ τὴν παιδικὴ ἀφέλειά τους τὸ φεγγάρι:

Φεγγαράκι μου λαμπρὸ
φέγγε μου νὰ περπατῶ
νὰ πηγαίνω στὸ σχολεῖο
νὰ μαθαίνω γράμματα...

Δάσκαλοι τὸν ἦταν οἱ παπάδες, οἱ γραμματισμένοι χωρικοί, οἱ ραφτάδες καὶ παπουτοῦδες, κάθε ἄνθρωπος ποὺ μπορούσε νὰ συλλαβίσῃ τὸ ψαλτήρι καὶ νὰ γράψῃ «μιά γραφή». Ἡ διδασκαλία γίνονταν μὲ τὰ ἱερὰ βιβλία, μάθαιναν ἀκόμη καὶ μετρᾶνε καὶ νὰ γράφουν.

Μὰ ἡ πρώτη ἐπίσημος σχολή, εἶναι ἡ περίφημος Μεγάλη Σχολὴ τοῦ Γένους, ἡ ὁποία ὑψώθηκε στὸ ἀριστερὸ μέρος τοῦ Κερατίου κόλπου, στὴ συνοικία τοῦ Φαναρίου. Σ' αὐτὴν διετηρήθη ἡ ἐθνικὴ παιδεία. Ἀπὸ αὐτὴν προῆλθον ὅλοι οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, οἱ ὁποῖοι ὠφέλησαν ποικιλοτρόπως τὸ ἔθνος καὶ ποὺ εἶναι γνωστοὶ μὲ τὸνομα Φαναριῶται.

Στὴ Μεγάλη Σχολὴ τοῦ Γένους μαθηταὶ ἦσαν ὅλα τὰ παιδιὰ τῶν ἀνθρώπων, ποὺ εἶχαν σκοτωθῇ ὑπερασπίζοντας τὴν πατρίδα τῶν καὶ ἐκείνων ποὺ ἐπρωτίμηναν τὸν θάνατον παρὰ νὰ ὑποκύψουν εἰς τὸν ζυγόν. Ἐδιδάσκοντο δὲ φιλοσοφία καὶ θεολογία, ἀρχαία ἑλληνικὴ φιλολογία, καθὼς ἐπίσης καὶ φυσικὴν καὶ μαθηματικά.

Τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα ἀπὸ τὸ 1453—1821 μποροῦν νὰ διαιρεθοῦν στὶς ἀκόλουθες κατηγορίες: Στὰ κοινὰ σχολεῖα, στὶς Ἀκαδημίες, στὰ Λύκεια, στὰ Ἑλληνομουσεῖα, στὶς Σχολές, στὰ Γυμνάσια καὶ στὰ Φροντιστήρια.

Σ' ὅλα τὰ σχολεῖα ὅμως δὲν ἠκολοθεῖτο τὸ ἴδιο σύστημα. Σὲ πολλὰ τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως τὸ ἀλφάβητο ἦταν γραμμένο σὲ πινακίδια. Κάθε γράμμα ἐχωρίζετο ἀπὸ τ' ἄλλο μ' ἓνα σταυρὸ καὶ ὁ μαθητὴς ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ διαβάξῃ ὡς ἀκολουθοῦσε: «Ἄλφα, σταυρὸ βοήθει μοι, βῆτα, σταυρὸ βοήθει μοι,

γάμμα κτλ.» Ἐπειτα τὰ μάθαιναν ἀνακατεμένα: Α+Ω=Ἄλφα ὁ. Β+Ψ, Βῆτα-ψί, Γ+Χ=Γάμμα, Χί, χωρὶς πιά τὸ «σταυρὸ βοήθει μοι».

Ἐννοεῖται ὅτι καὶ ἡ ἀνάγνωσις γίνονταν κατὰ πρωτότυπον τρόπον: ὁ μαθητὴς ἔλεγε τὸ μάθημα καὶ συγχρόνως τὸ ἔλεγαν δυνατὰ κι' ὅλοι μαζί. Γιὰ νὰ συνηθίσουν δὲ στὴν προφορὰ τῶν λέξεων, τοὺς ἔκαναν διάφορα γλωσσικὰ γυμνάσματα. Ἴδου ἓνα τέτοιο, ποὺ ἐχρησιμοποιοῖτο στὰ σχολεῖα τοῦ Μωρηῆ:

Ἐκκλησιὰ μολυβδοκοντυλοπελεκημένη
ποὺ τὴν ἐμολυβδοκοντυλοπελέκησε
ὁ γυιὸς τοῦ μολυβδοκοντυλοπελεκητῆ
Νᾶχα κι' ἐγὼ τὸν γυιὸ τοῦ μολυβδοκοντυλοπελεκητῆ
θὰ τὴν ἐμολυβδοκοντυλοπελέκιζα καλλίτερα κλπ.

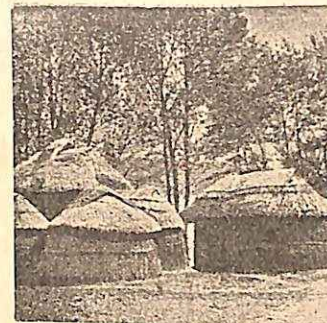
Κάθε λάθος ὅμως ἐτιμωρεῖτο ὑπερβολικά. Τοὺς ἀμελεῖς μαθητὰς τοὺς βάζαν στὸν φάλαγγα, δυὸ σανίδες σὰ μέγκεν, ποὺ κλείναν τὰ πόδια καὶ τὰ ἔκαναν νὰ πονοῦν τρομακτικά. Ὡς τόσο οἱ μαθηταὶ δὲν τὸ σκάζαν ἀπὸ τὸ σχολεῖο. Ἐπέμεναν νὰ μάθουν γράμματα κι' ὅταν τὴν νύχτα τέλειωνε τὸ σχολεῖο, ἔφευγαν τραγουδώντας τὸ ἀκόλουθο τραγοῦδι:

Ἐπικαλοῦντες παιδεύοντες
εὐθυμοῦντες καὶ χαίροντες
τὸν πατέρα προσκυνῶ
τὴν μητέρα σέβομαι
καὶ τὸν πρῶτον ἀδελφόν
Ἀδελφὴν καὶ πατέρα.

Μὰ ὑπῆρχαν ἀκόμη καὶ οἱ μαθηταὶ τῆς Ἀθωνίου Ἀκαδημίας, οἱ ὁποῖοι γύριζαν ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριὸ ὅλη τὴν Ἑλλάδα, ἔκαναν διαλέξεις καὶ ἐμόρφωναν τοὺς Χριστιανούς. Αὐτοὶ οἱ μοναχοὶ εἶναι οἱ πιὸ ἐκπληκτικοὶ ἱεραπόστολοι τοῦ Γένους.

Ἀπὸ τὸ 1789—1807 ὅμως οἱ Ἕλληνες ἀρχίζουν νὰ ἀναπνέουν. Ὁ Σουλτάνος Σελὴμ ἐκτιμᾷ πολὺ τὸν Δημήτριον Μουρούζην καὶ τὸν διορίζει γενικὸν ἐπιθεωρητὴν τῶν ἑλληνικῶν σχολείων καὶ τῶν νοσοκομείων. Τότε, πράγματι, ὑπῆρχον ἀρκετὰ σχολεῖα. Στὸ σχολεῖο τοῦ Μεσολογίου φοιτοῦν 300 μαθηταί. Στῆς Χίου 700, στῆς Πάτμου 200. Ἐπίσης στὸ Βουκουρέστι ὑπάρχει σχολεῖο μὲ διευθυντὴν τὸν Δούκα, ποὺ ἔχει 400 μαθητὰς. Μὰ τὰ καλλίτερα σχολεῖα εἶναι τῆς Πόλης, τοῦ Ἀγίου Ὁρους, τῶν Ἀθηνῶν, τῶν Ἰωαννίνων, τοῦ Μεσολογίου, τῶν Κυθωνιδίων, τῆς Χίου, τῆς Πάτμου καὶ τῆς Σμύρνης. Ὑπάρχουν ἐπίσης σχολεῖα σὲ πολλὰς ἑλληνικὲς παροικίες τοῦ ἐξωτερικοῦ. Τὰ πιὸ φημισμένα εἶναι τῆς Βιέννης, τῆς Παδούης, τοῦ Λιθόρνου, τῆς Ρώμης, τῆς Τεργέστης, τῆς Μόσχας, τοῦ Κιέβου καὶ τῆς Ὁδησσοῦ.

Τὸ 1813 ἰδρύθη στὴν Ἀθήνα, ὑπὸ τὴν τιμητικὴν προεδρίαν τοῦ λόρδου Γκίλφορντ, ἡ «Φιλόμουσος Ἑταιρεία» μὲ σκοπὸν τὴν πρόδον τῶν γραμμάτων καὶ τεχνῶν. Καὶ πράγματι, ἡ ἐκπαίδευσις εἶχαν ἀρχίσει νὰ συστηματοποιεῖται μὲ τοὺς Ἕλληνες, ποὺ εἶχαν σπουδάσει στὸ ἐξωτερικόν. Ἐπίσης στὸ Παρίσι, στὴ Λειψία, στὴ Μόσχα, στὸ Ἰάσιον, στὸ Βουκουρέστι (Ἡ συνέχεια στὴ σελίδα 520)

Πρὶν ἀπὸ 10 χιλ. χρόνια κατοικοῦσαν ἐκεῖ οἱ κάτοικοι τῆς μέσης Εὐρώπης. Ἀπὸ κλαδιά πλεγμένοι τοῖχοι—στῆγη ἀπὸ καλάμια—αὐτὴ ἦταν ἡ συνηθισμένη φόρμα τῆς καλύψας τοῦ κυνηγοῦ καὶ τοῦ ψαρά.

Οἱ τελευταῖες ἐρευνες στὴν ἀρχαιολογία ἀπέδειξαν, ὅτι οἱ πρόδρομοι καὶ οἱ πρόσκοποι τῆς μορφῆς τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ ναοῦ βαστοῦνε γενικά ἀπὸ τὸ Βορρᾶ. Πόσες γνώμες καὶ πόσες θεωρίες δὲν ἔχουν γραφῇ καὶ ἐσπλωθῇ πάνω στὸ θέμα αὐτό! Ὁνόμασαν οἱ σοφοὶ τοὺς βορεινοὺς βαρβάρους κι' ἔλεγαν πῶς κατοικοῦσαν λίγο ἀκόμα πρὸ Χριστοῦ σὲ σπηλιές καὶ φοροῦσαν προβιές ἀρκούδας. Οἱ ἀνασκαφές ὅμως τοῦ τελευταίου αἰῶνος ἔφεραν ἄλλα πράγματα σὲ φῶς.

Οἱ βάρβαροι τοῦ Βορρᾶ

Ἀπὸ τὸν ἀγροτικὸ κόσμον ἀρχισε ὁ πολιτισμός. Σὰν ἓνα χωριάτικο ὑποστατικὸ τῆς ἐποχῆς μας. Ἀρκετὰ ἡ σταυροειδὴς καὶ πῶς ἀπὸ τὸν πλεγμένο φράχτη εἶναι ὁ κῆπος ποὺ καὶ τότε πρὶν ἀπὸ 4000 χρόνια καλλιεργοῦσαν φρούτα καὶ λαχανικά.

ἀρχισαν νὰ παρουσιάζωνται σ' ἓνα ἄλλο φῶς.

Μιά ὁλόκληρη θεωρία, μιὰ ἱστορικὴ παράστασις, μιὰ ἱστορικὴ εἰκόνα τοῦ κόσμου κατέρρευσε. Δὲν στηρίζονταν ὁ κόσμος πιά πάνω σὲ μερικὲς φράσεις ἑλληνικῶν καὶ ρωμαϊκῶν βιβλίων, παρὰ ἤρθε τὴν σκαπάνη καὶ ἀρχισε νὰ σκάθῃ ἐκεῖ ποὺ ὑπόθεταν πῶς θὰ βροῦνε τὸν κόσμο τῶν τεσσάρων πρὸ Χριστοῦ χιλιετηρίδων.

Ἀπὸ 30 χρόνια περίπου ἔγιναν ἀνασκαφές πολλὰς σὲ μέση καὶ στὴ βόρειο

Ἡ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΗ ΤΟ ΑΠΟΣΤΑΓΜΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΩΝ

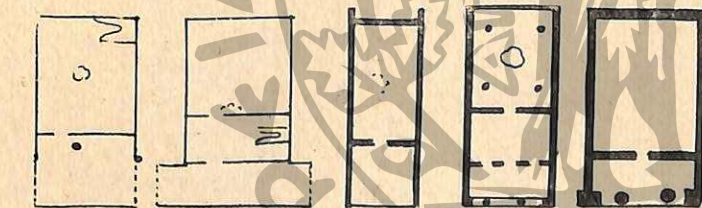
Εὐρώπη, ποὺ ἀπόδειξαν πῶς οἱ κάτοικοι τῶν χωρῶν ἐκείνων δὲν ἤξεραν τὴν πολυτέλεια, ὅτι ὅμως ἤξεραν τί θὰ πῇ κοινοτικὸς καὶ συνολικὸς πολιτισμός, πάνω σὲ ἀγροτικὰ θεμέλια καὶ ὅτι τὸν πολιτισμὸν αὐτὸν ἐγνώριζαν ἤδη κατὰ τὴν νεώτερη λιθινὴν ἐποχὴν.

Πρὶν ἀπὸ 5.000 χρόνια εἶχε συμπληρωθῇ ἡ ἐξέλιξις τοῦ περιπλανωμένου ἀγρότη εἰς τὸν κάτοικον ἀγρότην. Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην γνῶριζαν κι' ὅλας τὸν σιτάρι, τὸ κριθάρι, τὸ καλαμπόκι, τὰ φρούτα καὶ τὰ φυτὰ τοῦ κήπου. Στὸ παχνὶ στέκονταν ἀγέλαδες, ἄλογα, χοῖροι, πρόβατα καὶ πουλερικά. Κατοικοῦσαν σὲ ὕψηλὰ τετράγωνα σπιτία, ὅπως εἶναι σήμερὰ ἡ φόρμα τους, ἔστω κι' ἂν μεταχειρίζωσταν σήμερὰ πέτρα ἀντὶς ἔξλου.

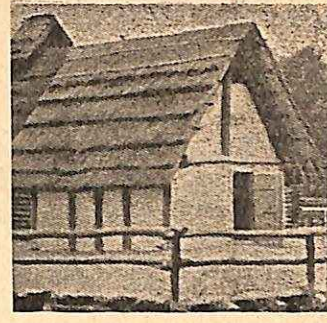
Ὡστε τότε δὲν μπορούσε πιά νὰ μιᾶ κανεῖς γιὰ ἐποχὴ βάρβαρη.

Πρὶν ἀπὸ 6.000 χρόνια, ἴσως νὰ ἦσαν τέλεια πρωτόγονοι καὶ ἴσως τὰ ψωροκάλυθα τῆς μέσης λιθίνης ἐποχῆς νάμωσαν μὲ παιδικὰ χάρτινα σπιτία. Ὁμως ἡ νεώτερη λιθινὴ ἐποχὴ μᾶς λέγει μὲ τὰ εὐρήματα τῆς πῶς ὁ μαραγκὸς τοῦ καιροῦ ἐκείνου μπορούσε χωρὶς μετάλλινὰ ἐργαλεῖα νὰ φτιάξῃ ἓνα σπιτί ποὺ δὲν ἦταν τόσο ἀξιοκαταφρόνητο καὶ δὲν ἦταν ἡ σπηλιὰ ποὺ νόμιζαν οἱ σοφοί.

Μὲ τὴν λιθινὴν ἀξίνα του, ποὺ ἦταν δεμένη σὲ ἐλαφίσιο κέρατο μ' ἓνα μακρὸ ἔξλινο χερῶλι, ἔρριχνε τὰ δένδρα καὶ μύτερωνε τοὺς πασσάλους. Εἶχε ἓνα εἶδος τανάλιας κι' ἓνα εἶδος ἔξλινης βίδας, τεχνικὰ βοηθητικὰ μέσα τῆς οἰκοδομικῆς τέχνης. Σὰν ἔμαθε ὁ ἄνθρωπος νὰ χύνη τὸ χαλκὸ στὴ δευτέρη χιλιετηρίδα π.

1ον. Παλαιότερη ἐποχὴ, 2500 π. Χρ.—2ον. Νεώτερη ἐποχὴ, 2200 π. Χρ.—3ον. Τροία, 1800 π. Χρ.—4ον. Τίρυνς, 1100 π. Χρ.—5ον. Ἑλλ. ναός, 500 π. Χρ. Ἀπὸ τὸ βορεινὸ σπιτί ὡς τὸν ἑλλ. ναὸ—μιὰ σειρά ἐξελλείψεως σὲ σχεδιαγράμματα ποὺ δείχνουν πῶς ἀπὸ τὴ βορεινὴ πρωτόγονο μορφή ἔρχεται ἡ κλασσικὴ φόρμα.

Οἱ οἰκοδομὲς δείχνουν δυὸ εἰδῶν τεχνική. Τὸν μὲ λάσπη χρησμένον ἀπὸ λιγερὰ πλεγμένον τοῖχο ἢ τὸν τοῖχο ἀπὸ δοκάρια. Τὰ σπιτία αὐτὰ στέκουν καμῶμένα κατὰ ὑπόδειγμα τῶν ἀνασκαφέντων στὴ λίμνη Μπέντεν στὴ Γερμανία.

κόμα τὴ φουσκωτὴ πρὸς τὰ ἐπάνω φόρμα τῶν ξυλίνων κορμῶν, ποὺ τοὺς ἀντικατέστησαν ὡς στηρίγματα τῆς στέγης.

Ἄν δὲν προηγεῖτο τὸ λιθινο ἔγχειριδι, δὲν θὰ ὑπῆρχε τὸ χάλκινο σπαθί, ἂν δὲν προηγεῖτο τὸ ἀχυροσκεπασμένο ἀγροτικὸ σπιτί τοῦ Βορρᾶ, δὲν θὰ ὑπῆρχαν ἑλληνικὸς λαός! Ἐστὶ φαίνονταν ἡ ἱστορία τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Εὐρώπης πρὶν ἀπὸ 4.000 χρόνια, ποὺ βοήθησε τὴν ὁλοκλήρωσίν του, τὴν ἀπόλυτον ἐξέλιξίν του καὶ τὸ ἀνέβασμα στὴν ἀφάνταστη ὁμορφίᾳ μὲ τὸν Παρθενῶνα, τὸ σύμβολο τοῦ πο-

Μὲ τὴν ἐμφάνισιν τῶν «ξανθῶν Ἀχαιῶν» ἀναφαίνεται στὰ 1800 π. Χ. ἡ τετραγώνη οἰκοδομὴ στὴν Ἑλλάδα. Τὸ μοντέλο αὐτὸ ἀπὸ τὴν Πέρα Χώρα κοντὰ στὴν Κόρινθο δείχνει τὴ συγγένειά μὲ τὴ τετραγώνη οἰκοδομὴ τῆς λιθίνης ἐποχῆς.

Φαίνεται ἀκόμα σ' αὐτὰ ἡ πολλὰ προεσχὴ τῆς στέγης τῆς ἔξλινης οἰκοδομῆς καὶ οἱ στήλες δείχνουν ἀ-
λιτισμοῦ τῶν αἰῶνων: Πόσον πρέπει νάμαστε ὑπερήφανοι γιὰ τὸ θάμα αὐτὸ τῶν ἐποχῶν συνετελέσθη κάτω ἀπὸ τὸν δικὸν μας, τὸν ἑλληνικὸ οὐρανόν! Πόση ὅμως πρέπει νὰ εἶναι καὶ ἡ ὑποχρέωσις ἡμᾶς τῶν νέων γιὰ τὴ διατήρησιν καὶ τὴ μετάφρασιν στὴ σημερινὴ ἐποχὴ τοῦ ἀθάνατου αὐτοῦ καὶ ἀνώτερου ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ. «Ἀλλοῖμονο στοὺς ἀπογόνους ἐνδόξων προγόνων!», εἶπεν ὁ Γκαίτε. Ἄλλοῖμόν τοις, ἂν δὲν νοιώσουν τὸν μεγάλο τους προορισμό! Σ. Καρ.

ΜΕ ΤΟ ΝΙΚΗΦΟΡΟ ΦΩΚΑ

υπό: Μ. ΑΝ.

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

— Τι θέλεις να κάνω, πάτερ Παχώμιε; ρώτησε ο Ήγουμένος καλοκάγαθα άφοδ σκέφθηκε κάμποση ώρα.

— Άς δώσωμε, άγιε Ήγουμένε, ένα βοήθημα στον άδερφό σου Άθανάσιο κι' άς πάρη το παιδι να πάνε στη Θεσσαλονίκη.

— Καλά, πήγαινε και θ' αποφασίσω, πρόσταξε ο Ήγουμένος και σηκώθηκε ταραγμένος.

Ή υπόθεσις αυτή τον στενοχωρούσε πολύ. Βέβαια ο σκευοφύλακας είχε δίκιο... Ο κανονισμός απαγόρευε να γίνεται δεκτός στο Μοναστήρι και να μένη εκεί μόνιμα όποιος δεν είχε συμπληρώσει τα δεκαοχτώ του χρόνια. Ήθελε ν' αποκλείση έτσι καθε κοσμική φροντίδα από τους πατέρες, κάθε γλυκειά λαχτάρα που τη θεωρούσε άμάρτημα μιά και άπαρνήθηκε κανείς τη ζωή και άφιερώθηκε «ψυχή και σώματι» στον Κύριο!

Μά πάλι πώς ν' άρνηθη προστασία και φιλοξενία στο όρφανέμένο ακριτόπουλο; Ή βαθειά χριστιανική καρδιά του μιλούσε και του κανοναρχούσε άλλες σκέψεις, αντίθετες προς τη στενοκέφαλη άπαιτήσι του Παχώμιου.

«Ο κανονισμός βέβαια είχε γραφτή για καλό» και τότε που γράφτηκε αυτά που προστάζει θάταν το καλό και το σωστό... Τώρα όμως ό συνθήκες άλλαξαν... Ή πίστι του Χριστού ζητά νέους μάρτυρας' καινούργιο αίμα πρέπει να χυθή για να τη στερεώσει! Και μήπως δε χύνεται κάθε μέρα από τους προμάχους της που άγωνίζονται γενναία, στερία και θάλασσα, κατά των Σαρακηνών; Ένας άπ' αυτούς ήταν κι' ο ακρίτας Ίωάννης... Καί ή Εκκλησία, αντί να τον μνημονέψη και να τον τιμήση, θά άποδιώξη τον όρφανό γυιό του; Αυτό άράγε είναι το θέλημα του Θεού;».

Έστευλε και κάλεσαν τον πάτερ Ευτόχιο. Κλείστηκε μαζί του στο ήγουμενικό και μίλησαν για πολλή ώρα.

Τί είπώθηκε μεταξύ τους κανείς δεν έμαθε ποτέ, μά την άλλη μέρα σαν τέλειωσε το άπόδειπνο, που ψάλλονταν πάντα στο νάρθηκα του καθολικού, ο Ήγουμένος Ευσέβιος είπε στους συναγμένους πατέρες τά παράξενα τουτα λόγια:

«Άλλοίμονο σε κείνον που δεν είναι πρόθυμος ν' αλλάξη χίλιες μορφές για να ύπηρετήση με χίλιους τρόπους τον Κύριο όπου και όπως ή άνάγκη το καλεί.

»Ο Κύριος κάθε στιγμή προστάζει, κι' όποιος άγρυπνος κι' άνήσυχος

προσμένει την προσταγή του, αυτός μονάχα την άκούει.

»Μέσα στην ταπεινή καρδιά του ανθρώπου άντηχεί ή προσταγή του Κυρίου.

»Άλλοίμονο σε κείνον που δε σκύβει ν' άκούση προσεχτικά την καρδιά του.

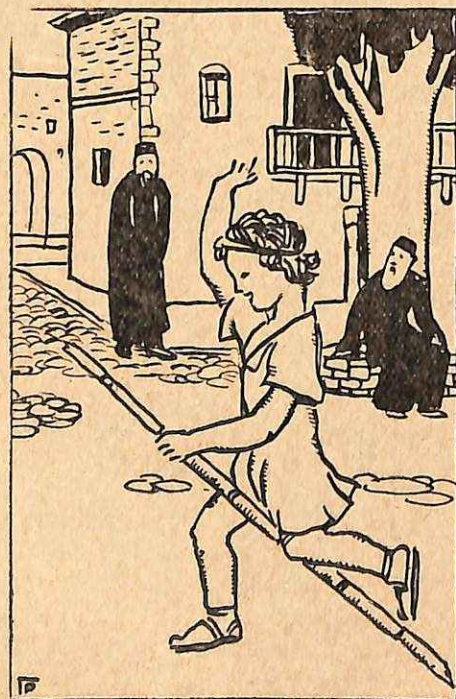
»Άλλοίμονο σε κείνον που κοιμάται ήσυχος γιατί νομίζει πως έχει κερδίσει τον Παράδεισο!.

Μιά άσημένια καντήλα έκαιγε στο σκοτεινό νάρθηκα και οι μορφές μόλις διακρίνονταν στο τρεμάμενο λιγιστό φως. Μονάχα το πρόσωπο του Ήγουμένου ξεχώριζε φωτισμένο καθώς μιλούσε κυττάζοντας ψηλά.

«Τί θέλει άράγε να πη;» σκέφτηκαν οι πατέρες. «Τά λόγια του είναι παράξενα, πρωτάκουστα!.

Μά κανείς δεν τόλμησε να μιλήση και σκυφτοί όλοι τράβηξαν να κλειστούν στα κελλάια του.

Την άλλη μέρα ο Παχώμιος ξεφάνιστηκε. Τί στενοκεφαλιά! Κολημένους στούς τύπους του κανονισμού, δεν μπόρεσε να καταλάβη τά έμπνευσμένα λόγια του Ήγουμένου. Πήγε τώρα σε άλλο Μοναστήρι, όπου οι πατέρες, άπομονωμένοι από τον έπιλοιπο κόσμο και προσπαθώντας να κερδίσουν, για λογαριασμό τους βέβαια, τον Παράδεισο, δε νοιάζονταν ούτε για τά όρφανά ακριτόπουλα, ούτε για τους Σαρακηνούς που σπάραζαν το σώμα της Πατρίδας σαν άγιοϋπες. Άλλοίμονο! Ήταν γραμμένο έτσι κλεισμένοι στον έαυτό τους ν' άκού-

Το ακριτόπουλο έπαίξε χαρούμενο στην σάλη του Μοναστηρίου.

σουν μιά μέρα τις θριαμβικές φωνές των Τούρκων, το ποδοβολητό των άλλων τους πάνω στο λιθόστρωτο και ν' άντικρύσουν τά πράσινα μπαϊράκια του πολέμιστου προφήτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ο ΠΑΤΕΡ ΕΥΤΥΧΙΟΣ

Τά χρόνια περνούσαν... Τ' όρφανό ακριτόπουλο μεγάλωνε. Ήρθε ο καιρός να μάθη γράμματα και το έργο αυτό ανάλαβε ο πάτερ Ευτόχιος, που περισσότερο άπ' όλους άρχισε να ενδιαφέρεται και να φροντίζη για το γυιό του Ίωάννη Κομιτά.

Σ' ένα κελλι που έδλεπε κάτω προς την άνοιχτή θάλασσα, όρες όλόκληρες κλείνονταν το εύρωστο ακριτόπουλο με τά σγουρά μαλλιά κι' ο άψηλός παράξενος καλόγερος.

Πρώτα του έμαθε τά γράμματα της έλληνικής γλώσσας, ύστερα να συλλαβίζει και να διαβάξη' και κάθε φορά που καταλάβαινε πως το παιδι κουράζονταν με την ξερή αυτή προσπάθεια, που ήταν τόσο αντίθετη στην παιδική φύσι, έκοβε το μάθημα για να του διηγηθί ιστορίες τόσο ώμορφες σαν παραμύθια. «... Βασιλόπουλα άντρεία που λευτερώνουν σκλάβους... Χώρες μακρινές σκεπασμένες από χιόνι, όπου οι άνθρωποι δεν μπορούν να ζήσουν' ζεύουν λοιπόν τά χοντρά άμάξια τους και φορτώνουν άπάνω τις γυναίκες και τά παιδιά τους και τραβούν κατά τό νοτιά να βρουν εκεί πιο ζεστή και στοργική πατρίδα...».

Στά μάτια του Γρηγόρη ή ιστορία παρουσιάζονταν στην άρχή λουσμένη μέσα σε κάποια παραμυθένια λάμψη' μά όσο πήγαινε τά πρόσωπα και τά γεγονότα γίνονταν πιο συγκεκριμένα, έμοιαζαν περισσότερο με ανθρώπους και γεγονότα πραγματικά' και καθώς έπαιρναν μάλιστα ώριμότητα πια όνόματα, τοποθετούνταν όριστικά κι' αξέχαστα στη ζεστή παιδική καρδιά και το άκούραστο μυαλό του. «Όμοια κι' ένα τοπίο φανταχτερά' όταν το βλέπης από μακριά δεν διακρίνεις σχήματα... φώς μονάχα, φώς πολύ και άόριστα άντικείμενα που υπερδεύονται' μά όσο πλησιάζεις τά χωράφια, τά σπίτια, τά δέντρα ξεχωρίζουν και ριζώνουν άκίνητα στη θέσι τους, και είναι αυτό που βλέπεις πια καθαρά μπροστά σου και τίποτ' άλλο...

Ο πάτερ Ευτόχιος άποδείχνονταν αλήθεια ένας δάσκαλος μοναδικός και μάλιστα σε μιά έποχή που ή τέχνη αυτή δεν ήταν και τόσο προωδωμένη. Γιατί τ' άρχοντόπουλα του Βυζαντίου και τά παιδιά της μέσης κοινωνικής τάξεως που ήθελαν να μάθουν γράμματα, άναγκάζονταν να παίρνουν στο σπίτι ανθρώπους, που είχαν βέβαια όλη την καλή θέλησι να τους διδάξουν, μά δεν ήξεραν ή δεν μπορούσαν να νοιώσουν την παιδική

καρδιά και να της μιλήσουν τη γλώσσα που καταλαβαίνει.

Άκολουθούσαν τυφλά σά σκλάβοι την έπαγγελματική συνήθεια που δύσκολα αλλάζει τρόπους; Έλειπεν ή άγάπη, αυτή ή μαγική δύναμις που άνοίγει καινούργιες στράτες και ξεσκεπάζει ό,τι μονάχα ή έπιστήμη ύστερα από αιώνες θά φέρη στο φώς;

Και τό ένα και τό άλλο ίσως.

Τό βέβαιο είναι πως το ακριτόπουλο σε ήλικία που τά άλλα παιδιά ήξεραν μονάχα να διαβάζουν μερικούς ψαλμούς από την Όχταηχο μπορούσε να σου μιλήση για τις σπουδαιότερες έπιδρομές των βαρβάρων στο βυζαντινό Κράτος, νάναφέρη χαρακτηριστικά έπεισόδια και να ξεχωρίση άφορμές και άποτελέσματα.

Στην παιδική του φαντασία όλ' αυτά τά άγρια πλήθη έμοιαζαν με κοπάδια βουβαλιών που κατεβαίνουν προς τό ποτάμι με ποδοβολητό γιατί τά φλογίζει ή δίψα... Ή γη τρέμει, ο κουρνιαχτός άνεβαίνει ολούθε και θαμπώνει τον άγέρα, όλα γίνονται ένα φοβερό, ζωντανό σύννεφο που κυλάει μουγκρίζοντας πάνω στις γόνιμες πεδιάδες και τις έρημώνει... Ποιός θά σταματήσει την όρμη τους; Και έξάφνου ο Αυτοκράτορας, με την κατάχρυση στολή, με τό σταυρό στο χέρι, ήρεμος σά να πηγαίνει σε παιχνίδι κι' όχι σε πόλεμο, βγαίνει από τις Πύλες της Βασιλεύουσας... Ξέρει τη δύναμή του... Δέ μισεί, μά κυττάζει με συμπάθεια και οίκτο τά μανιασμένα κοπάδια.

«Πεινούν; Θά τους δώσω να φάνε. Διψούν; Θά τους αφήσω να δροσίουν τά σπλάχνα τους... Δεν ξέρουν την αληθινή πίστι; Θά τους τη διδάξω... Μήπως ο Θεός δεν μ' ώρισε άντιπρόσωπό του σ' όλη τη γη και πάτερα και προστάτη σ' όλα τά πλάσματά του;».

Μπροστά στο μεγαλειό του όλοι οι βαρβάροι ή πισώδρομουν και διασκορπίζονταν ή γονατίζουν και δηλώνουν ύπακοή... Και τότε ο Αυτοκράτωρ με άπλαχερία τους μοιράζει χωράφια και ποτάμια και στούς στέλνει δασκάλους για να φωτίσουν το σκοτεινό, το άμαθο μυαλό τους.

Μέσα στην άπλοική αυτή εικόνα ο Γρηγόρης άργότερα, πολύ άργότερα, σά μεγάλωσε πια και βρισκότανε μακριά από τό Μοναστήρι, σε τόπους που δε μπορούσε τώρα να φανταστή καν, άναγνώρισε πως ή παιδική του σκέψι με τρόπο αξιολάτρευτο είχε άφομοιώσει τρεις αλήθειες:

«Ότι συχνά οι βαθύτερες άφορμές που κυλούσαν τά κύματα των βαρβαρικών έπιδρομών τό ένα πίσω από τ' άλλο, ήταν ή πείνα.

«Ότι το βυζαντινό Κράτος, σαν κληρονόμος της Ρώμης, είχε παγκόσμιο χαρακτήρα. Ο Αυτοκράτορας δηλαδή ήταν ο μόνος νόμιμος κύριος της οικουμένης' αυτό άλλως τε συμβόλιζε και ή σφαίρα που κρατούσε στο άριστερό του χέρι. Οι ξένοι ήγεμόνες έξουσίαζαν με την άδειά του και κατά παραχώρησί του. Τον τέταρτο αιώνα ο Γότθος βασιλιάς Άθανάριχος σαν είδε την Κων)πολι φώναζε γεμάτος θαυμασμό: «Νά, βλέ-

πω επί τέλους την περίφημη πολιτεία που άκούγα και δεν πίστευα πως ύπάρχει. Δίχως άλλο ο Αυτοκράτορας είναι ένας Θεός πάνω στη γη' όποιος σηκώνη χέρι άπάνω του χάνεται από την άσέβειά του».

«Ότι με την έπικράτησι του Χριστιανισμού ή παγκόσμια αυτή Αυτοκρατορία πήρε έναν ανώτερο θεϊκό προσορισμό: Ινά διαφυλάξη, σαν ιερή παρκαταθήκη, την αληθινή πίστι και να την διαδώση στούς βαρβάρους' έγινε ένα άποστολικό κράτος να πούμε. Κάθε κοινωνική και πολιτική εκδήλωσι έπρεπε να πηγάξη και να κανονίζεται από την όρθόδοξη χριστιανική άντίληψη. Καμμία έθνότης δεν είχε ιδιαίτερο προνόμιο. Όλοι λογαριάζονταν πολίτες ισότιμοι και μπορούσαν ν' άνεβούν στα ανώτερα αξιώματα, φτάνει να ήσαν χριστιανοί. «Όυκ ένι Έλλην ούδε Βάρβαρος» δεν είχε πη ο άπόστολος Παύλος;

Έτσι κατατοπίζονταν ο Γρηγόρης στην ιστορία την περασμένη και τη σύγχρονη. Ο στενός περιόβολος του Μοναστηριού άνοιγε κάθε μέρα και περισσότερο σαν από κάποια μαγική δύναμι, θαρρείς, και περιέκλειε μέσα του τον κόσμο όλόκληρο. Έβλεπε τις άόρατες δυνάμεις που κινούν τους ανθρώπους, χωρίς να τό καταλαβαίνουν, σά νάναι πόνια σε κανένα τεράστιο σκάκι, και μέσα στην καρδιά του σηκώνονταν ένας άχόρτακος πόθος; να μάθη, να μάθη.

Από τό παράθυρο της βιβλιοθήκης, όπου γινόταν τό μάθημα, φαινόταν πέρα ή άνοιχτή θάλασσα πότε άφρισμένη, άγρια, σκοτεινή, πότε στρωτή και ακύμαντη σαν καθρέφτης που άντανανκλούσε τό γαλανό χρώμα τ' ουρανού. Μπροστά στο παραθυρο, άνάμεσα ουρανού και θάλασσας, ή μαύρη σιλουέττα του καλόγερου ξεχώριζε πιο μαυρή άκόμη, έπιβλητική και παράξενη.

Στό νοϋ του Γρηγόρη με τον καιρό γεννήθηκαν διάφορες άπορίες.

— Ποιός ήταν λοιπόν αυτός ο άνθρωπος που ήξερε τόσα πολλά;

«Όταν δε κυττάς τά μάτια του έπαιρναν μιά άσπρη και γλυκειά μαζί έκφρασι' μά όταν μιλούσε για πολέμους και μάχες, για κατορθώματα γενναίων πολεμιστών, περνούσαν μέσα τους ξαφνικές άστραπές, σαν έπως σε μιά σκοτεινή νύχτα που προμηνύεται θύελλα.

Και πράγμα περίεργο' όταν ο Γρηγόρης ήθελε να φανταστή έναν ήρωα τη στιγμή που όρμαί άσυγκράτητος άπάνω στούς Σαρακηνούς, σπηρου νίζοντας τά πλευρά του αλόγου, κι' από τά πλατεία του στήθη βγαίνει ή φοβερή πολεμική κραυγή: «ο Χριστός νική!» πάντα τον έδλεπε νάχη τη μορφή του άψηλού άθλητικού καλόγερου.

— Ποιός ήταν λοιπόν ο άνθρωπος αυτός, που φορούσε ράσα κι' ως τόσο έμοιαζε σαν πολεμιστής;

Σ' αυτές τις άπορίες του ο Γρηγόρης δε θ' άργούσε να πάρη άπόκρισι.

Ήταν ένα άνοιξιάντικο δειλινό. Ούτε πνοούλα δε φυσούσε και στη γαλήνεμένη θάλασσα πέρα φαινόταν ένα πολεμικό καράβι ν' άρμενίζει.

(Άκολουθεί)

ΤΙ ΕΙΝΑΙ...

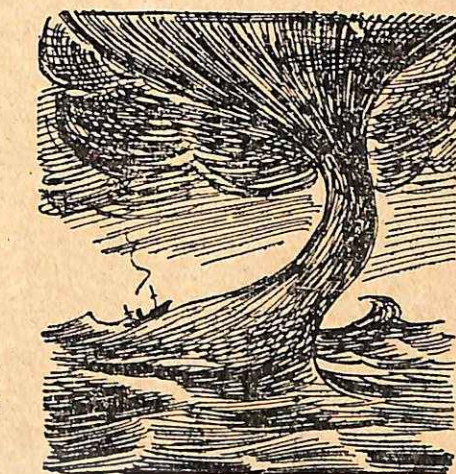
Ο ΣΙΦΩΝ

Ο σίφων είναι ένα μετεωρολογικό φαινόμενο που προκαλείται ιδίως πάνω από τη θάλασσα.

Κάποτε, όταν ή ατμόσφαιρα είναι ζεστή και όγρά, βλέπουμε να έμφανίζεται στον ουρανό ένα μαύρο σύννεφο, κάτω από τό όποιο σχηματίζεται μιά προεξοχή σε σχήμα χωνιού, που κατεβαίνει και έπιμηκύνεται στροβιλιζόμενο.

Εάν τό σύννεφο βρίσκεται πάνω από τη θάλασσα, ύψούται σε λίγο από την έπιφάνειά της μιά όμίχλη που τείνει να συναντήση την άκρη του συννεφου. Όταν τά δυο αυτά συναντηθούν τελείως, ο ουρανός και ή θάλασσα μοιάζουν ένωμένοι με μιά όδόφανη στήλη που μετατοπίζεται ταχύτατα στροβιλιζόμενη.

Ο σίφων μπορεί επίσης να δημιουργ-

γηθί πάνω από την ξηρά, όποτε προκαλεί τις πιο μεγάλες καταστροφές.

Όπως ξέρετε, ή ατμόσφαιρα περιέχει φυσολογικώς ήλεκτρισμόν ο όποιος σε περίοδο θυέλλης γίνεται άφθονώτερος.

Εάν ένα σύννεφο, που βρίσκεται σε κάποιο ύψος πάνω από τη θάλασσα, είναι φορτωμένο με μεγάλη ποσότητα ήλεκτρισμού, και εάν επίσης και ή έπιφάνεια της θαλάσσης είναι ισχυρώς ήλεκτρισμένη, τότε παράγεται μιά έλξις μεταξύ του νέφους και της θαλάσσης, τό νέφος έπιμηκύνεται μέχρις ότου έγγιση τά κύματα και ο σίφων δημιουργείται.

Τό σύννεφο που κατέβηκε στροβιλιζόμενο ως την έπιφάνεια της θαλάσσης, εξακολουθεί να περιστρέφεται. Στο κέντρο του σχηματίζει ένα κενόν που προκαλεί μιά όρμητική άπορρόφισι. Γι' αυτό, άν ο σίφων περιβή πάνω από κανένα πλοίο, μπορεί να τό άναποδογυρίση.

Όταν ο σίφων σχηματίζεται πάνω από πεδιάδα, άποσπά τις κορυφές των δένδρων, τις στέγες των σπιτιών, τις πόρτες, τά παράθυρα. Μ' ένα λόγο, λειτουργεί σαν ένας γιγαντιαίος άπορροφητής που καθαρίζει τη θάλασσα και την έπιφάνεια της ξηράς. Πρέπει να προστεθί όμως, ότι τό φαινόμενο του σίφωνος, εύτυχώς, είναι πολύ σπάνιο.

Ίστορίες της... καραβάνας

Η ΧΗΝΑ ΤΟΥ ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΑ

Συνυπηρετούσαν στο ίδιο σύνταγμα. Ο άειμνηστος Ανδρέας Καρκαβίτσας ως διοικητής λόχου. Καλοφραγιάδες και οι δυο — κυρίως όμως δεινοί πόται — είχαν στενώς συνδεθεί με τους δεσμούς εκείνους της φιλίας που άναπτύσσονται μεταξύ ενός καλού μεζικαί μερικτών ποτηριών κεχριμπαρόχρωμης ρετσίνας και που δεν σπάνε εύκολα. Και έτσι σιγά-σιγά είχαν καταστή ἀχώριστοι από τραπέζης.

Ο Χατζάρας εφρόντιζε κυρίως για το φαγητό. Ήτανε να πούμε ο σιτιστής της παρέας, μιάς παρέας που, έκτος από τον Καρκαβίτσα και τον Χατζάρα, ήτο διαρκώς ἐναλλασσόμενη. Κάθε φορά και νέα πρόσωπα. "Ας είναι!" Ο Καρκαβίτσας ήτανε ἐπὶ τοῦ κρασιού. Πότης από τους λίγους, ήθελε όχι μόνο πολύ, ἀλλά και ἄριστο κρασί, που κάθε φορά το διάλεγε μόνος του.

Στους πολέμους του 12-13, στις διάφορες μετακινήσεις, ο Ανδρέας μπορούσε να ξεχάσει τα χειρουργικά του εργαλεία, το κιβώτιο ἐκστρατείας και να μείνει ἀνάλαγος, οὐδέποτε όμως ήτο δυνατόν να λησμονήσει τη νταμιζάνα με το κρασί.

— Νοσοκόμος!

— Διατάξτε.

— Ασφάλισες μωρέ το κρασί;

— Έν τάξει!

— Καλά! Πήγαινε!

"Α! Όλα κι' όλα! Πρό παντός το κρασί! Κάποτε όμως ο Καρκαβίτσας ἀπεφάσισε να κάνει και χρέη σιτιστού, γιατί ήξερε ότι ο Χατζάρας εκείνη την ήμερα ήτο αδύνατο να ἀπασχοληθή με τίποτ' ἄλλο ἐκτός της υπηρεσίας του. Και ἀγόρασε μιά καλοθρεμμένη χήνα.

— Νοσοκόμος!

— Διατάξτε!

— Καθάρισμα και ψήσιμο στη σούβλα, είπε δείχνοντας την χήνα.

— Μάλιστα!

Και ο Καρκαβίτσας έφυγε για την υπηρεσία του ήσυχος και με την πεποίθηση ότι την ήμερα εκείνη είχε ἐπιτελέσει το καθήκον του και με το παρπάνω.

Κατά τις ένδεκα όμως ο Χατζάρας πετάχτηκε μιά στιγμή στη σκηνή του Καρκαβίτσα, έμαθε ότι ψήνεται μιά

χήνα και με τρόπο κατορθώνει να την κλέψει μισοψημένη.

— Πάρτηνε, είπε σ' ένα φαντάρο δικό του, μάγερα της παρέας. "Αλλάξέ της σούβλα, απόψησέ την και λέξι σέ κανένα! Κατάλαθες;

Πώς δεν κατάλαβε! Κατάλαβε και παρακατάλαβε ο φαντάρος ότι ή χήνα ήτο ὑπόπτου προελεύσεως. Κατά τις δώδεκα ο Χατζάρας πήγε και βρήκε τον Καρκαβίτσα.

— Βρέ καλώς τον Αντώνη! Τι θα φάμε σήμερα;

— Πέτυχα μιά χήνα, μωρέ Ανδρέα, πρώτης! Τετράπαχη. Την κάνω ψητή.

— "Ας τὰ κόλλα, Αντώνη! Έμαθες πώς φτιάχνω χήνα και μου κάνεις τὸν ξευπνο!

— Στὰ μάτια μου! Που νὰ το μάθω! Έγώ μόλις τώρα γύρισα από την ἐπιθεώρησι των χαρακωμάτων.

— Και που την βρήκες τη χήνα;

— Το πρωί που πήγαινα, βρήκα ένα κοπάδι, ἀγόρασα μιά και την έστειλα μ' ένα φαντάρο να ψήνεται. Νὰ τρώς και να γλύφης τὰ δάχτυλά σου!

Ο Καρκαβίτσας τὸν κύτταξε ὑπόπτως. "Αλλά έλα που τοῦ έλεγε πράγματ' ἄλλα ἀληθοφανή. "Ενα κοπάδι με χήνες είχε περάσει πράγματι το πρωί και ἀπ' αὐτό είχε ἀγοράσει τη χήνα του.

— Καλά, Αντώνη! Χήνα έσύ, χήνα κι' εγώ! Τη μιά θα φάμε το μεσημέρι, την ἄλλη το βράδυ!

— Μάλιστα! Το πέτυχες! Έχω καλεσμένους κι' ἄλλους τρεῖς. Που νὰ φτάση μιά χήνα. Θα φάμε και τις δυο!

— Μὰ δεν είπαμε, μωρ' Αντώνη, ὅσο λιγώτεροι τόσο καλλίτερα; Πάρε τη χήνα σου και τους καλεσμένους σου και φάε μόνος σου σήμερα.

— Καλά! Όπως θέλεις!...

Και έφυγε διήεν θυμωμένος. Πήγε στη σκηνή του, κάλεσε κι' ἄλλους τρεῖς και στρώθηκαν στο φαί, ἀφίνοντας πάντα το μερίδιο του Καρκαβίτσα. "Αλλά σέ λίγο καταφθάνει ἑξαλλος ο Καρκαβίτσας.

— Αντώνη! Μοῦ πήρες τη χήνα! Δεν είναι σωστά πράγματα αὐτά. Κι' είχα και καλεσμένους!

Ο Αντώνης πήρε ἀμέσως ὕφος ἀνθρώπου προσδληθέντος θανασίμως.

— Κύριε ἐπίταρε, οἱ Έλληνες ἀξιωματικοί είναι ἀνώτεροι ἀνθρώποι σ' αὐτὰ τὰ ζητήματα. Σὰς παρακαλώ...

— Άστα αὐτά, Αντώνη! Μοῦ πήρες τη χήνα!

— Σὰς παρακαλώ! Δεν είμαι ὁ Αντώνης. Είμαι ὁ λοχαγός...

Ο Καρκαβίτσας τὰ ἔχασε! Το ὕφος του Αντώνη ήτανε τέτοιο που τὸν ἐκλόνισε. Μπορεί και να την πήραν ἄλλοι τη χήνα.

— Με συγχωρεῖς, καῦμένη Αντώνη, τοῦ είπε σέ τόνο φιλικό. Μεταξύ μας δεν χωρᾶνε παρεξηγήσεις! Ἀλλά τη χήνα την ἔχασα!

— Και τι σοῦ φταίω εγώ; Κάθησε τώρα να φᾶς, και θα την βρούμε τη χήνα!

— Όκτακόσιες μέρες φυλακή — θα τοῦ κόψω το νοσοκόμου, είπε καθήμενος. Ἀκούς εκεί το ὄρνιο να τοῦ πάρουν την χήνα μπρός ἀπ' τὰ μάτια του!... Θα τὸν κάψω!

Έφαγε! Το ἀπόγευμα ἔκανε ἀνακρίσεις. Φωνές, πράγματα. Τίποτε! Η χήνα ἔκανε... τη χήνα!

Μετά πέντε ήμέρες ο Χατζάρας ἐτραυματίσθη και διεκομίσθη στο χειρουργείο.

Το πρόσωπο του Καρκαβίτσα ἔλαμψε από χαρά. Σήμερα θα μάθω την ἀλήθεια, ἐσκέφθη, γιατί οὐδέποτε τοῦ έφευγε κατά βάθος ή ιδέα ότι ο Χατζάρας τοῦ είχε κλέψει τη χήνα!

— Αντώνη! Η ζωή σου κρέμεται στα χέρια μου. Την ἀλήθεια! Ποιὸς μου πήρε τη χήνα;

— Έλα, μωρέ Αντρέα! Έγώ κινδυνεύω και σὺ θυμάσαι την παλιοχήνα! Ξέρεις να κάνω εγώ τέτοια σαχλοαστεῖα;

Τὸν ἔκοψε και πάλι! Δεν μίλησε! Ἀλλά πάντα είχε την ιδέα ότι ο Αντώνης τοῦ ἔφαγε την χήνα. "Υστερα από ένα χρόνο στην Πρέβεζα, τὸν ξαναρώτησε ένα βράδυ στην ταβέρνα που πίνανε:

— Βρέ Αντώνη, στη φιλία μας! Πές μου, έσύ την πήρες την χήνα; Δεν με νοιάζει! Ἀλλά έτσι θέλω να ξέρω!...

— Έγώ τοῦ είπε γελώντας ο Χατζάρας!

Αὐτό ήτανε! Ο Καρκαβίτσας ἔγινε ἔξω φρενῶν! Δεν τὸν ἔμελλε τόσο για τη χήνα, ὅσο γιατί τὸν ἔβαλε να πληρώση και ρεφενέ. Έφυγε! Και από το 1913 μέχρι τοῦ 1920, που κατάπεσε ἄρρωστος στο Χαλάνδρι, δεν ξαναμίλησε τοῦ Αντώνη.

Λίγες μέρες πριν πεθάνη ο Χατζάρας πήγε να τὸν ἐπισκεφθῇ με δυο χήνες!

— Αντρέα συχώρα με! Έμπρακτος μετάνοια! Έφερα δυο ἀντίς για μιά χήνα!

— Μπράβο, μωρέ Αντώνη! Θα πέθαινα με το παράπονο πὼς μοῦ ἔφαγες τη χήνα και με κοροϊδεύες.

Και σέ λίγες μέρες πέθανε πράγματι εὐχαριστημένος, ίσως διότι ο Χατζάρας δεν τοῦ ἔφαγε τη χήνα τζάμμα.

Μήτσος Δειλινός

ΟΙ ΕΘΝΙΚΟΙ ΜΑΣ ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΙΖΑΡΗΣ

Πίσω από τους ψηλούς μανδρότοιχους της ὁδοῦ Βασιλίσσης Σοφίας, μόλις και κατορθώνει να κρύβεται ή Ριζάρειος Έκκλησιαστική Σχολή με την πανένδοξη Ιστορία της. Θα με ρωτήσετε: Πανένδοξη ή Ιστορία της Ριζάρειου Σχολής; Γιατί; "Αν ή δόξα είναι ἀπότοκος της νίκης και των θριάμβων, τότε ο χαρακτηρισμός μου για την σχολή είναι ἐπιτυχής. Και τοῦτο διότι ή Ριζάρειος, στα 94 χρόνια της δράσεώς της, σημείωσε στο πεδίο της κατακτήσεως των ἐπιστημών και των θέσεων στην κοινωνική Ιεραρχία ἕκ μέρους των τροφίμων της τις μεγαλύτερες νίκες. Έιέρархай, κληρικοί ἐπιφανείς, καθηγηταί στο Πανεπιστήμιο, γιατροί, δικηγόροι, μηχανικοί, πλοίαρχοι, ἔμποροι ἐφόρεσαν την σεμνή και Ιερή στολή τοῦ Ριζαρίτου και στοὺς λαχανοκήπους της σχολής ἔφαγαν το ψωμί και το πράσσο, σύμβολο της λιτότητας των πτωχῶν σπουδαστῶν.

Μὰ ἄς ἀνατρέξουμε κάμποσα χρόνια πρὸς τὰ ὀπίσω:

Οἱ Έλληνες γράφουν τις ἔνδοξες σελίδες της Έλληνικής Έπαναστάσεως στην Πελοπόννησο και στη Ρούμελη... Η αὐτοκρατορία, ἀπέναντι της ὁποίας ὀρθώνει το ἀνάστημά του ο ραγιάς, χτυπάει στη Μακεδονία και στη Θράκη κατακέφαλα το Έλληνικό στοιχείο. Στὰ δουλοπαζάρια της Πόλης οἱ Έλληνες στοιβάζονται σὰν κτήνη και πουλιῶνται σκλάβοι στους πλουσίους πασάδες και μπένδες τοῦ Βοσπόρου. Ο Έλληνισμός περνάει ήμέρες ἐθνικῶν θριάμβων και ήμέρες ἐθνικῶν ἐξευτελισμῶν.

Στη Ρωσία, ἐλεύθεροι ἐκεῖ οἱ Έλληνες, γράφουν κι' αὐτοί τις σελίδες τους στην κοινή ἐθνική μας Ιστορία... Ο Μάνθος Ριζάρης, πλούσιος ἔμπορος στη Μόσχα, δίνει «πρόθυμα» τὸν ὀβολὸν του για την ἔξαγορά των σκλάβων στο παζάρι τοῦ Πέραν. Προσφέρει 1000 ρούβλια για τὸ σκοπὸ αὐτό!... Χίλια ρούβλια από μιά περιουσία που δεν σκοπὸ αὐτό!... Χίλια ρούβλια από τις ἀλλεπάλληλες ἀφαιμά- ήταν και μεγάλη ἔπειτα από τις ἀλλεπάλληλες ἀφαιμά- Καὶ ὁ ξεις τοῦ «Πρόθυμου» της Φιλικῆς Έταιρείας. Και ὁ «Πρόθυμος» — θα ξέρετε, βέβαια, ότι οἱ πῶτοι Φι- λικοί είχαν και ἀπὸ ένα ψευδώνυμο — δεν ήταν ἄλλος ἀπὸ τὸν Μάνθο Ριζάρη, που ὀνομάσθηκε έτσι για την προθυ- μία του να προσφέρη γενναῖα τις εἰσφορές του στο μέ- γαλο ἔργο της Φιλικῆς Έταιρείας... Ο Μάνθος Ριζάρης, γάλο ἔργο της Φιλικῆς Έταιρείας... Ο Μάνθος Ριζάρης, πεθαίνοντας στα 1824, ἄφησε στὸν ἀδελφὸ του Γεώργιο τὴν ἐντολή να χρησιμοποιήση την περιουσία του για την ἴδρυσι σχολείων, κι' ο τελευταῖος, ο Γεώργιος, είναι ὁ ἱδρυτὴς της Ριζάρειου Σχολῆς...

Ο Μάνθος και ο Γεώργιος Ριζάρης γεννήθηκαν κι' αὐτοί στην "Ηπειρο, στη γενέτειρα των μεγάλων

εὐεργετῶν. Στο Μονοδένδρι, της γραφικῆς περιοχῆς τοῦ Ζαγοριού, εἶδαν το φῶς της ζωῆς κι' οἱ δυο. Ο πατέρας τους ήταν ἕνας πτωχὸς κτηματίας, που μόλις κατῶρθωνε να ζῇ τὰ μικρά του τὰ παιδιά, το Μάνθο που ήταν μεγαλύτερος και το Γεώργιο που γεννήθηκε στα 1759. Μὰ στα 1772 πεθαίνει ο πατέρας των παιδιῶν και ή μάνα τους Κελουσιὸ στέλνει το Μάνθο στη Νίζνα της Ρωσίας, στὸν ἐκεῖ ἀποκατεστημένο θεῖο τους Παναζή. Ο Μάνθος Ριζάρης, ἔπειτα από τὰ πρώτα μαθήματα που

παίρνει δίπλα στο θεῖο του, δημιουργεῖ δική του ἐμπορικὴ ἐπιχείρησι. Και σέ λίγα χρόνια, στα 1806, ο Μάνθος παίρνει κοντά του και τὸν ἀδελφὸ του Γεώργιο. Κι' οἱ δυο δημιουργοῦν μιά μεγάλη ἐπιχείρησι την ὁποῖαν ἐπεκτεῖνουν και στη Μόσχα, στην Όδησσό και στη Βεσσαραβία, τὰς χώρας τὰς παραδουναβίους. Το κέντρον των ἐπιχειρήσεών τους ήταν στη Μόσχα, δπου ο Μάνθος είχε πάρει μιά από τις καλύτερες θέσεις στην κοινωνία για την μεγάλη του εὐγένεια και για την γενναιοδωρία του ἀπέναντι κάθε ἐνέργειας που είχε σκοπὸ φιλανθρωπικό!

Έκεῖ ἀκριβῶς στη Μόσχα ο Μάνθος ριζάρης παίζει σπουδαῖο ρόλο στη Φιλική Έταιρεία. Ο Έμμανουήλ Ξάνθος τὸν μυεῖ στα μυστήριά της και ο Ριζάρης ἀναδεικνύεται ἕνας ἀπὸ τοὺς πῶ μεγάλους και σοβαροὺς φιλικούς. "Όπως ο Ὑψηλάντης είναι γνωστός με τὸ ὄνομα «Καλός», ο Καποδίστριας με τὸ ὄνομα «Εὐεργετι-

κός», ο Μάνθος παίρνει τὸ ψευδώνυμο «Πρόθυμος», κι' έτσι είναι γνωστός ἀνάμεσα στους φιλικούς. Στη Μόσχα ο Μάνθος ήταν ἐπὶ κεφαλῆς της ἐθνικιστικῆς κινήσεως των Έλλήνων. Τὰ γράμματα διά την «μυστηριώδη» ἀρχὴν της Φιλικῆς Έταιρείας ο Μάνθος τὰ παίρνει. Έτσι δεν γεννᾶται ἀμφιβολία πὼς στην Ιεραρχία των ἑταίρων κατέχει τὰ πρωτεῖα. Ένα ὅμως είναι τὸ γεγονός. "Ότι ο Μάνθος Ριζάρης ἐπὶ μίαν ὀλόκληρον δεκαετίαν προσφέρει ὡς φιλικὸς ἀνεκτίμητες υπηρεσίες στὸν ἀγῶνα της Έθνικῆς μας Παλιγγενεσίας. Πλέον των 38.000 ρουβλίων χαρίζει στη Φιλική Έταιρεία, γι' αὐτὸ μάλιστα είναι και ἐξαιρετικὰ ἀγαπητὸς μεταξύ των φιλικῶν και με τὸν Ὑψηλάντη τὸν συνδέει στενὴ φιλία. Καὶ ἀργότερα ο Μάνθος προσφέρει, ἐξ ὀνόματος τοῦ ἀδελφοῦ του Γεωργίου, ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος ἄλλας 50 χιλιάδες ρούβλια...

Έν τῷ μεταξύ δείχνει μεγάλο τὸ ἐνδιαφέρον του ὑπὲρ της Νεολαίας. Καὶ φροντίζει ἀπὸ τοῦ 1814 ἀκόμη για την διατήρησι μιάς σχολῆς στο Μονοδένδρι της "Ηπείρου. Ένῳ βρίσκεται πλέον στὰς δυσμάς τοῦ βίου του ἀποφασίζει να ἱδρῦση μιά ἐκκλησιαστικὴ ἀκαδημία. Ο Θά-

(Η συνέχεια στη σελίδα 520)

Γενική ἀποψις της Ριζάρειου Σχολῆς

ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΟΥ HECTOR MALOT

Χειρίς Οικογένεια

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Σε λίγο καρφώθηκαν σ' ένα μέρος: στον ποταμό και στα πλοία, που τον σκέπαζαν. Γιατί εκεί πραγματικώς έβλεπα μία κίνηση μεγάλη, έν' ανακάτωμα, που τόσο περισσότερο μου άρε-
σεν, όσο λιγώτερο το καταλάβαινα.

Πλοία, με τα πανιά τους άνοιχτά, ανέβαιναν στον ποταμό, γυρμένα λίγο απ' τη μία μπάντα' άλλα κατέβαιναν' άλλα στέκουνταν ακίνητα σά νησιά' άλλα έφερναν βόλτες, χωρίς να βλέπεις τί τάκανε να στριφογυρίζουν έτσι. Ήταν τέλος μερικά, που χωρίς κατάρτια, χωρίς πανιά, μόνο μ' ένα φουγάρο που ξετύλιγε κατά τον ούρανο κουδάρι από καπνό, έτρεχαν γρήγορα προς κάθε διέυθυνση, αφήνοντας πίσω τους, άπάνω στο κιτρινωπό νερό, αulάκια από άσπρους άφρους.

— Είναι ή ώρα της παλirroιας, μου είπε ο Βιτάλης, άποκρινόμενος, πριν να τον ρωτήσω, στις άπορίες μου. Αυτά τα πλοία που βλέπεις σάν ξεθαμμένα, σάν σκουριασμένα, έρχονται από μακρινό ταξίδι, από την άνοιχτή θάλασσα' άλλα βγαίνουν τώρα από το λιμάνι' εκείνα που βλέπεις στη μέση του ποταμού να κάνουν γύρους, γυρίζουν στις άγκυρές τους σέ τρόπο ώστε να βάζουν πλώρη κατά το ρεύμα. Έκείνα που τρέχουν, σκεπασμέν' από σύννεφα καπνού, είναι ρυμουλκά.

Πόσες λέξεις παράξενες για μένα! πόσες καινούργιες ιδέες!

Όταν έφθάσαμε στη γέφυρα, που ένώνει τη Μποστίδη με το Μπορντώ, ο Βιτάλης δεν είχε προφθάσει ν' άποκριθί ούτε στο πέμπτο των έρωτήσεων που θα του έκανα.

Σας είπα, ότι σέ καμμιά από τις πόλεις που βρεθήκανε ως τώρα στο δρόμο μας, δεν έμείναμε πολύ, γιατί το μικρό μας «δραματολόγιο» τελείωνε γρήγορα και μας άνάγκαζε να ζητούμε καινούργιους θεατές καθεμέρα. Το Μπορντώ όμως είναι μεγάλη πόλη, όπου ή «έντιμη δημόγυρι» άναεώνουνταν εύκολα κι' όπου μπορούσαμε να δίνουμε, αλλάζοντας μόνο συνοικία, τρεις τέσσερες παραστάσεις την ημέρα, χωρίς να μας φωνάζουν, όπως το πάθαμε στο Κάορ:

— Μά όλο τα ίδια και τα ίδια; Τά είδαμε, φθάνει!

Από το Μπορντώ θα πηγαίναμε στο Πω. Το δρομολόγιο μας μας άνάγκαζε να περάσουμε τη μεγάλη εκείνη έρημιά, που άπλώνεται απ' τα περίχωρα του Μπορντώ ως τα Πυρηνάια.

Στην αρχή αύτου του ταξειδιού έπαθα κάτι τι κωμικό που έκαμε τον Βιτάλην να γελάσει πολύ και να με κοιροειύη αλύπητα σ' όλο τον δρόμο ως το Πω!

Ήταν έπτά-όκτώ μέρες που ξεκινήσαμε από το Μπορντώ και, άφου άκολουθήσαμε πρώτα τις όχθες του Γαρούνα, έπήραμε το δρόμο του Μόν-ντε-Μαρσάν. Έδω έπαυαν πιά ταμπέλια

και τα λειθάδια κι' άρχιζαν πευκώνες και ρείκια. Λίγο-λίγο τα σπία γίνονταν πιο άρηά και πιο φτωχά. Έπειτα βρεθήκαμε σ' έν' άπέραντο κάμπο, που άπλώνονταν μπροστά μας, όσο έφθανε το βλέμμα, μ' έλαφρούς κυματισμούς. Ούτε δάση έδω, ούτε πράσινοι άγροί' μακριά μας, μόνο γή σταχτιά' και κοντά μας, στους όχθους του δρόμου, λιγοστή χλόη και ρείκια ξερά.

— Είκοσι ως είκοσιπέντε λεύγες θα κάμουμε σ' αύτη την έρημιά, μου είπε ο Βιτάλης. Κύτταξε μόνο να βασιτάζουν τα πόδια σου.

Δεν ήταν μονάχα τα πόδια μου που έπρεπε να βασιτάξουν, παρά και το κεφάλι μου, κι' ή καρδιά μου. Γιατί όσο περπατούσα στο δρόμο εκείνο, που λες και δεν θα τέλειωνε ποτέ, μ' έκυρίευε μία μελαγχολία άκατανίκητη. Άπό τότε, έκαμα πολλά ταξείδια θαλασσινά' και πάντα, όσες φορές βρέθηκα στη μέση του Έωκεανού, χωρίς να βλέπω γύρω μου κανένα πανί, άναγεννήθηκε μέσα μου ή ίδια άνέκφραστη μελαγχολία, που την πρωτοδοκίμασα σ' αυτές τις έρημιές.

Περπατούσαμε. Κι' όταν μηχανικά κυττάζαμε γύρω μας, μας φαίνονταν πως δεν είχαμε προχωρήσει βήμα, γιατί πάντα το θέαμα ήταν το ίδιο, πάντα ή ίδια σκεπή πεδιάδα, ίσια και μονότονη, πάντα ο ίδιος δρόμος, με τη λιγοστή χλόη στους όχθους και τα ξερά ρείκια.

Μόνο κάπου-κάπου περνούσαμε κανένα δάσος μικρό. Μά ούτε αυτά τα δασάκια δεν έφαιδρυναν την τοποθεσία, όπως γίνεται συνήθως. Γιατί δεν είχαν παρά πεύκα, που οι κλώνι τους ήταν κομμένοι ως την κορυφή. Σ' όλο τους τον κορμό έχασκαν βαθιές χαρακιές, καμωμένες με σκεπάρνι, κι' από τις κόκκινες αυτές πληγές έσταζε το ρεσίνι τους σάν άσπρα κρυσταλλωμένα δάκρυα. Κι' όταν ο άνεμος περνούσε όρμητικός από τους κουτσουρεμένους κλώνους, έκανε μία μουσική τόσο θρηνώδη, που λες κι' άκουγες την ίδια τη φωνή των δυστυχισμένων εκείνων δένδρων, που κλαίγουνταν για τις πληγές τους.

Ο Βιτάλης μου είχε πη ότι ως το βράδυ θα φθάναμε σ' ένα χωριό, όπου θα μπορούσαμε να κοιμηθούμε. Μ' άρχισε να βραδυάζη, χωρίς να βλέπουμε τίποτα που να μας λήη πως το χωριό είναι κοντά' ούτε καλλιεργημένα χωράφια, ούτε ζωά να βόσκουν στο γρασίδι, ούτε καπνό στον αέρα από τζάκι σπιτιού μακρινού.

Ήμουν κουρασμένος από το δρόμο, — άπ' το πρωί σχεδόν δεν είχαμε σταθή, — ήμουν ακόμη τσακισμένος

από μία κούραση ψυχική. . . . Άχ, δεν θα φαίνονταν λοιπόν ποτέ το πολυπόθητο χωριό στην άκρη του άτέλειωτου εκείνου δρόμου;

Όσο και άν άνοιγα τα μάτια, όσο κι' άν κύτταζα μακριά, δεν έβλεπα παρά την έρημιά, που οι θάμνοι της μαυρολογούσαν τώρα στο σκοτάδι που πλάκωνε.

Η έλπίδα πως θα φθάναμε σέ χωριό πριν νυκτώση, μας είχε κάνει να ταχύνομε το βήμα

κι' ο ίδιος ο κύριός μας, άν και συνηθισμένος να περπατή όρες, έπιτέλους κουράσθηκε. Κι' είπε να σταθούμε μιά στιγμή, να ξεκουρασθούμε, στον όχθο του δρόμου.

Έγώ, αντί να καθήσω κοντά του, θέλησα ν' ανεβώ σ' ένα μικρό ύψωμα σπαρτόφυτο, που βρίσκονταν εκεί κοντά στο δρόμο, για να ιδώ από κει — πάνου άν φαίνονταν μακριά κανένα φως.

Φώναξα τον Κάπη νάρθη μαζί μου' ο Κάπης όμως, κουρασμένος, έκαμε κουφό αύτί.

— Φοβάσαι; με ρώτησε ο Βιτάλης.

Ο λόγος αύτός με φιλοτίμησε και ξεκίνησα μονάχος για το βουναλάκι. Δεν ήθελα να με νομίση ο κύριός μου φοβητσαίρη, άφου μάλιστα δεν αισθανόμουν τον παραμικρότερο φόβο.

Ός τόσο είχε νυκτώσει. Φεγγάρι δεν ήταν στον ούρανό. Μόνο άστέρια σπινθήριζαν και σκορπούσαν το φως τους στον αέρα, γεμάτον από άτμούς έλαφρούς, που το βλέμμα τους διαπερνούσε.

Καθώς πήγαινα, κυττάζοντας δεξιά κι' άριστερά, άπάνω και κάτω, παρατήρησα πως στην άτμόσφαιρα της νύκτας εκείνης τάντικείμενα έπαιρναν αλλόκοτες μορφές. Έπρεπε να συλλογιέμαι, για να γνωρίζω τους θάμνους των σπάρτων και προπάντων κάτι δενδράκια, που σήκωναν έδω κι' εκεί κορμούς στραβούς και κλώνους στριφογυρισμένους. Γιατί από μακριά, αύτοι οι θάμνοι κι' αυτά τα δενδράκια έμοιαζαν με ζωντανά πλάσματα, με όντα κόσμου φανταστικού.

Ήταν παράξενο, μά με το σκοτάδι ή έρημη πεδιάδα μεταμορφώνονταν, λες κι' έγέμιζε από φαντάσματα, από υπερφυσικές όπτασιές.

Μου ήλθε ή ιδέα, δεν ξέω πως, ότι ένας άλλος στη θέση μου ίσως θα φοβόταν. Δεν ήταν άπίθανο, άφου κι' ο ίδιος ο Βιτάλης με ρώτησε άν φοβόμυαι. Ός τόσο έξέτασα τον έαυτό μου και πάλι δεν βρήκα μέσα αύτό το φόβο.

Όσο ανέβαινα την πλαγιά, τα σπάρτα και τα ρείκια γίνονταν πυκνότερα και ψηλότερα. Οι κορυφές τους ξεπερνούσαν συχνά το κεφάλι μου και κάπου-κάπου άναγκαζόμουν να περνά από κάτω τους.

Όπως ήθελα, δεν άργησα να φθάσω στην κορυφή. Κύτταξα τότε με προσοχή, μία κανένα φως δεν είδα. Το βλέμμα μου χάνονταν στα σκοτάδια. Τίποτ' άλλο από μορφές άπροσδιόριστες, από παράξενες σκιές, από σπάρτα που άπλωναν σέ μένα τα κλωνιά τους σάν μακριά ευλύγιστα χέρια, κι' από θάμνους που λες και χόρευαν χειροπιασμένοι.

Άφου δεν έβλεπα τίποτα παρήγορο, άφουγκράσθηκα για ν' άκούσω τοδλίσιο έναν ήχο, όποιοδήποτε, το μούγκρισμα καμμιιάς άγελάδας, το γαύγισμα κανενός σκύλου.

Τίποτα!

Τότ' αίσθάνθηκα την πρώτη άνατριχίλα. Η σιωπή της έρημιάς μ' έτρόμαξε. Φοβόμουν.

Από τί; Δεν ήξερα ούτ' έγώ. Άπό τη σιωπή βέβαια, την έρημιά, τη νύκτα, το σκοτάδι. Μά είτ' από το ένα, είτ' από το άλλο, ένιωθα πως με πλάκωνε κάποιος κίνδυνος.

Την ίδια στιγμή, καθώς κύτταζα γύρω μου με άγωνία, είδα, από μακριά, μία μεγάλη σκιά, άψηλή, αλλόκοτη, να περπατή γρήγορα πάνω απ' τα σπάρτα και συγχρόνως άκουσα το θρόισμα των θάμνων που παραμερίζονταν.

Είπα με το νού μου πως θα με γελούσε ο φόβος, πως ή σκιά εκείνη που κουνιόταν, θάταν βέβαια κανένα δένδρο, που στην αρχή δεν τώχα ιδή.

Ο κρότος όμως τί ήταν; Δεν φουσούσε καθόλου. Τα κλωνιά, όσο έλαφρά κι' άν είναι, δεν κουνιούνται ποτέ μονάχα τους' ή άέρρας πρέπει να τα κουνά, ή κάποιος να περνά ανάμεσά τους.

Κάποιος; Άνθρωπος δηλαδή;... Μά όχι, δεν μπορούσε νάταν άνθρωπου το άψηλό εκείνο κορμί που έρχονταν κατά μένα! Μήν ήταν κανένα ζωο που δεν το ήξερα, κανένα μεγάλο νυκτόβιο πουλί, ή καμμία θεόρατη άράχνη, που τα λεπτά και μακριά της ποδάρια διαγράφουνταν ψηλότερ' από τους θάμνους, πάνω στη χλωμάδα τ' ούρανού;

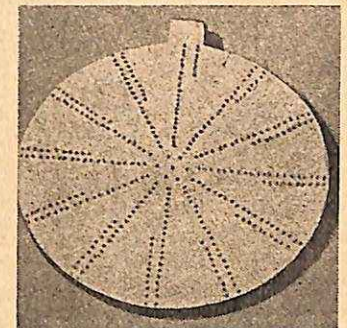
Το βέβαιο ήταν πως το ζωντανό αύτό πλάσμα με τα πελώρια πόδια, προχωρούσε και πλησίαζε με πηδήματα βιαστικά. Θα με είχε ιδή κι' έτρεχε κατ' έπάνω μου.

(Η συνέχεια εις το έπόμενον)

ΤΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΣΤΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΧΩΡΕΣ

Σήμερα βέβαια δεν μπορεί να χωρέση ο νοός μας πως είναι δυνατόν να ζή ο κόσμος χωρίς ήμερολόγιο. Κι' όμως υπάρχουν λαοί, που ζουν χωρίς ήμερολόγιο. Ορίζουν άπλούστατα τον χρόνο με διάφορα περιστατικά, που είναι συνδεδεμένα με τη ζωή τους.

Οι Ιθαγενείς της Ν. Αμερικής, όταν συμφωνούν

Το 'Ημερολόγιον των Έσκιμώων.

να κάνουν μιά δουλειά σέ ώριμες μέρες, έπειδή δεν έχουν ήμερολόγιο για να ιδούν την λήξη της προθεσμίας, δένουν ένα σχοινί σέ κόμπους. Κάθε πρωί με την άνατολή του ήλίου, λύνουν από ένα κόμπο. Και με το λύσιμο του τελευταίου κόμπου καταλαβαίνουν ότι ή προθεσμία έληξε και ότι συνεπώς πρέπει και ή δουλειά να έχη γίνει.

Τέτοιες περιπτώσεις συναντώνται άπειρες σέ μέρη, όπου οι άστρονομικές γνώσεις δεν είναι άξιόλογες μέρες. Γιατί δεν μπορεί φυ-

σικά να βοηθή ήμερολόγιο χωρίς άστρονομία.

Έν τούτοις, το παράξενο είναι ότι διάφοροι έντελώς πρωτόγονοι λαοί έχουν κανει άστρονομικούς ύπολογισμούς που συμπίπτουν άπολύτως με τους ύπολογισμούς των διασημότερων μας άστρονόμων. Το ήμερολόγιο π. χ. που μεταχειρίζονται στη νήσο Βιάλη, είναι χωρισμένο σέ έβδομάδες. Το παλιό ήμερολόγιο των Γερμανών χωρικών άπετελείτο από έπτά σανιδέ-νιες μικρές πλάκες, έπάνω στις όποιες είχαν χαραξει τον μήνα και τις ημέρες.

Στην Κίνα, έπίσης, έπεκράτει άλλοτε ή συνήθεια κάθε 60 χρόνια να παρεμβάλλουν κι' ένα δισεκτον έτος. Έ, αύτους άκριβώς τους ύπολογισμούς άκολουθήσαμε κι' έμείς και προσθέσαμε κάθε 4 χρόνια την 29 Φεβρουαρίου.

Παραδοξότερο όμως — καί... φουτουριστικότερο — άπ' όλα είναι το ήμερολόγιο των Έσκιμώων. Είναι εύλινο κι' αύτό, στρογγυλό όμως. Άποτελείται από ένα δίσκο, στη μέση του όπου έχουν χαραξει έπτά τρύπες που σημαίνουν τις ημέρες της έβδομάδος και γύρω έχουν χαραξει τους 12 μήνες, καθώς και το άθροισμα των ήμερών καθενός.

Στη μέση άκριβώς, εκεί που έξέχει ο δίσκος, είναι ο Ιανουάριος με 31 τρύπες, δεξιά ο Φεβρουάριος με 28 και ούτω καθ' έξης.

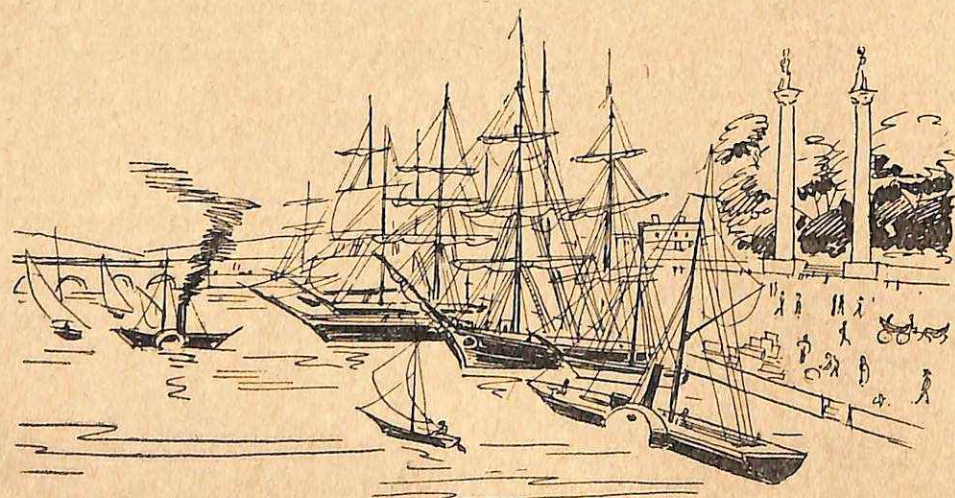
ΖΑΧΑΡΙ ΑΠΟ ΣΦΕΝΔΑΜΝΟ

Είναι γνωστό, πως ή ζάχαρι βγαίνει κυρίως από το ζαχαροκάλαμο, καθώς και από τα κοκκινούλια. Σ' όλο τον κόσμο 150.000.000 κατάρια βγαίνουν από το ζαχαροκάλαμο και 100 εκατομμύρια καντάρια από τα κοκκινούλια. Σήμερα από τα κοκκινούλια βγάζουν ζάχαρι σ' όλες σχεδόν τις Ευρωπαϊκές χώρες, όπως άλλοτε έβγαζαν και στον τόπο μας, στην Λαζαρίνα.

Έκτος από τα κοκκινούλια, ζάχαρι περιέχουν κι' άλλα φυτά, όπως τα σιτηρά, τα καρόττα, ο άδργος (τροπικό φυτό που καλλιεργείται μ' έπιτυχία

από έτών και στον τόπο μας) και οι πατάτες. Σήμερα στην Αμερική βγάζουν ζάχαρι κι' από το φυτόν σφέδαμο του Καναδά, ή σφένδαμος ή ζαχαροφόρος. Δεν πρόκειται για πειράματα που γίνονται, μά για μιά μεγάλη άνθοδσα νέας αμερικανική βιομηχανία, που άποδίδει 500.000 χιλιόγραμμα ζάχαρι τον χρόνο κι' άλλο μισό εκατομμύριο χιλιόγραμμα σιρόπι.

Νομίζουμε πως αύτό το φυτό θα μπορούσε να καλλιεργηθή μ' έπιτυχία σέ πολλά όρεινά μέρη της Ελλάδος.

Πολλά πλοία άντίκρυσαν άγκυροβολημένα στο μεγάλο λιμάνι.

Χίλια δυό σέ μιά σελίδα

Τὰ ἀγάλματα τῶν γιγάντων τῆς νήσου τοῦ Πάσχα.

Πολλές φορές ὡς σήμερα γίνεκε λόγος γιὰ τὰ περίφημα καὶ μυστηριώδη ἀγάλματα τῶν γιγάντων, πού σπάρθηκαν πρὸ χιλιάδων ἐτῶν πάνω στοὺς βράχους τῆς νήσου τοῦ Πάσχα, τῆς ἀνατολικώτερης ξηρᾶς τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ.

Αὐτὸ τὸ νησί ἔχει ἔκτασι 928 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων, κατοικεῖται ἀπὸ 250 ἀνθρώπους καὶ ἀνεκαλύφθη ἀπὸ τὸν Ρότζεντεν τὸ 1722 κατὰ τὴν ἡμέρα τοῦ Πάσχα, ἐξ οὗ καὶ ὠνομάσθη ἔτσι.

Οἱ πρῶτοι κάτοικοι τῆς νήσου εἶχαν πρὸ κόκκινο δέρμα ἀπὸ τοὺς ἄλλους κατοίκους τῆς Πολυνησίας.

Πολλοὶ ἐθνογράφοι, ἱστοριοδίφαι καὶ φυσιοδίφαι ἐνδιεφέρθησαν κατὰ διαφόρους καιροὺς γιὰ ν' ἀνακαλύψουν τὸ μυστήριον πού κρύβει αὐτὸ τὸ μακρινὸ νησί.

Τὰ ἰδιόρρυθμα ἀγάλματά του μὲ τίς κολοσσιαῖες διαστάσεις, εἶναι πελεκημένα

ἐπάνω σὲ βράχους, πού εἶναι μισοσκεπασμένοι ἀπὸ λάθα ἡφαιστείου.

Μιά τελευταία Γαλλοβελγικὴ ἀποστολὴ ἀπεφάνθη, πῶς ἡ νήσος τοῦ Πάσχα διεμορφώθη ἔτσι ἀπὸ κάποια γεωλογικὴ μεταβολή, πού συνέβη πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων καὶ δὲν ἀποκρούουν τὴν ὑπόθεσιν ὅτι αὐτὸ τὸ νησί ἀποτελοῦσε συνέχεια τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, πού βυθίσθηκε πρὸς ἑξέρι ἀπὸ πόσα χρόνια στὸν ὠκεανὸ καὶ ἀπέμεινε μόνο τὸ κομμάτι πού ἀποτελεῖ σήμερα τὸ νησί τοῦ Πάσχα.

Πόσο διαρκεῖ ἡ ζωὴ τῶν ζώων κατὰ μέσον ὅρον

Εἰκοσιτέσσαρες ὄρες: τὸ ἐνήμερον (ἐντομον), ἕξι ἐβδομάδες: ἡ μηλολόνη (ἐντομον), δυὸ μῆνες: ἡ πεταλοῦδα, ὁ ψύλλος, τρεῖς ἔως τέσσαρες μῆνες ἡ μυῖγα, ἕξι μῆνες: τὸ κουνούπι, ἕνα χρόνον: τὸ μυρμηγκι, ὁ γρύλλος, ἡ μέλισσα, τρία χρόνια: τὸ ξιμύριον

τῆς μηλολόνης, ἕξι ἔως δέκα χρόνια ὁ λαγός, ὁ κτῶ ἔως δέκα χρόνια: τὸ πρόβατον, ἡ ἑχίδια, δέκα ἔως δεκαπέντε ὁ σκύλος, δώδεκα ἔως δεκατέσσαρα: τὸ ἀηδόνι, δώδεκα ἔως δέκα πέντε ὁ λύκος, ἡ γάτα, 15 χρόνια: ὁ βάρταχος, 18 χρόνια: ἡ καρδερίνα, τὸ καναρίνι, 20 χρόνια: ὁ φρύνος (εἶδος βατράχου), 25 χρόνια: τὸ βῶδι, 25—30: τὸ ἔλγιο, 30 χρόνια: ὁ ἄετός, 35—40 χρόνια: ἡ ἑλαφός, 40 χρόνια: ἡ καμήλα, 40 χρόνια: ὁ οὐρακοτάγκος, 50 χρόνια: ὁ ἔρωδιος (πουλί), τὸ λιοντάρι, ἡ ἀρκτοῦδα, 100 χρόνια: ὁ ἔσος (ψάρι ποταμοῦ), ὁ κιντίνος (κάρπα, ψάρι), ἡ χελώνα, ὁ παπαγάλος, ὁ ἑλέφας, ὁ ὀξύρυγχος (ψάρι).

Ὁτοκία ἐρπετῶν

Οἱ ἑχιδνες εἶναι ὠζωσώτα καὶ ἐρπετά, δηλαδὴ φέρουν στὸν κόσμον τὰ μικρά τους ζωντανά, καθ' ὅσον αὐτὰ

σπάζουν μόνο των τὸ κέλυφος τοῦ αὐτοῦ των μέσα στὴν κοιλία τῆς μάννας τους, πράγμα πού σημαίνει ὅτι καὶ τὰ μικρά ἑχιδνάκια, πρὶν ἀπ' αὐτὴ τὴ κυοφορία τους, εἶναι περικλεισμένα μέσα σ' αὐτό. Ἐάν, ἀφοῦ σκοτώσῃ κανεὶς μιὰ ἑχιδνα, κατὰ τὴν περίοδον τῆς κυοφορίας τῆς, ἀνοίξῃ τὸ σῶμα τῆς, θὰ βρῇ μέσα διαφόρου ἀριθμοῦ αὐγά με ἀσθεστοῦχο κέλυφος, ἀρκετὰ στερεά.

— Οἱ χελῶνες. μ' ὅλο πού ἀνήκουν στὴν ἰδιαίτη τάξιν τῶν χελωνοειδῶν, εἶναι κι' αὐτὲς ἐπίσης ἐρπετά. Τὰ αὐγά τους, σχήματος ἀκριβῶς σφαιρικοῦ, ἔχουν ἕνα περικάλυμμα συνήθως μεμβρανώδες καὶ κάποτε στερεόν καὶ ἀσθεστοῦχον. Ἡ θηλυκὴ χελώνη τὰ ἐναποθέτει πάνω στὴν ἄμμο, ὅπου ἐκκολάπτονται χάρις στὴν θερμότητα τοῦ ἡλίου. Ἡ νεαρὰ χελώνη βγαίνει ἀπὸ τὸ αὐτό, σχηματισμένη, ὅπως δηλ. θᾶναι περίπου σ' ὅλη τῆς τὴ ζωῇ.

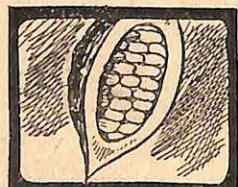

Φιλαγγιτισσαί Σερρῶν μετὰ τοῦ Νομάρχου καὶ τῶν Ἀρχῶν τῆς πόλεως

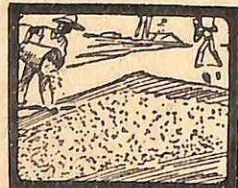
ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Ἡ ΣΟΚΟΛΑΤΑ

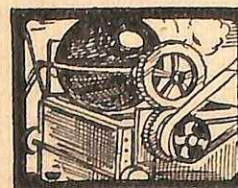
1.— Ἡ κοινὴ σοκολάτα γίνετα ἀπὸ τὸν καρπὸ τοῦ κακάου καὶ ἀπὸ ζάχαρι. Τὸ κακάο δένδρον φύεται στὶς θερμὲς χώρες.

2.— Ὁ καρπὸς τοῦ συλλέγεταί κάθε ἕξι μῆνες. Εἶναι κοκκινωπός, διαστάσεων 15 ἔως 18 ἑκατοστομέτρων καὶ περιέχει 15 ἔως 40 κόκκους.

3.— Οἱ καρποὶ αὗτοὶ ξεφλουδίζονται καὶ ἀφαιροῦνται οἱ κόκκοι, πού εἶναι χονδροὶ ὅπως τὰ κουκκιά. Κατόπιν ξηραίνονται στὸν ἥλιο.

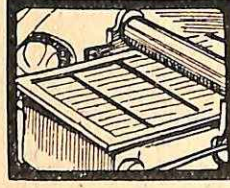
4.— Μετὰ καθουρδίζονται, ὅπως καὶ οἱ κόκκοι τοῦ καφέ καὶ κονιοποιοῦνται.

5.— Ἡ σκόνη αὕτη τοῦ κακάου ἀναμεινύετα με ζάχαρι καὶ παραίγεται ἡ ζύμη τῆς σοκολάτας, ἡ ὁποία εὐθὺς ἀμέσως θεωμαίνεται σ' ἕνα θερμαντήριον 60° βαθμῶν.

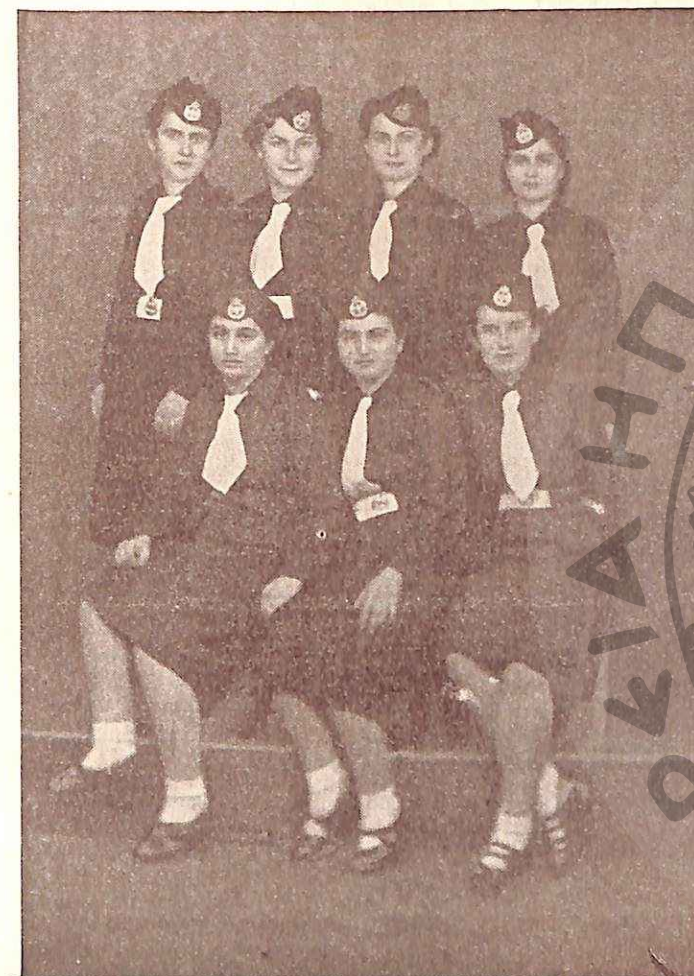
6.— Ἡ ζύμη αὕτη ἀνακατεύετα ἀπὸ ἕνα ἀναμικτήν καὶ τέλος περνᾷ ἀπὸ μιὰ ἐλικοειδῇ μηχανῇ, ὅπως αὕτη πού νεμίζου τὰ λουκάνικα, ἡ ὁποία συμπίεζει τὴν ζύμη καὶ τὴν ἀπαλλάσσει ἀπ' τὶς φυσαλλίδες τοῦ ἀέρος.

7.— Τὰ «λουκάνικα» αὐτὰ τῆς σοκολάτας τοποθετοῦνται σὲ θερμὰ καλούπια σὸ σῆμα τῶν μελλοντικῶν κομματιῶν. Τὰ καλούπια πιέζονται καὶ μετὰ ψύχονται.

8.— Δὲν ἀπομένει πιά παρὰ νὰ βγοῦν τὰ κομμάτια ἀπ' τὰ καλούπια, νὰ περιτυλιχθοῦν σ' ἕνα ψιλὸ χαρτὶ ἀπὸ κατ' ἄλλο καὶ μετὰ σ' ἕνα δεύτερο χαρτὶ ἢ χαρτόνι μετὰ τὴν μάρκα τοῦ ἐργοστασίου.

Ὁμάς Φιλαγγιτισσῶν Σερρῶν

Φιλαγγιτισσαί Σερρῶν μετὰ τοῦ Νομάρχου

Ο χαιρετισμός κατά την είσοδον της Α. Β. Υ. του Διαδόχου Παύλου εις την Διάσκεψιν.

Η Α. Β. Υ. ο Διάδοχος Γενικός Άρχηγός της Ε. Ο. Ν. κηρύσσωσιν την λήξιν της Α' Διασκέψεως της Ε. Ο. Ν.

Ο Άρχηγός έκφωνων τόν εις την σελίδα 491 δημοσιευόμενον λόγον κατά τὸ γεῦμα πού παρέθεσεν ὁ ἴδιος πρὸς τοὺς Περιφερειακοὺς Διοικητάς.

Εις τὸ γεῦμα πού παρέθεσεν ὁ Άρχηγός πρὸς τοὺς Περιφερειακοὺς Διοικητάς καθ' ἣν ὥραν δμιλεῖ ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς Ἀχαΐας.

Μία χαριτωμένη Σκαπάνισσα

Η ΣΕΛΙΣ

Την κοριτσάκι

Φιλικές κουβέντες

ΚΑΛΕΣ ΣΥΝΤΡΟΦΙΕΣ

“Ενας σπουδαίος συντελεστής στην σταδιοδρομία μας και γενικότερα στην δράση μας στην κοινωνία είναι οι συναναστροφές μας.

Πρέπει να ξεύρουμε ότι από μια καλή μας φίλη, προικισμένη με προτερήματα και καλή διαγωγή, πάντοτε θα ωφεληθούμε δίχως κι' εμείς να το καταλάβουμε πώς, θα δούμε τον εαυτό μας να χάνει πολλές κακές συνήθειες και να αποκτά προτερήματα που δεν τα είχε πριν.

“Όπως μπορεί να συμβή και το αντίθετο. Από μια κακή συντροφιά να διαστρέψουμε τον χαρακτήρα μας και την καλή ανατροφή που κοπίασαν οι γονείς μας να μας δώσουν. Αυτό το τόσο λεπτό ζήτημα (ή έκλογη της φίλης), που έχει άφάνταστη σημασία στη ζωή μας, πρέπει κάθε κορίτσι να το προσέξει. “Ας μη ξεχνάμε κάτι που λέμε πολύ συχνά:

«Πές μου με ποιόν πας, να σου πω ποιός είσαι».

Χριστίνα

Τα 250 χρόνια ενός γυναικείου είδους πρώτης ανάγκης

Δεν περνάει χρόνος, μήνας, βδομάδα χωρίς οι εφημερίδες να γιορτάσουν και κάποια εκατονταετηρίδα τότε ενός σημαντικού γεγονότος και τότε ενός ένδοξου άνδρος.

Υπάρχει όμως και μία εφεύρεση ή ανακάλυψη αν θέλετε που ποτέ δεν σκέφθηκαν να την προσέξουν. Κι' όμως η σπουδαιότητά της είναι αρκετά σημαντική.

Πάνε δύομιση αιώνες από τότε που πρωτοφανερώθηκε στην Ολλανδία, ένα μικρό, μικρούτσικο πραγματάκι, απαραίτητο στις γυναίκες.

Από την ημέρα που γεννήθηκε δεν άλλαξε καθόλου μορφή, δεν μεγάλωσε, δεν ετελειοποιήθηκε. Άλλα εξακολουθεί ίδια ακριβώς σαν τότε να χρησιμοποιείται, απλό και φτηνό, όπως ήταν από την πρώτη μέρα, σε όλο τον κόσμο.

Δεν υπάρχει σπίτι ή παλάτι, πολιτεία ή χωριό, όπου να μη μπορεί να βρεθεί κανείς.

Πρόκειται για τη δαχτυλήθρα.

Όταν η μοδίστρα ή η κεντήστρα εργάζεται και φτιάχνει πράγματα που θα θαυμασθούν από πολλών κόσμους, δεν σκέπτεται ποτέ ότι η δόξα της και η γαλήνη της όφειλεται κατά μέγα μέρος στο μικρούτσικο αυτό πραγματάκι.

Να ο θρόνος που κυλοφορεί για την δαχτυλήθρα. Σας τον αναφέρουμε απόφιο και παρόμοιο ακριβώς όπως τον διηγούνται τα βράδια οι μητέρες στα εργατικά κορίτσια τους.

Ήταν λοιπόν, που λέτε, μία φορά και ένα καιρό (πάνε διακόσια πενήντα χρόνια από τότε!) στην Ολλανδία, σε κάποιο χωριουδάκι, μία νέα με μάτια στο χρώμα τ' ουρανού και μαλλιά πιο ξανθά κι' απ' το χρυσάφι. Την λέγαν Μύρ και καθόταν σ' ένα μικρό, γραφικό σπιτάκι περιτειχισμένο από δένδρα και λουλούδια. Όταν έκανε καλό καιρό — έτσι γίνεται στα μέρη του βορρά — κατέβαινε στο περιβόλι της και καθόταν ώρες ν' ακούει το κελάδημα των πουλιών.

Η εμφάνισή της χαιρετιζόταν με ζωηρά χαρούμενα ξεφωνητά απ' τους γείτονες, γιατί όλοι την αγαπούσαν έτσι όμορφη, καλή και σεμνή που ήταν.

“Όταν το καλοκαίρι πέθαινε και έρχόταν το θλιβερό φθινόπωρο, η ώραία Μύρ εγκατέλειπε το περιβόλι και κλεινόταν σπίτι της, όπου ριχνόταν στο κέντημα.

Μία μέρα, καλοκαίρι ήταν, πέρασε ένας ωραίος καβαλλάρης έξω απ' το περιβόλι της Μύρ. Εστάθηκε και της ζήτησε νερό. Εκείνη τουδωσε. Την ρώτησε πώς την λέγαν, τον ρώτησε και αυτή και έμαθε πως ήταν η Νικόλας Βάν Μπενσόντεν, ο μεγάλος δόξαντοπώλης.

Σε λίγες μέρες ο καβαλλάρης ξανάβρε, αλλά ήταν ντυμένος με τα γιορτινά του αυτή τη φορά. Κατέθηκε απ' τ' αλόγο, μπήκε στο σπίτι της Μύρ και πήρε τη μητέρα της ίδια-τέρως για να της πη κάτι.

“Ύστερα από μία βδομάδα γίνηκαν οι γάμοι τους στο κάτασπρο εκκλησάκι του χωριού. Κάποτε η Μύρ κατάλαβε πως θα γινόταν μητέρα. Κι' από τότε άρχισε να μη σκέπτεται άλλο παρά το πώς να ετοιμάσει ωραία και φανταχτερά «φωτίκια» του παιδιού.

Μά η δουλειά ήταν πολλή και κοπιαστική και τα χεράκια της Μύρ τόσο εδαίσθητα. Σε κάθε βελονιά τα δαχτυλάκια της μάτωναν και μαζί μ' αυτά λέκιαζε και το κέντημα.

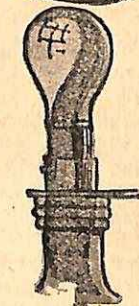
Πώς να διορθωθεί το κακό;

Ο καυμένος ο δαδαντοπώλης βασανιζόταν, βασανιζόταν, αλλά δεν μπορούσε να βρή γιατρικό. “Όσπου σε μία στιγμή τοδρε μία φαινή ιδέα. Δεν θα μπορούσε τάχα αυτός, έτσι επιδέξιος που ήταν, να φτιάξει ένα μικρούτσικο πραγματάκι χρυσό, ένα ψεύτικο δαχτυλάκι, για να το φορά η γυναίκα του; Θά την ευχαριστούσε τόσο πολύ αυτό και θα μπορούσε να εργάζεται με περισσότερο κέφι η όμορφη Μύρ.

Κι' έτσι γεννήθηκε η δαχτυλήθρα! Και σε λίγο καιρό μέσα διαδόθηκε σε όλον τον κόσμο. Γιατί οι φίλες της Μύρ θέλησαν κι' αυτές να αποκτήσουν το κομψό και χρήσιμο αυτό πραγματάκι.

Το χαριτωμένο αυτό γεγονός φαίνεται πως έγινε τον χειμώνα του 1688. Πάνε λοιπόν 250 χρόνια ακριβώς από τότε που εφευρέθηκε η δαχτυλήθρα.

ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΛΑΜΠΕΣ ΜΕ ΤΟ... ΤΙΠΟΤΑ

“Ενα ωραίο και κομψό αμπαζούρ και μία ωραία λαμπίτσα για το δωμάτιό σας... Τι χρειαζόμαστε για να φτιάξουμε;

“Ακούστε πώς μπορείτε να τις φτιάξετε μόνες σας, χρησιμοποιώντας ένα μπουκάλι ή ένα στρογγυλό κουτί κονσέρβας.

α') Με το μπουκάλι πρώτα.

“Ας υποθέσουμε πως το γυαλί του μπουκαλιού είναι πράσινο ή ό,τι άλλο χρώμα.

Για να το σπλάσειτε με φτιάχνετε με ένα χρωματιστό σπάγγο.

γ) Την μπορντούρα που βλέπετε στην εικόνα μας.

“Αν θέλετε μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μαλλί χοντρό αντί για σπάγγο ή να πλέξετε μία χοντρή αλυσίδα.

Το αμπαζούρ θα το φτιάξετε από χαρτί ταπεταρίας σε χρώμα αντίθετο από το χρώμα της μπουκάλας και θα το γαρνίρετε με σπάγγο ή μαλλί όπως και τη λάμπα.

“Απάνω και κάτω στο αμπαζούρ θα βάλετε μία μπορντούρα από τριπλό μαλλί. Στο λαμό της μπουκάλας θα προσαρμόσετε μία ηλεκτρική λάμπα και από πάνω θα στερεώσετε το αμπαζούρ.

β') Το κουτί της κονσέρβας θα το βάψετε με ριπολίνα μπλέ ή ποικίλο ψήλα και μπλε σκουρο κάτω, “Υστερα θα ζω-

“Αν θέλετε μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μαλλί χοντρό αντί για σπάγγο ή να πλέξετε μία χοντρή αλυσίδα.

Το αμπαζούρ θα το φτιάξετε από χαρτί ταπεταρίας σε χρώμα αντίθετο από το χρώμα της μπουκάλας και θα το γαρνίρετε με σπάγγο ή μαλλί όπως και τη λάμπα.

“Απάνω και κάτω στο αμπαζούρ θα βάλετε μία μπορντούρα από τριπλό μαλλί. Στο λαμό της μπουκάλας θα προσαρμόσετε μία ηλεκτρική λάμπα και από πάνω θα στερεώσετε το αμπαζούρ.

β') Το κουτί της κονσέρβας θα το βάψετε με ριπολίνα μπλέ ή ποικίλο ψήλα και μπλε σκουρο κάτω, “Υστερα θα ζω-

“Αν θέλετε μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μαλλί χοντρό αντί για σπάγγο ή να πλέξετε μία χοντρή αλυσίδα.

Το αμπαζούρ θα το φτιάξετε από χαρτί ταπεταρίας σε χρώμα αντίθετο από το χρώμα της μπουκάλας και θα το γαρνίρετε με σπάγγο ή μαλλί όπως και τη λάμπα.

“Απάνω και κάτω στο αμπαζούρ θα βάλετε μία μπορντούρα από τριπλό μαλλί. Στο λαμό της μπουκάλας θα προσαρμόσετε μία ηλεκτρική λάμπα και από πάνω θα στερεώσετε το αμπαζούρ.

β') Το κουτί της κονσέρβας θα το βάψετε με ριπολίνα μπλέ ή ποικίλο ψήλα και μπλε σκουρο κάτω, “Υστερα θα ζω-

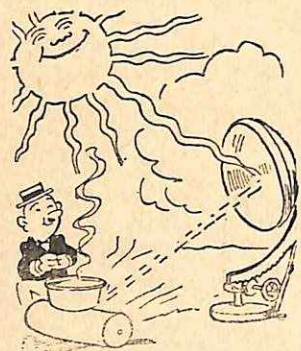
“Αν θέλετε μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μαλλί χοντρό αντί για σπάγγο ή να πλέξετε μία χοντρή αλυσίδα.

Το αμπαζούρ θα το φτιάξετε από χαρτί ταπεταρίας σε χρώμα αντίθετο από το χρώμα της μπουκάλας και θα το γαρνίρετε με σπάγγο ή μαλλί όπως και τη λάμπα.

Ο «χρυσούς άνδραξ» είναι ή παρά της ήλιακής θερμότητας παραγομένη ενέργεια, όπως «λευκός άνδραξ» είναι ή ενέργεια που παράγεται από τὰ τρέχοντα νερά ή απ' τις πτώσεις τών νερών.

Έχει υπολογισθή ότι ο ήλιος εκπέμπει κατ' έτος στη γη, στο ισοπέδον του Ισημερινού, μίαν ποσότητα θερμότητας ίσην προς εκείνην που θα παρήγεν ένα στρώμα ελαίου πάχους 25

έκατοστομέτρων. Μ' άλλα λόγια υπό τις τροπικές χώρες μιά επιφάνεια εδάφους 10 τετραγωνικών μέτρων, παίρνει από τόν ήλιο, κατά την διάρκεια ενός έτους, τόσην θερμικήν ενέργειαν, όσην αναδίδει ή καύσις 3-1)2 τόννων άνθρακος.

Στην Αίγυπτο, στο Μεαντί, κοντά στο Κάιρο, έχει κατασκευασθή, από το 1912 ήδη, το πρώτον «ήλιακόν έργοστάσιον». Είναι κατασκευασμένον από 5 μεγάλους άντανakλαστικούς καθρέπτας, συνολικής επιφανείας 1200 τετρ. μέτρων, προσωρισμένον να συγκεντρώνη την ήλιακήν θερμότητα πάνω στα νερά που χύνονται σε μεγάλες δεξαμενές, ή οποία θερμότης τὰ κάμνει ν' αναθράζουν. Ο άτμός που παράγεται κατά τόν τρόπον αυτόν μπορεί να κινήση μιά μικρή άτμομηχανή.

Στην Αμερική, στην κορυφή του όρους Ουίλσον — όπου βρίσκεται το μεγαλύτερον άστεροσκοπείον του κόσμου — έχει εγκατασταθή ένας πελώριος καθρέπτης, που περιστρέφεται συγχρόνως με τόν ήλιο.

Κατά τόν τρόπον αυτόν, σε κάθε ώρα της ημέρας, ο καθρέπτης αυτός τραβά τις ήλιακές ακτίνες, τις οποίες συγκεντρώνει επί ενός σωλήνος γεμάτου έλαιον, το όποιον συγκρατείται έτσι διαρκώς σε μιά ύψωμένη θερμοκρασία.

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΑΡΡΟΣΤΟΣ

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ...

Σ την εξώπορτα ενός σπιτιού μεσαίας τάξεως.

Ο ΓΙΑΤΡΟΣ (με τὸ καπέλλο στο χέρι). — Έδω, κυρία μου, μένει, όπως με είδοποίησαν, ένας μικρός άρρωστος;

Η ΚΥΡΙΑ. — Μάλιστα, γιατρέ, έδω είναι, περσάστε σας παρακαλώ.

(Ο γιατρός ακολουθεί την κυρία στο έσωτερικό του σπιτιού).

Η ΚΥΡΙΑ. — Αχ, γιατρέ μου, πρόκειται για τὸ μικρό μου αγοράκι. Φαντασθήτε ότι, τὸ πουλάκι μου, δέν ξέρω πῶς, από τὸ πρώτο δλοένα πέφτει.

Ο ΓΙΑΤΡΟΣ. — Πέφτει!

Η ΚΥΡΙΑ. — Μάλιστα, γιατρέ, δλο πέφτει.

Ο ΓΙΑΤΡΟΣ. — Αυτό είναι πολύ περίεργο! Πόσων χρονών είναι;

Η ΚΥΡΙΑ. — Τεσσεράμισι, γιατρέ μου.

Ο ΓΙΑΤΡΟΣ. — Διάβολε, σ' αυτή την ηλικία! Και πῶς τῶπαθε;

Η ΚΥΡΙΑ. — Δέν καταλα-

βαίνω τίποτε. Χθές τὸ βράδυ ήταν μιά χαρά τὸ χρυσό μου καὶ χοροπήδαγε σά λαγός σ' δλο τὸ σπίτι. Σήμερα τὸ πρώτῃ πῆνα, όπως συνήθως, νὰ τὸ έτοιμάσω για νὰ τὸ πλύνω. Τοῦ φόρεσα τις καλτσίτσες του, τοῦβαλα τὸ παντελόνι του καὶ τοῦ πέρασα τὰ πόδια του από τὰ μπατζάκια, Πάφ, πέφτει!

Ο ΓΙΑΤΡΟΣ. — Ένα άποόσεκτο βήμα. Ίσως.

Η ΚΥΡΙΑ. — Περιμένετε! Τσακίζομαι άπ' τὴ βία μου, τ' άνασηκώνω. Πάφ, πάλι πέφτει για δεύτερη φορά. Κατάπληκτη, τὸ ξανασηκώνω. Πάφ, κατά γῆς! Καὶ αυτό συνεχίσθηκε ξέ-έπτά φορές ακόμα.

Ο ΓΙΑΤΡΟΣ. — Μά αυτό καταντᾶ περισσότερο από περίεργο. Μπορῶ νὰ δῶ τόν μικρό, κυρία μου;

Η ΚΥΡΙΑ. — Βεβαίότατα.

(Βγαίνει κι' ύστερα από λίγο ξαναπαίνει κρατώντας στην άγκαλιά της τὸ μικρό της αγοράκι, που τὰ

μαγουλάκια του είναι ροδοκόκκινα από ύγεια. Είναι ντυμένο μ' ένα πανταλόνι καὶ μιά άνοιχτή μπλουζα στολισμένη με διάφορα άποξηραμένα γλυκίσματα).

Ο ΓΙΑΤΡΟΣ. — Είναι ύπερογο αυτό τὸ παιδί! Αφηστέ το. σās παρακαλώ, από τὴν άγκαλιά σας. (Η μητέρα ύπακούει. Τὸ παιδί πέφτει). Μιά φορά άκόμη, σās παρακαλώ.

(Η μητέρα ξαναύπακούει. Τὸ παιδί πέφτει).

Η ΚΥΡΙΑ. — Ας ξαναδοκιμάσω με άκόμα.

(Τὸ παιδί άφίνεται για τρίτη φορά σὰ πόδια καὶ άμέσως ακολουθεῖ ή πτώσις τοῦ μικροῦ άσθενούς, που δλοένα πέφτει).

Ο ΓΙΑΤΡΟΣ (σκεπτικός). — Αυτό είναι πρωτόκουστο! (Στὸ μικρό άρρωστο, που κρατᾶ τὴ μητέρα του από τὸ μπράτσο). Πές μου, μικρέ μου φίλε, μήπως πονεῖς πουθενά;

Ο ΤΟΤΟΣ. — Όχι...

Ο ΓΙΑΤΡΟΣ. — Κοιμήθηκες καλᾶ ψές βράδυ;

Ο ΤΟΤΟΣ. — Ναί...

Ο ΓΙΑΤΡΟΣ. — Καὶ έχεις βρεξι σήμερα τὸ πρώτῃ; θά- τρωγες μ' εύχαριστήσί σου λίγη σουπίτσα;

Ο ΤΟΤΟΣ. — Μάλιστα...

Ο ΓΙΑΤΡΟΣ. — Έ, τότε δέν χωρεῖ άμφιβολία. Πρόκειται περί παραλυσίας.

Η ΚΥΡΙΑ. — Περί παρα...

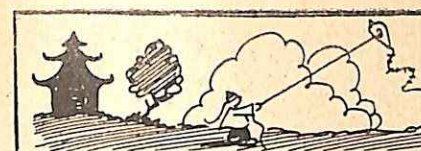
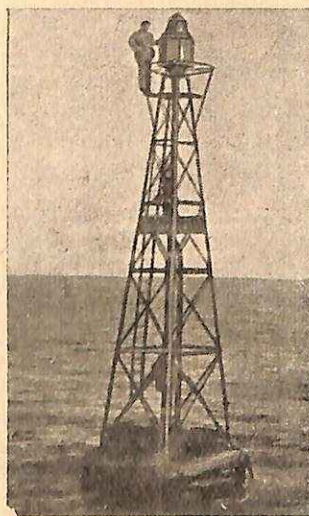
Ω Θεέ μου!

(Σηκώνει τὰ χέρια της στὸν οὐρανό. Τὸ παιδί πέφτει).

Ο ΓΙΑΤΡΟΣ. — Αλλοίμονον! Μάλιστα, κυρία. Πλήρης παραλυσία τών κάτω άκρων. Έξ άλλου θά δῆτε μόνη σας τώρα ότι τὰ πόδια τοῦ μικροῦ έχουν πάθει τελεία άνασθησία. (Καθῶς μιλά πλησιάζει τόν μικρό κι' έτοιμάζεται νὰ κάμη τὴ δοκιμὴ που ένδεικνυται. ό- πότε ξαφνικά) — Α! μὰ τί είναι αυτό... τί είν' αυτό που βλέπω... (Καὶ ξεσπώντας άμέσως). Αμε σὸ καλό, κυρία μου, τί μου ψέλνεται τόση ώρα με τὴν παραλυσία σας!

Η ΚΥΡΙΑ. — Αλλά, γιατρέ...

Ο ΓΙΑΤΡΟΣ. — Φυσικά καὶ δέν μπορεί νὰ σταθῇ σὰ πόδια του... Αφοῦ πιάσατε καὶ τοῦ βάλατε τὰ δύο του πόδια μέσα σὸ ἴδιο μπατζάκι τοῦ πανταλονιού!

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΕΤΕ...

Ο ΧΑΡΤΑΕΤΟΣ

Τ ήν άλλη έβδομάδα, μαζί με τὸ Τριώδιο, αρχίζει καὶ ή περίοδος τοῦ χαρταετοῦ. Γιοῖς νέος άλήθεια δέ μέθυσε με τὴ χαρά τοῦ παιχιδιού αὐτοῦ, που τόν κάνει για πρώτη φορά νὰ σκεφθῇ τὴ δύναμι τοῦ αέρα; Καὶ όμως, στίς αρχές της έμφανισέως του ο χαρταετός κάθε άλλο παρά παιχιδί παιδιῶν ήταν.

Ήταν ένα σοβαρό επιστημονικόν καὶ στρατιωτικόν συγχρόνως όργανον καὶ μόνον διά μέσου τών αἰώνων μετεβλήθη σιγά-σιγά σε παιχιδί τών παιδιῶν.

Τόν χαρταετόν, τόν μακρινόν αὐτόν πρόγονον τοῦ αεροπλάνου, εφεῦρε στήν Κίνα ο στρατηγός Χό-Σιν άκριβῶς τὸ 206 π. Χ. Τὴν εποχὴ εκείνη ο στρατηγός Χό-Σιν πολιορκούσε μίαν λίαν σπουδαίαν σημασίαν πόλιν καὶ καθῶς οἱ πολιορκούμενοι δέν άπεφάσιζαν νὰ παραδοθοῦν, σκέφθηκε νὰ σκάψῃ ένα μακρινό ύπόγειον πού, ξεκινώντας από τόν καταυλισμό του θά περνούσε κάτω άπ' τὰ έχθρικά τεῖχη καὶ θά κατέληγε σὸ μέσο της πολιορκουμένης πόλεως, άκριβῶς κάτω από τὸ άνακτορο τοῦ κυβερνήτου. Πρίν όμως άρχίσῃ τις σχετικές εργασίες ήθελε νὰ ξερῇ έπακριβῶς τὴν άπόστασι που χωρίζε τόν καταυλισμό του από τὸ άνακτορο, όπου θά κατέληγε πολεμώνας.

Τότε λοιπόν σκέφθηκε τὴν κατασκευή ενός είδους μεγάλου ύφασμάτινου πουλιού, τὸ όποιον, άφοῦ έδεσαν με σπάγγο, άφησαν νὰ μεταφερθῇ υπό τοῦ ανέμου ως πάνω από τὴν κατοικία τοῦ πολιορκουμένου κυβερνήτου. Μετά άπ' αὐτὸ δέν άπέμεινε στὸν Χό-Σιν παρά νὰ μετρήσῃ τὸ μήκος τοῦ σπάγγου που συγκρατοῦσε τόν χαρταετὸ καὶ τὴν γωνία που σχημάτιζε ο σπάγγος αὐτός με τὸ έδαφος για νὰ βρῇ, μ' ένα πολύ άπλόν ύπολογισμόν, χωρὶς κόπο τὴν ζητούμενην άπόστασιν.

Μέσα σε λίγο χρονικὸ διάστημα ή χρησιμοποιήσις τοῦ χαρταετοῦ διεδόθη καταπληκτικῶς καὶ ὑπῆρχαν στήν Κίνα ως καὶ σ' δλόκληρον σχεδόν τὴν Απω Ανατολήν τεχνίται, που κατεσκεύαζαν θαυμασίους

χαρταετούς, αληθινὰ έργα τέχνης.

Στὸ Σιάμ, επί πολλά χρόνια, τὴ στιγμή που ο αὐτοκράτωρ πηγαινε νὰ κοιμηθῇ, τὸ άνακτορικόν προσωπικόν ὕψωνε ένα πολυτελέστατον χαρταετόν, που έπρεπε νὰ παραμένῃ στὸν αέρα όσο διάστημα ο αὐτοκράτωρ έκοιμάτο. Υπέθεταν άσφαλῶς ότι κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ ὕπνου του ο αὐτοκράτωρ χρησιμοποιοῦσε τόν σπάγγον τοῦ χαρταετοῦ για νὰ... τηλεφωνῇ στὰ άνωτερα πνεύματα καὶ νὰ τὰ συμβουλευέται για τὴν καλλίτερα διοίκησι τοῦ βασιλείου.

Σιγά-σιγά ο χαρταετός εξέλιχθη εἰς έθνικὸ παιχιδί τών Κινέζων καὶ δέν ήταν μόνον τὰ παιδιὰ που διεσκέδαζαν με αὐτόν, αλλά καὶ οἱ γονεῖς τους, που παρακολουθοῦσαν πάντοτε από κοντὰ τὸ παιχιδί αὐτό. Κατεσκεύαζαν ιδιαιτέρως θαυμάσιους χαρταετούς με μουσικὴν ανάλογον με τις αἰολικές άρπες:

ΟΙ ΘΕΡΜΕΣ ΠΗΓΕΣ

Τὰ γκέυζερ είναι διαλείπουσες θερμές πηγές, που κατά διάφορα περιδικά διαστήματα εκτοξεύουν πελώριες στήλες ζεστοῦ νερού. Αὐτὸ τὸ φαινόμενον έχει σχέση με τὰ ήφαιστεια.

Η όνομαστοτέρη φυσική αὐτὴ πηγή βρίσκεται στήν Ουέλλστον τών Ηνωμένων Πολιτειών, καθῶς επίσης καὶ στήν Ισλανδία, τὴ Νέα Ζηλανδία καὶ σε μικρότερη

Πνέοντας ο άνεμος πάνω στους ιδιότυπους εκείνους χαρτετούς, άφινε ν' ακούεται μιά περίεργος μουσική.

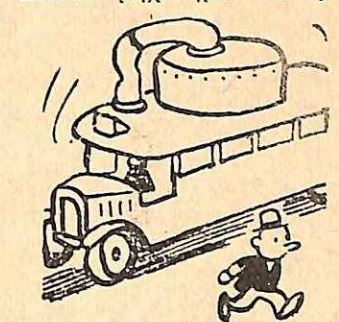
Κατὰ τόν 18ον αἰώνα ο χαρταετός, άφινε ν' ακούετο δεδομένος τόσο στήν Εὐρώπην, όσο καὶ στήν Αμερικήν. Έχρησιμοποιήθη καὶ τότε κατά τρόπον έπιστημονικόν καὶ είναι άρκετόν νὰ υπενθυμίσωμεν πῶς ο Φραγκλίνος έπέτυχε, με τὴ βοήθεια ενός χαρταετοῦ, μιά μέρα θυέλλης, ν' ανακαλύψῃ τὸν ατμοσφαιρικόν ηλεκτρισμόν. Αλλά καὶ στήν εποχὴ μας άκόμη, λίγα χρόνια πρό τοῦ μεγάλου πολέμου, χάρις στὸν τελειοποιημένον χαρταετόν έλήφθησαν οἱ πρώτες έναέριες φωτογραφίες.

Η ίπταμένη αὐτὴ μηχανή — αν μπορῇ νὰ τὴν πῇ κανεῖς έτσι — προσέφερεν έπίσης μεγάλες ὑπηρεσίες εἰς τὴν αεροπορία, διότι χάρις σ' αὐτὴν έμελετήθησαν τὰ ρεύματα τοῦ αέρος καὶ διάφοροι ατμοσφαιρικοὶ νόμοι.

«Ξυλαέριον»

Π ρὸ έτῶν στὸ «Σαλόνι Αυτοκινήτων» τών Παρισίων εἶχεν εκτεθῇ ένας τύπος αυτοκινήτων, μεταφορικῶν καὶ τουριστικῶν, που λειτουργοῦσαν με ξύλα αντί άλλης καυσίμου ὕλης.

Τὸ πίσω μέρος τών αυτοκινήτων εκείνων, όπου συνήθως είναι ή αποθήκη βενζίνης ή ένα είδος μπαούλου, εἶχε αντικατασταθῇ μ' ένα είδος κιωτίου, που περιείχε ένα μικρόν λέβητα, που τόν έγέμιζαν με ξύλα. Εἰδικὸ μηχανήμα διύλιζε

μετὰ τὰ άναμμένα μέσα σε κλειστὸ δοχεῖο ξύλα κι' άπὸ τὸ άπόσταγμα αὐτὸ παρήγετο ένα άέριον, ανάλογον περίπου με τὸ φωταέριον, που έχρησιμοποιεῖτο στὸ νὰ δίδη κίνησιν σ' ένα μοτέρ τοποθετημένο στὸ μπροστινὸ μέρος τοῦ αυτοκινήτου.

Τὰ αυτοκίνητα αὐτὰ με τὰ «ξύλα» ή καλλίτερα «αεριογόνα» (δηλ. έφωδιασμένα με μίαν εγκατάστασι παράγουσαν άέριον), δέν χρησιμοποιοῦσαν άλλου είδους καύσιμον ὕλην καὶ μπορούσαν νὰ προσφέρουν κάθε είδους ὑπηρεσίαν, ιδίως στίς δασώδεις περιοχές.

Καὶ έπειδὴ δλόκληρος σχεδόν ή ποσότης βενζίνης, που καταναλίσκεται στήν Γαλλία, εισάγεται από τὸ έξωτερικό, οἱ αρχές υπεστήριζαν με κάθε τρόπο τὸν τούς κατασκευαστάς, όσο καὶ τούς άγοραστάς αυτοκινήτων «αεριογόνων», σε τρόπο ώστε πολλά αυτοκίνητα σήμερα νὰ είναι έφωδιασμένα με παρόμοιες εγκαταστάσεις.

Τελευταίως, στή Νίκαια, έκαμαν πειράματα αυτοκινήτου με «ξύλα», που δέν διαφέρει έξωτερικῶς κατά τίποτε τών συνηθισμένων αυτοκινήτων. Έάν τὰ τροχοφόρα αὐτὰ άποδώσουν καλά άποτελέσματα, γρήγορα θά γενικευθῇ ή χρησιμοποίησίς τους.

Εἰδικῶς για τὸ Παρίσι μελετᾶται ή κατασκευή αυτοκινήτου, που νὰ μπορῇ νὰ λειτουργῇ με φωταέριον.

Ένα κεφάλαιο από το
ρομάντζο της Σίτσας
Καραϊσκάκη, ο «Γυιός
της Καλογρηάς».

ΤΟ ΞΕΡΡΙΖΩΜΑ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Είχε μεγάλα σχέδια ο Βλαχάδας, γιατί πραγματικά ήτανε μεγαλεπήβολος.

Ο γέρο-Μπότσαρης τον υποδέχτηκε στην πόρτα της αύλης. Με μεσαίο άναστημα, γερός, μαυριδερός, τριαντάρης. Μέσα στα σοβαρά του μάτια φαινόταν η αποφασιστική του ψυχή. Οι άλλοι σαν τον είδαν σηκώθηκαν. Πήγανε κατεπάνω του και του δώσαν το χέρι.

— Καπετάν Μπότσαρη, λέγει στο γέρο-Νότη, πέρασα από εκεί που μοιράζουν τώρα τις ζωτροφίες στο Δημαρχείο. Οι Σουλιώτες μου φάνηκαν σαν βρυκόλακες! Μάτια βαθειά φλογισμένα, μάγουλα κόκκαλα. Σας έκανε ο Άλλης να φτάσετε στην άκρη του τάφου, είπε με λυπημένο ύφος. Γι' αυτό σας λέγω δεν υπάρχει τίποτε άλλο από την καταστροφή του. Τότε μόνο θα μ'ας αφήση ησυχούς. Οι άνδρες πρέπει να φάνε καλά δυο-τρεις μέρες, ν' αποχτήσουν πάλι τη σβελτοσύνη και τη δύναμή τους. Γιατί εδώ δεν φτάνει μόνο η δύναμη της ψυχής. Κοντά σ' αυτή τα πόδια και τα χέρια!

Κουβέντισαν ακόμα καμιά μισή ώρα με σιγανή φωνή. Ο Βλαχάδας μιλούσε:

— Πρέπει μία φορά να καταλάβουμε, πώς ή κλεφτοურιά είναι κεχρή παραδομένο στο νερόμυλο τα δόντια. Αν δεν κουνήσουμε σύντομα τα χέρια μας όλοι μαζί, σπειρί δεν θα μείνη άκέραιο!

Στο τέλος ξεκίνησε ο καθένας για το γιατάκι του.

Ο καπετάν-Μπότσαρης είχε πάλι την καρδιά γεμάτη ελπίδες και χαρά. Σαν να ξεφτύλιζε ένα χέρι της ζωής του το καντήλι κι' έρριχνε στην καρδιά του πάλι όλη τη ζέση και την όρμη της νιότης.

— Γκόλφω, στρώσε το στρώμα κοντά στο παράθυρο για να κοιμηθώ. Θέλω ν' ακούγω τί γίνεται από κάτω. Έλυσες τα σκυλιά στην αυλή;

Σαν ξαπλώθηκε ο Γιώργος στο γιατάκι του, πάνω σ' ένα σανιδένιο πάγκο στο χάνι, στρωμένον με μία φλοκωτή, δεν μπορούσε να κοιμηθί. Τα δυο αδέρφια, οι καπεταναίοι, στον ίδιο χώρο ρουχάλιζαν. Κάπου μακριά ούρλιαζαν μερικά σκυλιά. Η νύχτα ήτανε ήσυχη, σκοτεινή. Καθώς ήτανε ντυμένος στο στρώμα του ο Γιώργος, σηκώθηκε, ξεκρέμασε από το στύλο την τζελεμπία του και βγήκε κλείνοντας πίσω του σιγά-σιγά την πόρτα. Το Σούλι κοιμότανε, οι κορφές πέρα χάνονταν μέσα στο

σκοτάδι, που είχε γίνει πιο πηχτό τώρα που επρόκειτο να ανατείλει το φεγγάρι.

Ο Γιώργος ήτανε σέ υπερδιεγεραι από τα γεγονότα των τελευταίων ημερών. Δεν μπορούσε να κλείση μάτι. Οι περιπέτειες, που τόσο του άρεσαν. Το φευγικό του από τη φυλακή, έπειτα από ένα χρόνο και δυο μήνες, ή τραγωδία της Φροσύνης—τώρα κάθε κλαρί, κάθε πουλί ήξερε το τραγούδι της. Έπειτα οι πορείες, για να φτάση τον Λεπενιώτη και τον Κατσαντώνη. Πρωτοπαλληκαρο κι' όλος! Μικρό το τάγμα, μα τόνωμα δοξασμένο! Η απογευματινή μάχη, το πέρασμα και τώρα στο Σούλι με την Γκόλφω... Έδώ σταμάτησε κάμποσην ώρα. Τα μάτια της! Καί χίλιες λαχτάρες γεννιόντουσαν μέσα στη νεανική του καρδιά!

Περνούσε από το σπίτι της. Τα σκυλιά γαύγιζαν. Προσπέρασε. Έπειτα ο Σαμουήλ, που τόσο μιλούσαν γι' αυτόν. Μιά περιέργεια και μία άκατανίκητη έπιθυμία γεννήθηκαν αυτή την ώρα μέσα του. Αυτός θάναυ άλλος άνθρωπος, σκέπτεται. Λένε πως φανερώνεται και σ' άλλα μέρη, που βρίσκονται σέ κίνδυνο. Ο Σαμουήλ... Έλεγε και ξανάλεγε τόνόμα του άθελα. Περπατούσε κάμποσην ώρα. Κάπου-κάπου συναντούσε τις βάρδιες. Νόμιζαν πως ήτανε κι' αυτός φρουρός, γιατί είχε κι' αυτός στον ώμο κρεμασμένο το τουφέκι. Πήγαινε κατά το Κοδύκι, που ήτανε σαν αποθαμένο πάνω από τον γκρεμό. Το μοναστήρι. Πέρασε. Κάπου εκεί άναβε ένα κερί. Από το μικρό παράθυρο φαινόταν σαν ματάκι φωτεινό μέσα στη νύχτα.

Ο Γιώργος μπορούσε να βλέπη δυνατά σαν λύγκας μέσα στη νύχτα. Περπάταγε σταθερά. Σαν έφταζε κοντά στο παράθυρο, μία μορφή έστριβε σκύθοντας τη γωνιά. Ο Γιώργος με γατίσια σβελτοσύνη τον έπιασε.

«Σταμάτα», του λέγει. «Τί ζητάς εδώ;»
«Έσύ τί ζητάς εδώ», του λέγει ο άλλος φοβισμένα.
«Έμένα μ' έβγαλε ο δρόμος μου».

«Κι' έμένα ο δικός μου!»
Στο γέρι του άγνωστου άστραψε ένα μαχαίρι.

Με μία δυνατή χτυπιά ο Γιώργος στην κλειδώσι του χεριού, τον έκανε να το αφήση να κυλήση χάμου. Ο κρότος αντίλαλησε μέσα στην αυλή του μοναστηριού, τη γεμάτη ήσυχία.

Από το φωτισμένο παράθυρο μία φωνή ρώτησε:
«Ποιός είναι τέτοιαν ώρα;»
Σέρνοντας τον άγνωστο, ο Γιώργος, στάθηκε μπρο-

στά στο Σαμουήλ, που καθισμένος σταυροπόδι στο πάτωμα, καταγίνονταν να γεμίση φυσέκια. Δεξιά ο ναργιλές του σβυσμένος κι' άριστερά μία γραφή, ένα παλιό βιβλίο, ανοιχτό. Το κερί ήτανε μακριά βαλμένο πάνω στο περβάζι του παραθυριού.

«Σαμουήλ», λέγει ο Γιώργος σαστισμένος από τ' αντίκρουσμα της μορφής εκείνης, που αλήθεια ήτανε έτσι ξωτική, όπως την έλεγαν. «Αυτός εδώ κακό σου έβουλευότανε. Γιατί κανείς καλός άνθρωπος δεν στέκει κουρνιασμένος κάτω από ξένο παράθυρο, ούτε ξιπάζεται όταν ακούη βήμα, μα ούτε και σέρνει το μαχαίρι δολοφονικά».

Ο Σαμουήλ σηκώθηκε. Άψηλός, λιγνός, χαμένος στα γένεια, στα φρύδια, στα μαλλιά, χλωμός, με μάτια βαθουλά, σά να μην είχαν πάτο, κύτταξε καλά τον Γιώργο μ' ένα βλέμμα, που περνούσε σαν βόλι τη ραχοκοκαλιά. Ο Σαμουήλ βαστούσε ένα φυσέκι ακόμα στο χέρι, ο νέος βαστούσε ακόμα από το γιακά τον άγνωστο.

«Μου θυμίζεις δυο φιλικά μάτια της νιότης μου», λέγει ο Σαμουήλ. Η φωνή του ήτανε βαθειά και μελωδική. Ο Γιώργος άκουγε για πρώτη φορά τέτοια φωνή. «Τα ίδια μάτια τα μελαγχολικά και τα βαρειά», έξακολουθούσε ο καλόγερος, «που δίνουν ένα πόνο στο πρόσωπο, κάνοντάς το τόσο συμπαθητικό!» Κι' έπειτα λέγει σιγά:

«Αυτός που κρατάς δεν είναι τίποτε. Είναι ένας δειλός. Ο Πήλιο-Γκούσης. Όλοι τον ξέρουν στο Σούλι. Μόνο πεινάει κι' αυτός!»

«Ανοίξε ένα έρμαρι. Χτύπησε μισό μαύρο ψωμί, που ήτανε μέσα εκεί, πάνω στο γονάτο του, έρριξε το πιο μεγάλο κομμάτι στον γονατισμένο ακόμα Γκούση.

«Δρόμο», του λέγει, «δεν έχεις δουλειά εδώ να τριγυρίζεις τη νύχτα. Τα πνεύματά θα σου βγάλουν τα μάτια, σαν έρθης άλλη φορά».

Κι' έφυγε συρράμενος ο Πήλιο Γκούσης, αρπάζοντας το ψωμί, χωρίς να βγάλη πιά λέξι από το στόμα του.

Ο Γιώργος στέκονταν ακόμα σαν απολιθωμένος, κυττώντας κάθε κίνηση του Σαμουήλ.

«Κάτσε», του λέγει δείχνοντας ένα χαμηλό σκαμνί. «Ήξερα πως θάρχόσουνά απόψε. Βλέπεις, σέ περίμενα. Και το κερί μου έθαλα επίτηδες στο παράθυρο. Άλλη φορά, σαν δουλεύω το βράδυ με μαρπούτι, το βάζω πάντα στη γωνιά εκείνη την άκρην. Μα απόψε θάβαλα για σένα. Τόθαλα για να βρής εύκολα το δρόμο».

Ο Γιώργος άνοιγε τα μάτια πιο πολύ και δεν ήξερε τι να πη. Γενότανε σαν ένα μικρό παιδί, που περίμενε να του λύσουν κάποιο μυστήριο. Κάθονταν συμμαζεμένος πάνω στο χαμηλό σκαμνί και μπροστά του η μαύρη, άψηλη μορφή, του μιλούσε με τη βαθειά φωνή:

«Μικρό παιδί γεννήθηκαν σαν τον Χριστό μέσ' στη σπηλιά. Γνώρισες τα βουνά και τα λαγκάδια για συντρόφους στα παιχνίδια σου. Από τα βουνά πήρες το άψηλόφρονο και το σκληρό. Στερνά στην αυλή του Άλη έμαθες την πονηριά κι' άλλες κακίες. Μα η ζυγαριά θα γείρη με τα πρώτα, γιατί της καλόγηρας, της μάννας σου, ήταν σπάνια η καρδιά και η τόλμη. Αν ήτανε τέτοια η Εύα, θα γενότανε στον κόσμο μία άλλη γυναίκα γενιά».

«Και του πατέρα μου;» Βγήκε μία βραχνή, βασιανή, μία παράξενη, απόμακρη φωνή, σά να άθγαυε από το σπέρμα, που πετάχτηκε στον κόσμο βιαστικό και περιφρονήμένο.

Ο Σαμουήλ σταύρωσε τα χέρια.

«Του πατέρα σου;», λέγει άργά. «Δεν έχεις δικη να άγκομαχάς. Έτσι ήτανε γραμμένο. Ο πατέρας σου είναι άγέρας και φουρτούνα. Δεν σέ φτάνει αυτό; Το πως έχεις πατέρα είναι βέβαιο, είναι γεγονός. Το πως δεν τον ξέρουν, δεν έχει καμιά σημασία».

Ο Γιώργος έσκυψε λίγο το κεφάλι. «Ενωίθε πάνω στη γλώσσα του κάποια πίκρα. Κάποτε τον κένταγε βαθειά μέσα στην καρδιά του τη νεαρή, τόνωμα: «ο Γιώργος, ο υιός της καλογρηάς».

Και σά να μάντευσε τη θλιβερή του σκέψη ο Σαμουήλ, έβαλε το χέρι στο κεφάλι του.

«Άκουσε, παιδί μου!» και τη μικρή αυτή φράσι την είπε με τέτοιο τρόπο, σά να ήτανε κλεισμένη μέσα της μία αιωνιότητα.

Ο Γιώργος, ανατρίχασε. «Παιδί μου», τον είπαν κι' άλλοι πολλές φορές έτσι, μα τώρα σά να του έχυναν μέσα στις φλέβες κάτι ζεστό, γλυκό, άπερίγραπτο.

(Άκολουθεί)

Ο όρυκτός πλούτος της Πατρίδος μας.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΜΠΡΟΥΝΤΖΟΣ 2400 ΕΤΩΝ

Όλοι σχεδόν οι λαοί, από τους αρχαιότερους χρόνους και ιδίως οι πρόγονοί μας, οι άρχαιοι Έλληνες, έκαλλιέργησαν την μεταλλοτεχνία, χρησιμοποιώντας μέταλλα και μεταλλικά κράματα, που τα παρασκεύαζαν λυώνοντας τα σέ δυνατή φωτιά.

Μ' αυτά έφτιαχναν τα όπλα της έποχής εκείνης, θώρακες, κέρματα, καλλιτεχνικά τεχνουργήματα και οικιακά σκεύη. Το σπουδαίο όμως είναι ότι για καθ' ένα απ' αυτά τα αντικείμενα, οι άρχαιοι ήξεραν τί ήθελαν και παρ' όλα τα πρωτόγονα μέσα τους, πετύχαιναν το κατάλληλο μέταλλο.

Το μπρούντζο λοιπόν, για τον όποιον μιλάμε στο σημερινό μας σημείωμα, τον ξεχώριζαν κι' άλλο κράμα μεταχειριζόντουσαν για τα όπλα, που έπρεπε νάναι μεγάλης άντοχής, άλλο για τα χρήματα, για να μη φθείρεται κατά την κυκλοφορία, άλλο για τα οικιακά σκεύη κ.λ.π.

Έξετάσαμε μικρά τεμάχια μπρούντζου που προήρχοντο από την Όλυμπιαν και άλλα από τας Μυκήνας. Ήταν καταπληκτική η καθαρότης του μεταλλικού αυτού κράματος και η άναλογία των συστατικών της παρασκευής του. Σή-

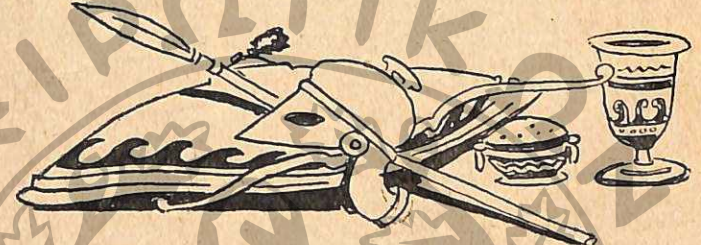
μερα άκόμη, ύστερα δηλ. από 2.000 χρόνια, παρασκευάζουμε τις ίδιες άναλογίες συστατικών, τα ίδια κράματα για τους ίδιους σχεδόν σκοπούς.

Εκείνα όμως που μπορούμε να βγάλουμε ως θετικά συμπεράσματα, είναι ότι οι δυο αυτές χώρες, αί Μυκήναι και η Όλυμπία που γειτονεύανε τα σύνορά τους, έπρομηθεύοντο από την ίδια κάμινο το μέταλλο, ότι είχαν τα ίδια μεταλλεύματα και κυρίως κατείχαν σπουδαία μυστικά της μεταλλογνωσίας, άφου κατάρθωναν να παρασκευάζουν μπρούντζους, που τους έχρησιμοποίησαν για την κατασκευήν υπερόχων καλλιτεχνημάτων, τα όποια κατέχουν περίλαμπρη θέσι στην άρχαία και σύγχρονη τέχνη.

Η σημερινή προσπάθεια του Άρχηγού και στο πεδίο αυτό, για την άποκάλυψιν του πλούτου της Έλληνικής γής, βρίσκει ζωηρή άπήχησι στους ειδικούς, οι όποιοι ξέρουν πόσο σπουδαίο κεφάλαιον είναι για την Έθνική μας οικονομία τα έλληνικά μεταλλεύματα.

Οί νέοι έπιστήμονες είναι στο πλευρό του, έτοιμοι και τη ζωή τους να προσφέρουν για την όλοκληρωσι του Μεγάλου του Έργου.

Ηλ. Άναστασιάδης

ΠΩΣ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟΥΧΟΙ

Πρό τριών χρόνων πέθανε στην Άμερική ο Φράνκ Ουόλουρθ, κάτοχος 1300 καταστημάτων, όπου το κάθε είδος έπωλείτο από 5 έως 10 σέντς.

Ο Ουόλουρθ σέ ηλικία 15 χρόνων πήγε υπάλληλος σ' ένα έπαρχιακό μαγαζί και σέ λίγο καιρό με τις οικονομίες του άνοιξε στο ίδιο μέρος ένα μαγαζάκι δικό του, που κάθε πράγμα δεν κόστιζε ούτε περισσότερο, ούτε λιγώτερο από 5—10 σέντς.

Η δουλειά πήγαινε άσχημα, κι' έτσι γρήγορα έκλεισε το πρώτοτυπο έμπορίο

του. Μα δεν άποθαρρύνθηκε. Πήγε σ' άλλη πόλι και εκεί άνοιξε τέσσερα τέτοια καταστήματα σέ διάφορες συνοικίες. Ύστερα από ένα χρόνο έκλεισε τα τρία μαγαζιά, γιατί είχαν περδίσει, μα αυτός είχε κερδίσει εν τώ μεταξύ 1.500 δολάρια με τα όποια ένυνέχισε το ίδιο σύστημα έργασίας σέ άλλες πόλεις.

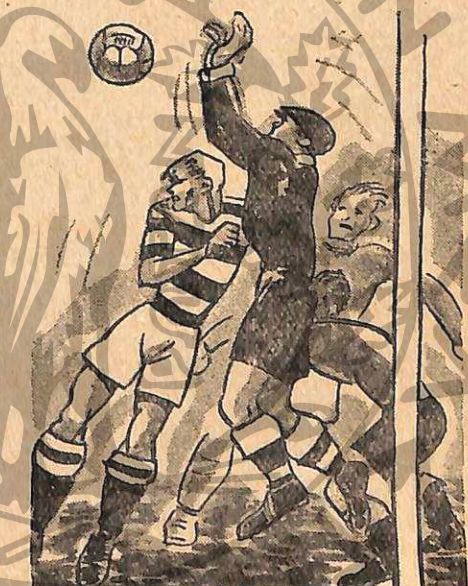
Σήμερα τα καταστήματά του στην Άμερική είναι 1, 300 με το κεντρικό κατάστημα στη Νέα Υόρκη, που έχει 55 πατώματα και με τον πανώψηλό του πύργο, δεσπόζει όλης της πόλεως.

ΕΝΑ ΚΑΛΑΘΙ

A black and white illustration of a perfume bottle on a windowsill. A thermometer is mounted on the wall to the left of the bottle. The bottle has a label that reads 'ESSENCE OF STANGE' and 'MADE IN FRANCE'. The window to the right is dark, suggesting it is nighttime. The scene is set in a room with a textured wall.

A drawing of a hand holding a small object, possibly a piece of wood or a tool, with a small object (possibly a piece of wood or a tool) resting on it. To the right is a dark silhouette of a rabbit, facing left.

A black and white line drawing of two basketball players in mid-air, jumping for a rebound. The player on the left is wearing a dark jersey and light shorts, reaching high with his right arm. The player on the right is wearing a light jersey and dark shorts, also reaching high with his right arm. A basketball is suspended in the air above them, with motion lines indicating it has just been released or is about to be caught. In the background, a basketball hoop and backboard are visible. The drawing is simple and stylized, typical of mid-20th-century sports illustrations.

Οι Σχηματισμοί Πρωτευούσης

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Την παρελθούσαν Κυριακήν εις τὸ Θέατρον τῆς Νέας Φιλαδέλφειας ἐγένετο ἡ γενική δοκιμὴ διὰ τὴν ἑορτὴν τῆς προσεχοῦς Τετάρτης 25 τρέχοντος. Κατ' αὐτὴν τὸ Καλλιτεχνικὸν Τμήμα τῆς Διευθύνσεως Ψυχαγωγίας θὰ παρουσιάσῃ ἐξαιρετικὴν εὐθυμίας καμωδίαν.

Τὸ πρόγραμμα θὰ περιλαμβάνῃ καὶ χορωδίας Φαλαγγιτῶν, ὡς καὶ Φιλαρμονικὴν ἐκ 32 ὀργάνων.

— Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν λόχος τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀθηνῶν προέβη εἰς δένδροφύτευσιν ἱκανῆς ἐκτάσεως τοῦ Ἄλσους Καισαριανῆς, σύμφωνα μὲ τὸ καθιερωθὲν πρόγραμμα δένδροφυτεύσεως, τοῦ ὁποίου τὴν ἑναρξιν ἔκαμε αὐτὸς οὗτος ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος πρὸ ἐβδομάδων.

Κατὰ τὴν ἀλλαγὴν τῶν φρουρῶν εἰς τὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου τμήμα τοῦ 3ου Ὑποτομέως τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀθηνῶν ἀπέδωκε τιμὰς.

— Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Πειραιῶς ἤρχισαν αἱ προετοιμασίαι διὰ τὴν ἐπιθεώρησιν ἀπάντων τῶν Ὑποτομέων ἀπὸ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ὑποδιοικήσεως. Αἱ ἐπιθεωρήσεις αὐτὰ σκοποῦν τὴν προετοιμασίαν τῆς μεγάλης παρελάσεως διὰ τὴν 25ην Μαρτίου.

Ἡ δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Πειραιῶς ἠδύση διὰ τῶν οἰκοτρόφων τοῦ Ζανείου Νοσοκομείου, οἵτινες καὶ ἀποτελοῦν πλέον μέλη τῆς Ε. Ο. Ν.

Τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα ἀπεβίωσε, κατόπιν μακρᾶς νόσου, ὁ ἐνωμοτάρχης Ζαχαράκης. Τὴν ἐκφορὰν ἠκολούθησεν ἅπαν τὸ Ἐπιτελεῖον τῆς Ὑποδιοικήσεως Πειραιῶς, ὁ Διοικητὴς τῆς ὁποίας κατέθεσε βαρύντιμον στέφανον, ἡ ταινία τοῦ ὁποίου ἔφερε χαρὰ γμένα τὰ ἐξῆς: «Ἡ Ε. Ο. Ν. εἰς τὸν συναγωνιστὴν Ζαχαράκη».

— Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Βορρᾶ πρόκειται ν' ἀρχίσῃ γενικὴ δένδροφύτευσις ὧν τὸν ὁδὸν καὶ προστασίαν τῆς Ὑποδιοικήσεως. Ἡδὴ ἐξητήθησαν τὰ ἀναγκαῖα δενδρύλια.

Ἡ Ἀπασα ἡ δύναμις τοῦ 4ου Ὑποτομέως Ἡρακλείου παρηκολούθησε τὴν ὑπὸ τοῦ δημοδιδασκάλου κ. Ροδοπούλου γενομένην διάλεξιν με θέμα: «Τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ ἡ θέσις τῶν Νέων ἐν αὐτῷ».

Τὴν διάλεξιν παρηκολούθησε, πλὴν τοῦ κ. Διοικητοῦ τῆς Ὑποδιοικήσεως καὶ τοῦ Ἐπιτελείου τοῦ καὶ πλῆθος ἐκλεκτοῦ κόσμου. Ἡ διάλεξις αὕτη, λίαν ἐμπεριστατωμένη καὶ διδακτικὴ, θὰ τυπωθῇ καὶ θὰ δοθῇ εἰς ἅπαντας τοὺς ὑπολοίπους Ὑποτομείς.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας Κυριακῆς οἱ κ. κ. Ὑποτομέαρχαι μὲ ἐπὶ κεφαλῇ τὸν Διοικητὴν καὶ τοὺς Ἐπιτελεῖς τοῦ ἐξέδραμον εἰς Πεντέλιν πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς ἐπισημανθείσης θέσεως, ἥτις θέλει χρησιμοποιηθῇ διὰ τὴν τμηματικὴν κατασκήνωσιν τῆς Ὑποδιοικήσεως κατὰ τὸ προσεχές θέρος.

Ἐξακολουθοῦν κανονικῶς εἰς ἅπαντας τοὺς Ὑποτομείς αἱ κινηματογραφικαὶ προβολαί, τὰς ὁποίας καὶ παρακολουθοῦν με ἐνθουσιασμόν καὶ εὐχαρίστησιν ἅπαντες οἱ Φαλαγγίται καὶ Σκαπανεῖς.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΗΤΤΑΣ

Τὸ ἀπόγευμα τῆς προπαραλθούσης Τετάρτης εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀθηνῶν ἐκόπη ἡ βασιλόπηττα τῆς Περιφ. Διοικήσεως παρουσία τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. Ἀλεξ. Κανελλοπούλου, τοῦ περιφερειακοῦ Διοικητοῦ Ἀρρέων, τῆς περιφ. Διοικητρίας Ὁνλων Πρωτευούσης καὶ ὧν τῶν περιφερειακῶν Διοικητῶν Ἑλλάδος, οἵτινες καὶ συμμετέσχον εἰς τὸ λήξαν Συνέδριον.

Ἐπίσης παρευρέθησαν ἅπαντες οἱ Ἐπιτελεῖς τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως καὶ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Πρωτευούσης, οἱ ἀνώτεροι βαθμοφόροι τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀθηνῶν ὡς καὶ οἱ Ὑποτομέαρχαι αὐτῆς.

Τὴν 7ην καὶ 30' ἀκριβῶς κατέφθασεν ὁ Ἀρχηγός, γενόμενος δεκτὸς ὑπὸ ἐνθουσιώδεις ζητωκραυγὰς καὶ

ἐκδηλώσεις τόσοσιν ἐκ μέρους τῶν βαθμοφόρων καὶ Φαλαγγιτῶν ὅσον καὶ ἐκ μέρους τοῦ συγκεντρωθέντος πλήθους. Τὴν πῆτταν ἔκοψεν ἰδιοχείρως ὁ Ἀρχηγός κατὰ σειρὰν προτεραιότητος, δηλαδὴ πρῶτα τὸ κομμάτι τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου, τῆς Α. Β. Υ. τῆς Πριγκηπίσσης Διαδόχου Φρειδερίκης, τῶν Α. Α. Β. Β. Υ. Υ. τῶν Πριγκηπισσῶν καὶ κατόπιν ὧν τῶν Διοικητῶν τῶν Ὑποδιοικήσεων. Ἐν συνεχείᾳ ἐκόπη ἡ πῆττα τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀθηνῶν, ἡ ὁποία καὶ διευμοιράσθη εἰς τοὺς παρευρισκομένους Ὑποτομέαρχας. Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ἀρχηγοῦ ἐπηκολούθησε δεξίωσις τῶν κ. κ. περιφερειακῶν Διοικητῶν καὶ Διοικητριῶν. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς τελετῆς ἡ φιλαρμονικὴ καὶ ἡ χορωδία τῆς Σιθιτανίδειου Σχολῆς ἔψαλλε διάφορα πατριωτικὰ θούρια ὡς καὶ τοὺς ὕμνους τῆς Νεολαίας, τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ τέλος τὸν Ἑθνικὸν μας Ὑμνον.

Τὴν ἐπομένην ὥσάυτως ὅλοι ἀνεξαιρέτως οἱ Φαλαγγίται καὶ Σκαπανεῖς συγκεντρώθησαν εἰς τοὺς Ὑποτομείς τῶν καὶ ἔκοψαν τὴν βασιλόπηττα. Εἶναι περιττὸν νὰ τονισθῶν τὰ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα ἃτινα προέκυψαν ἀπὸ τὴν ἑορτὴν αὐτὴν, ποὺ συνεκέντρωσεν ὅλους τοὺς Φαλαγγίτας μαζί μὲ τοὺς πῖο μικροὺς τῶν ἀδελφούς, τοὺς Σκαπανεῖς, γύρω ἀπὸ τὸ ὠραῖο αὐτὸ ἔθιμο σάν μιὰ μεγάλη οἰκγένεια. Ὅλοι μὲ τοὺς ἴδιους πόθους, τίς ἴδιες ἐλπίδες, μὲ τὴν ἴδια πεποίθησιν πρὸς τὸ μέλλον ποὺ ἐξύπνησε μέσα μας ὁ Ἀρχηγός, ἐώρτασαν τὸν Νέο Χρόνον σάν συμβολικὴ ἐξόρμησι τοῦ καθενὸς μας πρὸς κἀτι καινούργιο, πῖο μεγάλο καὶ πῖο ὠραῖο.

Ἡνωμένοι εἰς τὸν κοινὸν ἀγῶνα διὰ τὴν δημιουργίαν τοῦ τρίτου Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, ποὺ ὠραματίσθη ὁ Ἀρχηγός μας, τραγοῦδῃσαν τοὺς ὕμνους μας καὶ ἐξητῶν καυῶσαν διὰ τὸν μέγαν μας Βασιλέα, τὸν Ἀρχηγὸν μας τὸν Διάδοχον καὶ γιὰ Ἐκείνον ποὺ ἐξύπνησε μέσα στίς ψυχὰς μας ὅ,τι πῖο ὠραῖο καὶ πῖο εὐγενικὸ ἔχει ὁ κάθε πολιτισμένος ἄνθρωπος.

Η ΑΥΡΙΑΝΗ ΕΚΔΡΟΜΗ

Τὸ ἐκδρομικὸν τμήμα τῆς Ψυχαγωγίας Περιφ. Διοικήσεως Πρωτευούσης προετοιμάζει δι' αὐριον μίαν ὠραίαν ἐκδρομὴν εἰς Πάρνηθα.

Οἱ ὀρειβάται θὰ συγκεντρωθοῦν τὴν 6.30' πρωῒν εἰς τὴν πλατεῖαν Κάνιγγος, ἀπὸ ὅπου καὶ θὰ κινήσων δι' αὐτοκινήτων δι' Ἀγίαν Τριάδα, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ θὰ κατασκηνώσων. Ἀκολουθῶς τὴν 9ην πρωῒν θὰ ἐκκινήσων διὰ Παλαιοχωρί, ὅπου καὶ θὰ προγευματίσων ἐλαφρῶς καὶ κατόπιν εἰς φάλαγγα κατὰ Φαλαγγίτην θὰ ἀνέλθων εἰς Καραβόλα. Ὅλη ἡ πορεία θὰ διαρκέσῃ περὶ τὰς 3 ὥρας (ἀνάθλασις—κατάθλασις) καὶ τὴν 4ην ἀπογευματινὴν θὰ ἐπιστρέψων εἰς τὰς Ἀθῆνας.

Εἰς τὴν ἐκδρομὴν δικαιούνται συμμετοχῆς ἐκ τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀθηνῶν 50 Φαλαγγίται, τῆς Ὑποδιοικήσεως Πειραιῶς 25 καὶ ἀνὰ 15 Φαλαγγίται τῶν Ὑποδιοικήσεων Βορρᾶ καὶ Νότου. Ἐκαστος ὀρειβάτης Φαλαγγίτης δέον νὰ εἶναι ἐν στολῇ, νὰ φέρῃ δὲ μεθ' ἑαυτοῦ εἰς σακκίδιον τροφὴν διὰ μίαν ἡμέραν καὶ δοχεῖον ὕδατος.

ΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΤΩΝ ΤΡΟΧΟΠΕΔΙΛΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

Τὸ ἀπόγευμα τῆς παρελθούσης Κυριακῆς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀμαλίας καὶ ἀπὸ τοῦ Μνημείου τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου μέχρι τῆς εἰσόδου τοῦ Ζαπτείου ἐτελέσθησαν οἱ τελικοὶ τῶν τροχοπεδελικῶν ἀγῶνων μεταξύ τῶν νικητῶν ἐκάστης κατηγορίας ἐκάστης Ὑποδιοικήσεως διὰ τὴν ἀνάδειξιν τῶν πέντε πρώτων νικητῶν τῆς Περιφέρειας.

Καθ' ὅλην τὴν ἀπόστασιν καὶ κατ' ἀντιζυγίαν ἐπὶ τῶν πεζοδρομίων εἶχον παραταχθῇ τμήματα Σκαπανέων, τὰ ὁποῖα ἐτήρουν τὴν τάξιν, καθότι λόγω τῆς Κυριακῆς ἀργίας καὶ τοῦ ὠραίου καιροῦ οἱ ἀγῶνες ἐτελέσθησαν παρουσία ἀρκετῶν χιλιάδων θεατῶν, οἱ ὁποῖοι καὶ κατεχειροκρότησαν τοὺς συναγωνιζομένους Σκαπανεῖς.

Οι Σχηματισμοί Πρωτευούσης

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

Τὴν περασμένην Κυριακὴν 15 τρέχ. ἐδόθη εἰς τὰς αἰθούσας τελετῶν τῆς Πανεπιστημιακῆς Λέσχης ὁ τρίτος χορὸς ὑπὲρ τῆς φοιτητικῆς ἀλληλεγγύης, ὑπὸ τοῦ γραφείου προνοίας τῆς Δ. Α. Σ.

— Παρέστησαν ἀντιπροσωπεῖα τοῦ ἐπιτελείου τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως Ε. Ο. Ν. καὶ ἐκτὸς τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν Φαλαγγιτῶν Φοιτητῶν—Σπουδαστῶν καὶ οἱ 30 παρεπιδημοῦντες Τούρκοι σπουδασταὶ τῆς σχολῆς Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν τῆς Σταμπούλ, προσκληθέντες ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Α. Σ.

— Σημειοῦμεν τὴν ἐξαιρετικῶς ἐνθουσιώδη ὑποδοχὴν τῆς ὁποίας ἔτυχον οἱ συνάδελφοι τοῦ φίλου καὶ συμμάχου Τουρκικοῦ Ἐθνους ὑπὸ τῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ Φαλαγγιτῶν.

— Πρόποσιν ἤγειρεν ὁ Διευθυντὴς τοῦ γραφείου προπαγάνδας τῆς Κεντρικῆς ὑπὲρ τῶν φιλοξενουμένων, εὐχρηστὴς εἰς αὐτοὺς τὸ «ὡς εἶπα παρέστητε» ἀπὸ ὅλην τὴν ψυχὴν μας, ὡς εἶπε, ἥτις οὐδέποτε γνωρίζει νὰ ὑποκρίνεται.

Εἰς τὴν πρόποσιν τῶν ἡμετέρων ἀπήντησεν ὁ ἀρχηγός τῶν ἀδελφῶν Τούρκων ἐκδρομῶν, κατασυγκεκινημένος διὰ τὰς ὑπὲρ αὐτῶν ἐκδηλώσεις.

— Ἡ ἑορτὴ παρετάθη μέχρι τῶν πρώτων πρωῒν ὥρων. Ὁμάς Φαλαγγιτῶν ἐχόρευσεν ὠραϊότατα ἑλληνικοὺς χορούς, ἐπίσης δὲ παρευρισκόμενοι Δωδεκανήσιοι Φαλαγγίται Φοιτηταὶ ἐτραγοῦδῃσαν τὸν ὕμνον τῶν ἀλυτρώτων νησιῶν μας.

— Τέλος ὁ Διευθυντὴς τῆς Προπαγάνδας ἐβεβαίωσε τοὺς ἀδελφούς Τούρκους, ὅτι ἡ τοιαύτη πρὸς ἐκείνους ἀγάπη ὑπαγορεύεται ὑπὸ τῶν ἐπιταγῶν τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ μας, ἔτι δὲ καὶ ὑπὸ τῆς ἐνδιαθέτου συμπαιθείας τοῦ Ἑλληνικοῦ πρὸς τὸν Τουρκικὸν λαόν, λαοὺς, τοὺς ὁποίους ἀδελφώνει οὐχὶ πολιτικὴ σκοπιμότης, ἀλλὰ ψυχικὴ συγγένεια.

— Ἐφάλθησαν ἐν συνεχείᾳ οἱ ὕμνοι τῶν δύο συμμάχων Χωρῶν, οἱ δὲ συνάδελφοι Τούρκοι συγκεντρωθέντες ἐξητῶν καυῶσαν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος. Γιὰ τὴν ἀγάπην σας, εἰπαν, φωνάζομεν τρίς: «Ζήτω ἡ Ἑλλάς!» «Γιασσίν! Γιασσίν! Γιασσίν!».

— Σημειωτέον ὅτι τοὺς Τούρκους Φοιτητὰς τὴν Κυριακὴν τὸ πρωῒ ἐδεξιώθησαν οἱ ἑνοικοὶ τοῦ «Οἴκου Φοιτητῶν», τὸν ὁποῖον καὶ ἐπεσκέφθησαν, ἐκδηλώσαντες παντοιοτρόπως τὸν θαυμασμόν των διὰ τὴν ἀριότητα τοῦ Ἰδρύματος αὐτοῦ τῆς Ε. Ο. Ν.

— Τὸ πρωῒ τῆς Δευτέρας ἐπεσκέφθησαν τὴν Ἀνωτάτην Σχολὴν Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν, ὅπου ἔτυχον ἐνθουσιωδστάτης ὑποδοχῆς ὑπὸ τῶν Φαλαγγιτῶν τῆς Σχολῆς.

— Σύμφωνα μὲ τὸ προκαθορισθὲν πρόγραμμα, ἤρχισεν ἡ καινούργια σειρὰ τῶν διαλέξεων τῆς Δ. Α. Σ. εἰς τὰ γραφεῖα αὐτῆς (Σόλωνος 100).

— Ἡδὴ ὠμίλησε τὴν περασμένην ἐβδομάδα, ἐνώπιον πυκνοτάτου ἀκροατηρίου, Φαλαγγίτης τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς περὶ καρκίνου, θέματος κοινωνικοῦ καὶ γενικοῦ ἐνδιαφέροντος. Θὰ ἐπακολουθήσῃ δὲ ἡ ὁμιλία Φαλαγγίτου τῆς Νομικῆς Σχολῆς «Περὶ τῆς ἐνοίας τῆς Πατρίδος καὶ τῆς φιλοπατρίας τῶν Ἑλλήνων».

ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΚΡΙΤΑΣ ΜΑΣ

Πέρα ἐκεῖ, στὰ σύνορα τῆς Χώρας μας, βρίσκονται οἱ φρουροὶ τους, οἱ Ἀκρίται μας. Μὲ τὸ ὄπλο στὸ χερὶ στέκουν ἀκοίμητοι γιὰ νὰ προστατεύουν τὴν ἐλευθερίαν μας, τὰ ἱδανικά μας, τὴν τιμὴν μας, τὴν γλῶσσαν μας. Ὅλοι μας τίς ἄγιες αὐτὲς ἡμέρες ἐνοιώσαμε τὴν εὐτυχίαν κοντὰ στοὺς δικούς μας, τὴ θαλπωρὴ τοῦ σπιτιοῦ, τὴ χαρὰ τῆς οἰκογενείας.

Ἐνῶ ὅμως ἐμεῖς ἐδῶ κάτω νοιώσαμε λίγο ὡς πολὺ αὐτὴ τὴν εὐτυχίαν, ἄλλοι ἀδελφοί μας, οἱ ἀκοίμητοι φρουροὶ τῶν συνόρων μας, ποὺ τὸ καθήκον τοὺς ὑποχρεώνει μὲ τὸ ὄπλο στὸν ὄμο νὰ βηματίζουν σὲ χιονισμέ-

νον καὶ λασπῶδες ἔδαφος, αὐτοὶ τὴ Χριστουγεννιάτικη αὐτὴ χαρὰ δὲν τὴν ἐνοιώσαν, πρὸς χάριν τῆς Πατρίδος.

Οὔτε ὅμως ἡ Πατρίς, οὔτε τὰ παιδιὰ τῆς, οἱ σημερινοὶ Φαλαγγίται καὶ αὐριανοὶ Ἀκρίται, τοὺς ἐλθισμόνισαν. Δὲν τοὺς ἀφήκαν μόνους στὴν ἔρημν μοναξιά τους.

Στὶς 28 Δεκεμβρίου ξεκίνησαν ἀπὸ τὰς Ἀθῆνας τρεῖς ὁμάδες Φαλαγγιτῶν, στερηθένται καὶ αὐτὰ πρὸς χάριν τῶν Ἀκριτῶν τὴ χαρὰ τοῦ Χριστουγεννιάτικου ἑορτασμοῦ εἰς τὰ σπιτία τους, μὲ κατεύθυνσιν πρὸς τὰ Ἑλληνο—Σερβικά, τὰ Ἑλληνο—Βουλγαρικά καὶ τὰ Ἑλληνο—Τουρκικά σύνορα, γιὰ νὰ σφίξουν τὸ χερὶ τῶν Ἀκριτῶν, νὰ τοὺς εὐχηθοῦν τὰ χρόνια πολλὰ καὶ τὴν καλὴ ἀφῆσι, καὶ νὰ τοὺς προσφέρουν τὸ μικρὸ τους δῶρο.

Καὶ τὴν πρώτην τοῦ ἔτους οἱ Φαλαγγίται μας εὐρέθησαν στὰ σύνορα! Στὰ φυλάκια!

Οἱ στρατιῶται μας τοὺς διακρίνουν ἀπὸ μακριὰ καὶ γεμάτοι χαρὰ ἀρχίζουν νὰ φωνάζουν, νὰ χορεύουν καὶ νὰ ψάλλουν. Ἡ χαρὰ τοὺς ἔχει ὅλους πλημμυρίζει καὶ τρέχουν νὰ τοὺς σφίξουν τὰ χέρια. Μοιράζων σὲ ὅλους δῶρα, καὶ συγκινοῦνται βαθύτατα βλέποντας τοὺς τιμίους καὶ ἀνδρείους αὐτοὺς φρουροὺς νὰ κλαῖουν ἀπὸ χαρὰ, ὅχι τόσοσιν διὰ τὰ δῶρα τὰ ὁποῖα τοὺς ἔδωσαν, ἀλλὰ διὰ τὴν σκέψιν, νὰ τοὺς θυμηθοῦν καὶ τοὺς ἐπισκεφθῶν.

Ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμόν των, θέλουν νὰ κρατήσουν τοὺς Φαλαγγίτας μιὰ—δυσὸ μέρες κοντὰ τους διὰ νὰ τοὺς περιποιηθοῦν. Ἀλλὰ τὸ πρόγραμμα δὲν τὸ ἐπιτρέπει. Οἱ Φαλαγγίται, πειθαρχικοί, πρέπει νὰ ἐπιστρέψουν τὴν ὁρισθεῖσαν ἡμέραν. Καὶ ἐπέστρεψαν γεμάτοι ἐθνικὴν ὑπερηφάνειαν, ὅτι καὶ αὐτοὶ προσέφεραν μίαν μικρὰν θυσίαν πρὸς τὴν Πατρίδα. Ἐγκατέλειψαν ἐν ἡμέραις ἑορτῶν τὰ σπιτία των πρὸς χάριν τῶν ἀδελφῶν Ἀκριτῶν, ποὺ ἀργὰ ἢ γρήγορα θὰ ἔχουν τὴν τιμὴν νὰ τοὺς ἀντικαταστήσουν.

ΕΥΧΑΙ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΡΙΑΣ ΤΗΣ ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΘΗΛΕΩΝ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

Ἐν ὀνόματι τῆς κλεινῆς μας Ἑλλάδος, ποὺ ἐνεσάρκωσε καὶ ἐπραγματοποίησε τὴν ἀφθαστον μεγαλουργὸν ἐποποιαν τοῦ νοῦ καὶ τῆς ψυχῆς, τὸ ἀθάνατον ἑλληνικὸν πνεῦμα ποὺ προσκυνοῦν οἱ λαοὶ καὶ τὰ ἔθνη.

Ἐν ὀνόματι τῶν ἱδανικῶν καὶ πεπρωμένων τῆς φυλῆς.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως μας Γεωργίου Β' καὶ τοῦ Διαδόχου Παύλου.

Ἐν ὀνόματι τοῦ μεγάλου μας Ἀρχηγοῦ—Κυβερνήτου καὶ Ἐθνικοῦ Ποδηγέτου καὶ ἀναδημιουργοῦ τῶν Ἑθνικῶν συμβόλων καὶ ἱδανικῶν, δημιουργοῦ—ἐμψυχωτοῦ τῆς Ἑθνικῆς Ὁργανώσεως Νεολαίας Ἑλλάδος.

Φαλαγγίτισσες καὶ Σκαπάνισσες, Φαλαγγίτες καὶ Σκαπανεῖς, Νέοι καὶ Νεαὶ τῆς Ἑλλάδος. Ἐπὶ τῷ ἐπερχομένῳ νέῳ ἔτει 1939, βαθεῖα ἀπὸ τὰ ἀγνά, ζωφόρα καὶ θαλερά μας στήθη, ποὺ τὰ ἐμπνέει ἡ μυροβολημένη προγονικὴ δάφνη, τὰ θερμαίνει ἡ ἱερὰ φλόξ τῆς πίστεως, τῆς Πατρίδος καὶ τῆς ἑλληνικῆς ἐλευθερίας, τὰ φωτίζει ὁ λαοφιλὴς Βασιλεὺς μας, τὰ καθοδηγεῖ ὁ μέγας Ἐθνικὸς ἱεροφάντης καὶ ποδηγέτης Ι. Μεταξᾶς, φωνάζετε ὅλες μὲ μιὰ οὐρανομήκη ζητωκραυγὴ:

Ζήτω ἡ Μεγάλη Ἑλλάς.
Ἐμψυχώθητε, συνασπισθήτε, αγωνισθήτε, πειθαρχήστε καὶ ἐργασθήτε τυφλά καὶ ἀφωσιωμένα, ἐμπνευσμένες φανατικὲς ἱερεῖες, στρατιώτιδες, ἱερεῖς καὶ στρατιῶται τοῦ Ἑθνικοῦ, ἐρηνικοῦ καὶ ἀναμορφωτικοῦ ἀγῶνος τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου, ποὺ δημιουργεῖ Ἑλλάδα ἐνδοξον καὶ υπερήφανον καὶ βλαστίζει δι' ὅμυν τῶν νεανίδων τῆς Ἑλλάδος τὸ ὄνειρον τοῦ Ἑθνικοῦ Κυβερνήτου, τὸν νεώτερον Ἑλληνικὸν Πολιτισμόν.

Ἀντιγόνη Γ. Λουκίδου
Διοικήτρια τῆς Ὑποδιοικήσεως
Θηλέων Ἀνωτάτων Σχολῶν

ΙΩΑΝΝΙΝΑ.— Κατόπιν διαταγῆς τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ε. Ο. Ν., ἡ Περιφ. Διοίκησις Ε. Ο. Ν. Ἰωαννίνων διενήργησε διὰ τὴν ἀξιωματοῦχον καὶ Φαλαγγατιστῶν ἔρανον ὑπὲρ τῶν Ἀκριτῶν, ὅστις ἀπέδωκε λίαν ἱκανοποιητικὰ ποσά. Μὲ τὸ προῖον τοῦ ἐράνου ἡ γοράσθησαν διὰ τοὺς Ἀκριτάς μας διάφορα δῶρα, ἅτινα διὰ δύο μεγάλων κιβωτίων ἀπεστάλησαν εἰς τὰ ἐγγύς τῶν συνόρων Τμήματα τῆς Ε. Ο. Ν. Κονίτις καὶ Δελθινάκιος πρὸς διανομὴν.

ΣΠΑΘΑΡΑΙΟΙ (Σάμου).— Τὸ ἀνεξάρτητον Τμήμα
τῆς Ε. Ο. Ν. Σπαθαράων ἀπέκτησε, χάρις εἰς τὴν βοή-

— Κατά το κόψιμον της βασιλοπότητας εις τὸ κίνημα-
τοθέατρον «Ὀλύμπια», κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πρωτοχρο-
νιάς, παρέστησαν ὁ Σεβασμιώτατος, ὁ Γενικός μας Ἐ-
πίτοπος καὶ Νομάρχης Καβάλλας κ. Β. Δαμουράς, ὁ
πόπτης καὶ Νομάρχης Λαμίας κ. Αἰμ. Μπαλάνος, ὁ
στρατηγὸς κ. Νικολαράς, ὁ Δήμαρχος κ. Μπαλάνος, ὁ
ἐπιτελάρχης κ. Μαράβας, ὁ διευθυντὴς τῆς Νομαρχίας,
τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον καὶ πολλοὶ ἄλλοι. Ὁ περιφε-
ρειακὸς Διοικητὴς κ. Δ. Χαρισιάδης δι' ὀλίγων ἐμπνευ-

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Φαλαγγίτισσαι εἶναι τὰ γερὰ καὶ ἀμόλυντα κορμιά
μέσα στὰ ὁποῖα θὰ ζήσουν οἱ μεγάλες ἐκείνες καρδιές

Τέλος τὴν 7ην ἑσπερινὴν ὁ Δῆμος Πατρῶν εὐοκεν εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῶν τελετῶν τοῦ δημαρχεῖ-
αυ τοῦ μεγάρου δεξίωσιν πρὸς τιμὴν τῶν ἀξιώματουχῶν τῆς
Ε. Ο. Ν. Εἰς τὴν δεξίωσιν ταύτην πλὴν τῶν ἀρχῶν καὶ
τῶν ἀξιώματουχῶν τῆς Ε. Ο. Ν. παρέστησαν καὶ πολλὰ
ἐπὶ πλείεκα μέλη τῆς πατριστῆς κοινῶνίας. Καθ' ὅλην τὴν
διάρκειαν τῆς δεξιώσεως ἐπεκράτησεν ἑξαιρητικὸς ἐνθου-
σιασμός καὶ ἐγένοντο θερμότηται ἐκδηλώσεις ὑπὲρ τοῦ
Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ τῆς Νεολαίας Ἀ-
χαΐας.

Κον Χρήστον Δημ. Λιανόπουλον, καθηγητήν γυμνασίου. Μας γράφετε : «Ο κ. Πρόεδρος της Κυβερνήσεως θέλει μείνει μνημιώδης εις την 'Ελληνικήν Ιστορίαν διά τὸ μέγα ἔργον τὸ ὁποῖον ἀνέλαβε νὰ ἐμπνεύσῃ τὴν 'Ελληνικὴν Νεολαίαν καὶ νὰ ἀναζωπύρῃσιν τὸν 'Εθνικὸν φρόνημα, ὡς ἄλλος Λυκαυρὸς Νομοθέτης τῆς Σπάρτης... 'Εργασθῆτε λοιπὸν καὶ σὺς ὡς διδάσκαλος τῆς Νεολαίας ὑπὸ τὰς ἐμπνεύσεις τοῦ μεγάλου μᾶς ἀρχηγοῦ. Ἡ συμβολὴ τῆς σὺς εἰς τὸ ἔργον τῆς διαπαιδαγωγικῆς τῆς νεολαίας εἶναι πολὺ τιμώμενη. Γιάννην Θωμόπουλον, Μελιγαλά. 'Ελήφθη τὸ ποίημά σας καὶ ἐστάλη εἰς 'Επιτροπὴν. Νίκον Σπ. Παϊσιον, 'Απόφοιτον γυμνασίου. Πολὺ καλὸ τὸ ποίημά σας καὶ θὰ δημοσιευθῇ. Θωμᾶν Μπερσιζήν, δημοδιδάσκων. Διαβάσαμε τὴν μελέτην σας, στὴν ὁποίαν πολὺ ὀρᾷ ἀναφέρετε ὅτι τὰ τρία βάρβαρα ἐφ' ὧν στηρίζομεθα εἶναι ἡ τριλογία «Πατρίς, θρησκεία, οἰκογένεια». Στὸ τέλος τῆς ἐπιστολῆς σας μᾶς γράφετε: «Ἐκφράζω εἰς τὸν μεγαλειώδη χαλκὸν 'Εθνικοῦ πεπρωμένου κ. Ἰωάννην Μεταξᾶν τὴν εὐγνωμοσύνην μου διὰ τὴν προσπαθειάν του, πρὸς 'Εθνικὴν μόρφωσιν τῆς Νεολαίας. Διαδιδάσκων δὲ πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν πρὸς τὸ δοξαζόμενον στέμμα. Ὑπόσχομαι ἀγῶνας καὶ θυσίας διὰ τὴν μεσουράνησιν τοῦ ἡλίου τῆς 4ης Αὐγούστου». Λαμβάνομεν, βλέπετε, ὑπὸ σημειώσιν τὰς ἐκδηλώσεις σας καὶ ὑποσχέσεις σας. Καὶ σὰς καλοῦμεν εἰς ἔργα. 'Εμπρός. Σὲ σὰς τοὺς δασκάλους βρίσκομε τὸ μέλλον τοῦ 'Εθνους. Ν. Κουλαρίδην, Δρέσδην. 'Εδουαρδίουσμεν ἀγγελλαν σας. Διὰ τὸ ἄλλο ζήτημα θὰ σὰς γράψωμεν προσεχῶς. — Εὐάγγελον Πετρόπουλον. 'Ελήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. — 'Αχιλλέα Κούσελαν, 'Ελαιοχώριον Κυνουρίας. 'Ελήφθη τὸ ποίημά σας παρακαίρα. 'Ἐξ ὀνόματος τοῦ ἀρχηγοῦ σας εὐχαριστοῦμεν θερμῶς, ἀλλὰ σὰς κά-

νομεν καὶ μίαν σύστασιν. 'Εργασθῆτε ἀκόμη γιὰ νὰ βελτιώσετε τὸ γράμμα σας. — Δημήτριον Γεωργιάδην, Κυπαρισσίαν. 'Ελήφθη ἀνταπόκρισίς σας. Τάκην 'Αναστασάκων, Γύθειον. 'Ελάθεομεν εὐχὰς σας καὶ σὰς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. Τὸ ποίημά σας ἂν δὲν εἶδατε ἀπάντησιν ἐναστεύκατε το. — Δ. Ι. Θεοδορόπουλον, Δημοδιδάσκων. 'Εδιαβάσαμε τὰς καλὰς συστάσεις. Θὰ προσπαθῶμεν νὰ σὰς ικανοποιήσωμεν. 'Ακροστοιχίς σας ἐδιαβάσθη. Συγχαρητήρια. — 39ον Σύνταγμα Εὐζώνων. 'Ενεργαφῇ ἡ βιβλιοθήκη τοῦ συντάγματος διὰ διμνην ἀπὸ 1ης 'Ιανουαρίου. — Βασίλειον Χαριτάκην, Κανιά. 'Ενεργαφῇ διὰ διμνην ἀπὸ 1ης 'Ιανουαρίου. — Μ. Ἰγνατίδην, 'Ακρίταν. Τὸ σχολεῖον κατόπιν τῆς νέας διαρρυθμίσεως τῶν συνδρομῶν ἐνεργαφῇ διὰ ὀκτώμηνον. Οἱ λοιποὶ κ.κ. Λάζαρος Τονικίδης, 'Ανδότης Παπαδόπουλος καὶ Γεώργιος Ἰωακείμης διὰ διμνην. Αἱ συνδρομαὶ σας ἀρρονοῦν ἀπὸ 1ης 'Ιανουαρίου. — Μαρίαν Γκούμα. Σὺς καὶ αἱ συνάδελφοί σας ἐνεργαφῇ δι' ὀκτώμηνον ἀπὸ 1ης 'Ιανουαρίου. — Θ. Γκούσιον, Ραμνίου. — Ἡ ἐγ. Γ. Γεωργαντίδην, Θεσσαλονίκην. Ἀνεπιτυχὲς γράφη ἐγένετο διὰ διμνην ἀπὸ 1ης 'Ιανουαρίου. — Δέσποινα Κεσόου καὶ Γεώργιον Ἰ. ακωβίδην. 'Ενεργαφῇ διὰ τετράμηνον ἀπὸ 1ης 'Ιανουαρίου. — Κ. Σταυροπούλου, Γυναισιάρχην Θηλέων. 'Ενεργαφῇσιν ὅλοι διὰ τετράμηνον ἀπὸ 1ης 'Ιανουαρίου. — Διευθυντὴν Δημοτικῆς Σχολαίᾳ. 'Εγένετο ἡ ἐγγράφη καὶ τῶν 7 συνδρομητῶν σύμφωνα μετ' ἐπιστολήν σας. — Ε. Κατσούλην, Διευθυντὴν σχολείου Τολοφώνος. 'Εγένετο ἡ ἐγγράφη ὑμῶν καὶ τοῦ Βασιλείου Μπούρα δι' ὀκτώμηνον ἀπὸ 1ης 'Ιανουαρίου. — Θεόδ. Ι. Κωνσταντοπούλου. 'Ελήφθη ἐπιστολή σας καὶ ἐδόθησαν σχετικαὶ ἐντολαί. — Μιχ. Γ. Σκαρόδωσον, 'Εδεσσα. 'Εγένετο ἡ ἐγγράφη. Φροντίζετε μόνον νὰ μᾶς συμπληρώσετε τὰς 9 διευθύνσεις, διότι μᾶς γράφετε μόνον 8. Σὰς γράφομεν ἀλλωστὸς καὶ ἰδιαίτερως. — Διευθυντὴν Δημοτικῆς σχολαίᾳ Δραγουλά. 'Εγένετο ἡ ἐγγράφη διὰ τρίμηνον ἀπὸ 1ης 'Ιανουαρίου. — Μ. Ε. Μαστάκην, Πειραιά. Συγχαρητήρια γιὰ τὰς φράσας σας σταυρόλεξα, τῶν ὁποίων τὰ σχέδια εἶναι πράγματι ἐξοχα. Δημοσιεύομεν ἐκείνα ποῦ εἶναι κατὰλληλα γιὰ τὴν «Νεολαίαν». Πάντως ἀποφεύγετε τὰς δυσκόλους λέξεις εἰς τὰ σταυρόλεξα. 'Ἐχετε τοποθετήσῃ

λ. χ. μερικὰς λέξεις σ' αὐτὰ ποῦ μᾶς στείλατε, ποῦ μόνον σὲ λέξεις συναντῶνται. — Ν. Γ. Μανιάτην. Τὸ σταυρόλεξόν σας ἔχει πολὺ ὀλίγας λέξεις, αἱ ὁποῖαι ἐξ ἄλλου δὲν εἶναι ἀπολύτως ἐπιτυχεῖς. 'Ἐχετε ὑπ' ὄψιν σας ὅτι δὲν πρέπει νὰ θυσιάζετε τὴν λέξιν, χάριν ἐνὸς ὥραίου σχήματος. — Κ. Σωτηρίου, Ναύπακτον. Δὲν εἶναι ἀσχημὸν τὸ σταυρόλεξόν σας, ἀλλ' ὄχι δυστυχῶς καὶ δημοσιεύσιμον. Ἀποφεύγετε τὰ περίεργα σχέδια. Τὰ τετράγωνα εἶναι προτιμότερα. — Γερ. Στ. Μεταξᾶν. Πέραστε ἀπὸ τὸ γράφειν νὰ συνεννοηθῶμεν. — Ἰωάννην Θούαν, καθηγητὴν, Αἰτωλικόν. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. Σὰς συγχαίρομεν διὰ τὸ ἔργον σας. — Ρένον Καμινάρων. Μᾶς συγκινοῦν τὰ ὥραία σας λόγια. Γιὰ τὸ σταυρόλεξόν σας θὰ πάρτε εἰδικὴ ἀπάντησιν ἀπὸ τὴν ἰδίαν στήλην. — Χρήστον Σαλδαράν, Καταχᾶν Κατερίνης. Τὸ ποίημά σας ἐστάλη πρὸς κρίσιν. Διὰ τὸ σταυρόλεξόν θὰ πάρτε εἰδικὴν ἀπάντησιν ἀπὸ τῆς ἰδίας στήλης. — Σταυρὸν Πανταζήν, 'Αργος. — 'Ε. σάλλησαν πρὸς κρίσιν. — Εὐάγγελον Τσάκων, Πόλιν. 'Εδιαβάσαμε τὸ ποίημά σας καὶ σὰς συγχαίρομεν διὰ τὰ αἰσθηματικά σας. Βέβαια τὸ ποίημά σας δὲν εἶναι, ὅπως ὁ ἴδιος ὁμολογεῖτε, — σπουδαῖο πρᾶγμα αὐτὸ — καλόν. Ἀλλὰ ἀποσπῶμεν ἐδῶ τὴν εὐχὴ σας: «Σὲ παρακαλῶ, Θεέ μου, — νὰ φυλάξῃς τὸν 'Αρχηγόν — τὴν γλυκείαν μας τὴν Πατρίδα, — νὰ κρατᾷς σὰν τὸ βουνόν. Μπράβο. Ὁ Θεὸς νὰ εἰσακούσῃ τὴν εὐχὴν σου ποῦ εἶναι εὐχὴ ὅλης τῆς Νεολαίας καὶ ὅλοκληρου τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. — Παν. Θ. Πεφάνην, Νέδουσαν. Θὰ σὰς σταλῇ, ἔστω καὶ ἂν παρέπεσε, ὅπως φανταζόμεθα. — Ζαχαρίαν Βελουδην. 'Ελήφθησαν. Εἶναι καλὰ καὶ τὰ δύο. Εἶναι ὅμως ἀδύνατος ἡ χρησιμοποίησις τους. Θέλομε ἕνα ὑπάλληλον γιὰ νὰ καθήσῃ νὰ τ' ἀντιγράψῃ. Μάθετε, λοιπὸν, ὅτι πρέπει νὰ γράφετε χωριστὰ τὸ καθένα καὶ στὴν μιὰ ὅψιν τοῦ χαρτιοῦ. — Μελ. Κετσιμπάσση, Κων/πολιν. Τὸ σταυρόλεξόν σας πιθανόν νὰ δημοσιευθῇ ἐάν ὑπορῇ νὰ γίνῃ μικρὸν διόρθωσις, τῆς ὁποίας ἔχει ἀνάγκην. Τὸ κρυπτογραφικόν καλόν, ὅχι ὅπως καὶ ὁ μεταγραμματος, (Ἰσογράμματα). — Νικ. Δ. Παύλου, Κύμην. Ἀπὸ τὰς 4 ἀσκήσεις πιθανόν νὰ δημοσιευθῇ ἡ μία. Αἱ ἄλλαι εἶναι ἀνεπιτυχεῖς. — 'Αθ. Ζαχαριουδάκην, Ἴων. 'Ελήφθησαν. Θὰ σὰς ἀπαντήσωμεν καὶ δι' ἰδιαίτερὰς ἐπιστολῆς.

Η ΝΕΟΛΑΙΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ὈΡΓΑΝΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ, ΗΘΙΚΗΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

ΕΤΟΣ 1.—ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
'Οδὸς Λεωχάρους 19 (Γ' ὄροφος)
'Αριθ. Τηλεφ. 32-094

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
'Οδὸς Λεωχάρους 19

'Αρ. Τεύχ. 15—21 'Ιανουαρίου 1939
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΠΙΣΗΜΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ὈΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικουμένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α.Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. ἸΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπὸ δεξιῶν φέρουσαν τὴν ὑπογραφήν τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΛΗ Συναγματοῦ ἀρχοῦ ε.ά. καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελῶν καὶ Μὴ
μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ ('Ἐσωτερικοῦ) Δρ. 160—200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ > 80—100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ > 40—50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Λίρ. Ἀγγλίας 1
'Αμερικῆς Δολ. 6
Αἰγυπτίου Λίρ. 1
Διὰ Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινοτήτας):
ΕΤΗΣΙΑ Δραχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ:
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Γεν. Γραμματεῖαν Ε.Ο.Ν., Πλατ. Συντάγματος

ΠΩΣ ΜΑΘΑΙΝΑΝ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΑ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 496)

σι, στὴν Πόλιν ἀρχίσαν νὰ τυπῶνται καὶ τὰ ἑλληνικά βιβλία.

Ἡ 'Ελλάς σιγά-σιγά, διατηροῦσα τὸν ἐθνισμό της καὶ μετ' ὅσον τῆς ἐλευθερίας στὴν καρδίαν, ἐξγαίνει ἀπὸ τὸ σκοτάδι τῆς ἀμαθείας.

Κι' ἔτσι φθάνομε στὰ πρῶτα χρόνια τῆς 'Επανάστασεως τοῦ 1821.

Σ' αὐτὰ τὰ χρόνια μέχρι τῆς πλήρους ἀναδιοργανώσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους (1821—1834) δὲν ἔπαυσαν οὔτε μιὰ ἡμέρα νὰ φροντίζουσιν γιὰ τὴν μόρφωσιν τοῦ λαοῦ. Ἡ πρώτη προσπάθεια ἐγένετο στὴν 'Επίδαυρον τὸ 1822. Τὸ 1824 δὲ μιὰ εἰδικὴ ἐπιτροπὴ, προτάσει τοῦ Μαυροκορδάτου, ἐμελέτησε αὐτὸ τὸ φλέγον ζήτημα. Καὶ τέλος ἰδρύθη ἡ Σχολὴ 'Αργους, στὴν ὁποία θὰ μπορούσαν νὰ φοιτήσουν μαθηταὶ τῶν ἄλλων ἱδρυθέντων σχολείων μετὰ ἀπὸ τὴν σχετικὴν ἐκπαίδευσιν: ἀρχαία ἑλληνικά, γεωγραφία, ἱστορία, λογικὴ, μεταφυσικὴ, ἀριθμητικὴ, γεωμετρία.

Ὁ φιλέλληνας Εὐνάρδος ἐπίσης, ἀπέστειλε τὸ 1829 στὸν Καποδίστρια πενήντα χιλιάδες φράγκα πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς παιδείας, ὅπως καὶ πολλοὶ ἄλλοι φίλοι τῆς 'Ελλάδος. Χάρης στὴν δραστηριότητα τοῦ Καποδίστρια καὶ τὴν προθυμίαν τῶν ἀγωνιστῶν νὰ ἐνισχύσουν τὸ ἔργον του, ἦνοιξε τέλος τὴν 20ὴν 'Ιανουαρίου 1830 τὸ Σχολεῖον τῆς Αἰγίνης ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Γ. Γενναδίου.

Ἡ παιδεία πλέον, μετ' ὅσον ὁργανωσιν τῶν διαφόρων σχολείων, ἤρχισε ν' ἀναπτύσσεται σημαντικῶς. Τὴν 15ην Μαΐου τοῦ 1835 ἦνοιγε τὰς πόλιν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, τὸ ἐπονομασθὲν κατ' ἀρχὰς «Ὁθώνειον Πανεπιστήμιον».

Ἐν αἰῶνα ἀργότερον, ἡ 'Ελλάς, ἀναπτυσσομένη, ἠδυνήθη νὰ κάμῃ ἀλματώδεις προόδους στὴν ἐκπαίδευσιν. Τοιοῦτοτρόπως ἔχομεν σήμερον ἄνω τὸ ἐνὸς ἐκατομμύριον μαθητῶν. Ἐπίσης ἐπιστήμονας, ποῦ σ' ὅλους τοὺς κλάδους τῆς ἐιδικότητός των τιμοῦν τὴν 'Ελλάδα.

Μὰ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ λησμονήσῃ ποτὲ τοὺς ἡρωϊκοὺς ἐκείνους νέους, οἱ ὁποῖοι μέσα στὶς κρύες νύχτες κατέφευγαν στὰ μοναστήρια καὶ στὰ σπῆτια τῶν μορφω-

μένων χωρικῶν γιὰ νὰ μάθουν ἀνάγνωσι καὶ γραφῇ, γιὰ νὰ γίνουσιν ἄξιοι Ἕλληνες.

Χαρακτηριστικὸν δὲ εἶναι τὸ ἀνέκδοτο, ὅτι ὅταν ἕνας μαθητὴς ἐθεωρεῖτο «ἄξιος», ἱκανὸς δηλαδὴ νὰ διαβάσῃ καὶ νὰ γράφῃ, ἦτο μεγάλη τιμὴ σ' ὅλο τὸ σπῆτι τοῦ, τὸ ὁποῖο καὶ ἐκαλοῦσε τὸν δασκάλον γιὰ νὰ τὸν περιποιηθῇ καὶ νὰ τοῦ κάμῃ ἕνα καλὸ γλέντι. Καὶ αὐτὸ ἦτο τὴν περισσότερη φορὴ καὶ ἡ ἀμοιβὴ τοῦ ἀγαθοῦ ἐκείνου «ἀναγνώστη», ὁ ὁποῖος ἐπέμενε νὰ μάθῃ στὰ πᾶσιδία μετ' ὅσον «σταυρὲ βοήθει μοι» τὰ λίγα γράμματα ποῦ ἤξερε.

Θ. ΔΡΑΚΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΙΖΑΡΗΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 501)

νατος ὅμως τὸν πρόλαβε. Ὁ Γεώργιος, ἀκριβῶς γιὰ τὴν Σχολήν, ρίχνεται μετὰ τὸ θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ του στὰ 1824 στὴν περισυλλογὴ τῆς περιουσίας των.

Τέλος ἡ περιουσία τῶν ἀδελφῶν Ριζάρη συγκεντρώνεται. Ὑπερβαίνει τὰς 340 χιλιάδας ρουβλίων, ἐκ τῶν ὁποίων αἱ 120 χιλιάδες προσφέρονται διὰ τὴν ἱδρύσιν Οἰκοτροφείου στὸ Μονοδένδρι. Τὴν 25ην Ἀπριλίου 1841 ὁ Γεώργιος ἀποφασίζει καὶ τὴν ἱδρύσιν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς στὰς Ἀθήνας. Τὴν 1 'Ιουνίου 1841 ὁ Γεώργιος πεθαίνει. Τὸ ἔργον τοῦ ὅμως ἔχει πάρει τὸ δρόμον τοῦ ἀπὸ τοῦ 1844 λειτουργεῖ ἀδιάκοπον. Ἡ ἐφορεία τῆς σχολῆς τότε ἀποφασίζει τὴν μεταφορὰ τῶν ὁσίων τῶν ἱδρυτῶν τῆς Μάνθου καὶ Γεωργίου στὴν ἐκκλησία τῆς Ριζαρείου... Τὰ χρόνια περνοῦν.

Στὴ σχολὴν χιλιάδες παιδιὰ μπαίνουν καὶ ψάλλουν τό: «Τῆς θρησκείας Χριστοῦ Σταυροφόροι τῆς Πατρίδος πιστοὶ μαχηταὶ τῆς Ἑλλάδος ἡμεῖς δορυφόροι Ριζαρείου σχολῆς μαθηταί...»

Καὶ βγαίνουν ἔπειτα στὴν Κοινωνία ὀπλισμένα μετὰ δύο ὅπλα ποῦ τοὺς ἐξασφαλίζουν τὴν ἐπιτυχίαν:

Τὴν μόρφωσιν καὶ τὴν ἠθικήν...
Καὶ τὰ κόκκαλα τῶν Ριζάρηδων αἰσθάνονται ἔτσι πολὺ ἑλαφρὸν τὸ χρῶμα ποῦ τὰ καλύπτει. ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ

Τύποις: «ΠΥΡΣΟΥ» Α. Ε.

Διὰ τοὺς κ. κ. Συνδρομητὰς καὶ 'Αναγνώστας μας

Ὅπως καὶ στὰ προηγούμενα τεύχη ἐγράψαμε, λόγῳ τῶν μεγάλων δαπανῶν ποῦ ἔχει ἡ ἐκδοσι τοῦ Περιοδικοῦ, ἀναγκάσθηκε ἡ διεύθυνσίς του νὰ αὐξήσῃ λίγο τὴν τιμὴν του.

Οἱ Φαλαγγῖτες, οἱ Φαλαγγίτισσες, οἱ Σκαπανεῖς, οἱ Σκαπάνισσες, οἱ μαθηταὶ κι' οἱ στρατιῶται γιὰ νὰ ἐγγραφοῦν συνδρομηταὶ γιὰ ἕνα ἔτος (συνδρομὴ ἑτησίαν), πρέπει ν' ἀποστείλουν 160 δραχ. ἂν θέλουν γιὰ ἕξ μῆνες 80 καὶ γιὰ τρεῖς μῆνες 40.

Γιὰ ὅλους τοὺς ἄλλους ἰδιώτας ἡ συνδρομὴ εἶναι δραχ. 200, ὑποδιαιρουμένη ἀνάλογα μετὰ τὰ χρονικά διαστήματα ποῦ θέλουν.

Γιὰ τοὺς Δήμους καὶ Κοινοτήτας, Σχολικάς 'Εφορίας, 'Εταιρίας, 'Αγροτικά Ταμεῖα καὶ γενικῶς γιὰ πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ἡ ἑτησίαν συνδρομὴ εἶναι δραχ. 300.

Οἱ Δήμοι καὶ Κοινοτήτες καὶ οἱ Σχολικὲς 'Εφορίες, ὅσες δὲν ἔχουν πληρώσει μέχρι σήμερα, πρέπει νὰ ἐμβάσουν δραχ. 200. Ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς Ἀπριλίου ὅμως πρέπει νὰ γράψουν στὸν προϋπολογισμό τους 300 δραχ. γιὰ κάθε ἑτησίαν συνδρομὴν.

Ἡ συνδρομὴ δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ποτὲ μικρότερη ἀπὸ τρίμηνη. Εἰδικῶς ὅμως γιὰ τοὺς μικροὺς συνδρομητὰς μας καὶ γιὰ τοὺς στρατιώτας ἔγινε ἡ ἐξαίρεσις νὰ στέλνουν τὴν τρίμηνη συνδρομὴ των, ἂν δὲν μποροῦν ὀλόκληρη, σὲ δύο δόσεις. Ποτὲ ὅμως σὲ περισσότερες, γιατί εἶναι ἀδύνατον ἡ παρακολούθησις των μέσα σὲ χιλιάδες συνδρομητὰς.

Ἡ συνδρομὴ ἀπαραίτητο εἶναι νὰ συνοδεύεται ἀπὸ ἕνα μικρὸ σημείωμα, στὸ ὁποῖο νὰ γράφεται τι ἀντιπροσωπεύει τὸ ἀποστελλόμενον ποσόν. Αὐτὸ γίνεται εὐκόλως, ἂν ἡ ἀποστολὴ γίνεταὶ ταχυδρομικῶς, ὁπότε ἡ σημείωσις μπορεῖ νὰ γράφεται στὸ στέλεχος τῆς ἐπιταγῆς.

Πρέπει νὰ προσεχτῇ πάρα πολὺ ἡ διεύθυνσις ποῦ μᾶς δίδουν οἱ συνδρομηταὶ μας.

Εἶναι ἀπαραίτητα τὰ ἐξῆς στοιχεῖα:

Ὄνομα, ἐπίθετο ἀποστολέως
Διεύθυνσις (δόξος, πόλις ἢ χωριὸ ἐπαρχία καὶ Νομός).

Αὐτὸ πρὸς τὸ συμφέρον τῶν συνδρομητῶν καὶ διευκόλυνσι τοῦ Περιοδικοῦ.

